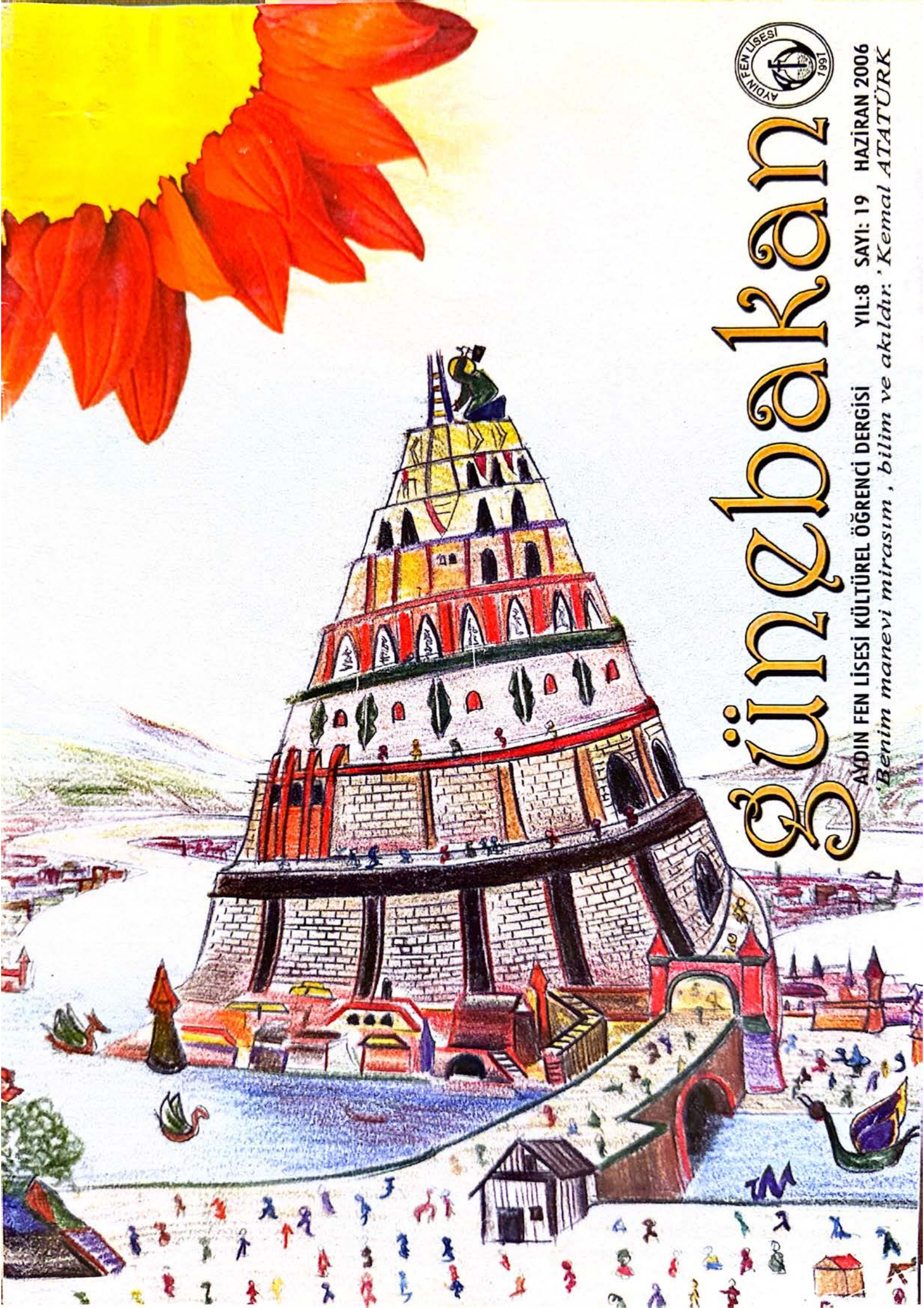

Zünbakan

AYDIN FEN LİSESİ KÜLTÜREL ÖĞRENCİ DERGİSİ

YIL:8 SAYI: 19 HAZİRAN 2006

Benim manevi mirasım , bilim ve aklıdır . 'Kemal ATATÜRK

AYDIN FEN LİSESİ KÜLTÜREL ÖĞRENCİ DERGİSİ Günebakan

Yıl:8 Sayı Sayı:19 HAZİRAN 2006

SAHİBİ

AYDIN FEN LİSESİ adına Okul Müdürü
A. Tansel SARAYKÖYLÜOĞLU
atansel@myynet.com

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Türk Dili ve Edeb. Öğr. Emine ALTINSOY
eminealtinsoy@hotmail.com

YAYIN YÖNETMENLERİ

Fatma AKSOY fatmaaksoyaf@myynet.com
Senem ERTEKİN ertekin_senem@hotmail.com

DANIŞMA KURULU

Özer AKYILDIZ
İsmail ÜNGÖR
Emine TİRİÇ
Göksel AVCI
Hülya OLGUN
Nihat AFŞİN
Ayşegül METİN
Sedat ÖZCAN

YAYIN KURULU ÖĞRENCİLERİ

Anılkağan KANTAR
Bedriye AÇIKGÖZ
Deniz KANMAZ
Edip ÖZDEN
Ezgi AYDIN
Güncel UĞRAŞ
Karatuğ Ozan BİRCAN
Merve GÜLŞEN
Nurullah TAŞKIRAN
Salih Bulut ÖZHAN

KAPAK TASARIM

Nurullah TAŞKIRAN

GRAFİK TASARIM

grafikertr@hotmail.com

BASKI : İTİMAT OFSET 0.256 215 01 40

Editor

Uzun uğraşlardan sonra
yollarla yeniden bir başlangıç...

Öyle ya da böyle..

Hep var "Günebakan".. Senede bir de olsa.

Zor da olsa..

Zaman zaman kaybetsek de umudumuzu ,

"Günebakan" hep göz kırıyor

bize sıcaklık.. içten.

En parlak o çünkü diğerlerinin arasında.

Yine bitiyor AFL macerası bazı arkadaşlarımız için.

Bu yolun bittiği yerde yeni bir dünyaya
doğuyorlar.. çabılıyorlar ve hayatın yakasını
tutuyorlar sıkıca.

Geride kalan bizlerse dudaklarımızda buruk bir
gülümsemeyle uğurluyoruz onları.

En iyisini dileyerek onlar için..

Yolların tekrar bizi birleştirmesi umuduyla
başlıyoruz güne.

Bir daha hiç ayrılmamacasına..

Günebakan

AYDIN FEN LİSESİ ÖĞRENCİ DERGİSİ
YAZIŞMA ADRESİ

Aydın Fen Lisesi Kültürel Öğrenci Dergisi Günebakan
Girne Mah. 2203 Sokak No:4 - 09100/AYDIN

Tel: 0 256 2191498 Fax: 0 256 2192

E-posta: aydinfen@aydinfenlisesi.k12.tr

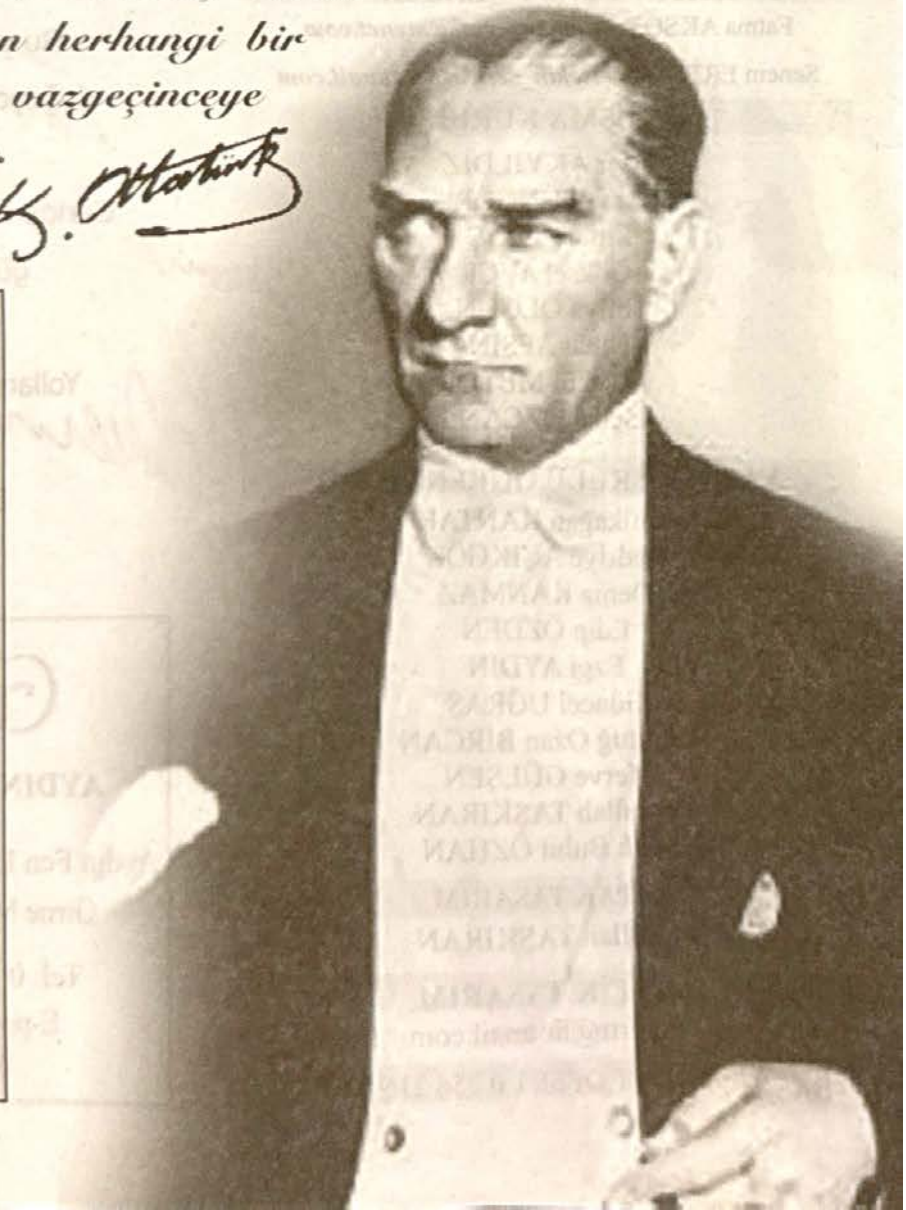
Web: www.aydinfenlisesi.k12.tr

Özgürlük ve bağımsızlık benim karakterimdir. Ben milletimin en büyük ve ecdadımın en değerli mirası olan bağımsızlık aşkı ile dolu bir adamım. Çocukluğumdan bugüne kadar ailevî, hususî ve resmî hayatımın her safhasını yakından bilenler bu aşkım malumdur. Bence bir millete şeref, haysiyetin, namusun ve insanlığın vücut ve beka bulabilmesi mutlaka o milletin özgürlük ve bağımsızlığına sahip olmasıyla kaımdır. Ben şahsen bu saydığım vasıflara, çok ehemmiyet veririm. Ve bu vasıfların kendimde mevcut olduğunu iddia edebilmek için milletimin de aynı vasıfları taşımasını esas şart bilirim. Ben yaşabilmek için mutlaka bağımsız bir milletin evladı kalmalıyım. Bu sebeple milli bağımsızlık bence bir hayat meselesidir. Millet ve memleketin menfaatleri icap ettirirse, insanlığı teşkil eden milletlerden her biriyle medeniyet icabı olan dostluk ve siyaset münasebetlerini büyük bir hassasiyetle takdir ederim. Ancak, benim milletimi esir etmek isteyen herhangi bir milletin, bu arzusundan vazgeçinceye kadar, amansız düşmanıyım.

K. Atatürk

Tamamen AYDIN FEN LİSESİ
ÖĞRENCİLERİNİN özgün eserleri ve
özgün bakış açılarıyla hazırlanan
AYDIN FEN LİSESİ KÜLTÜREL
ÖĞRENCİ DERGİSİ GÜNEBAKAN,
2140 Sayılı Tebliğler
Dergisi'nin "Eğitici Çalışmalar
Yönetmeliği"ne uygun olarak yayına
sunulmaktadır.

Dergi içeriğindeki yazı,
çizim vb. tüm eserlerin sorumlulukları
eser sahiplerine aittir. Derginin tüm
basım giderleri sponsor desteğiyle
karşılanmaktadır. Ücretsiz olarak
dağıtımı yapılan bu dergi üzerinden
hiçbir ekonomik
kazanç elde edilmemektedir. Kültürel
Öğrenci Dergisi Günebakan,
aynı zamanda Aydın Fen Lisesi resmi
yayın organıdır.

İÇİNDEKİLER

GÜNDEM

Aydın Valisi Sayın Mustafa Malay Okulumuzu Ziyaret Ettiler
Biz de Çok Oluyoruz Ama...

Projelerimiz

Basında AFL

A-Fe-Le Yolu, Deniz Güncel UĞRAŞ

Kısa... Kısa...

Yeniler... Senem ERTEKİN - Süleyman YILMAZ

Doşya Konusu "AFL Nasıl Bir Yer?"

BİLİM

Bir Bilim Adamının Öyküsü "Oktay Sinanoğlu", Emre DURSUN
Matematikteki Büyük Akımlar, Nurullah TAŞKIRAN

Kimya, Kaan CİNGÖZ

Zamanda ve Mekanda Yolculuk, İlkyaz SOĞUŞ

Küçük Bir Gülümseyiş Yollardan..., Senem ERTEKİN

Einstein Yanılıyor mu?, Öznur EGE

EDEBİYAT

Edebiyata Giriş, Ezgi AYDIN

Girrikçe Uzuyor Altındaki Yol..., Aslı BIÇAKCI

Yol Yorgunu, İlke KELEŞOĞLU

Yaşayın Hayatınızı Şimdi Pişman Olmamak İçin Sonra, Doğukan DEMİR

Duygu Sokakları, Bedriye AÇIKGÖZ

Bir, İki, Cansel KARACA

Bir Şarkı Bilinmedik, Senem ERTEKİN

Mevsim Sonbahar, Ezgi AYDIN

Tomurcuk, Aslı BIÇAKCI

Büyü Dükkanı, İlkiz BİLFİK

Unutulan Dünya, Öznur EGE

KİTAPLIK

Afl Ne Okuyor?, İlke KELEŞOĞLU, Ezgi AYDIN, Ece AKINCI

Biyografi "İhsan Oktay Anar", Emine ALTINSOY

Karanlık Bir Dünyada Bilimin Mum Işığı "Carl Sagan", Emine TİRİÇ

Posta Kutusu, Merve GÜLŞEN, D. Güncel UĞRAŞ, N. Utkan TUNCA

Dünden Seyyah... Bugünden Gezgin, Merve GÜLŞEN

TARİH

Tarihte Yollar ve Demir Yolları, Ahmet Kamil ALTUĞ

COĞRAFYA

İpekboceğinin Yaşamöyküsü, Karatuğ Ozan BİRCAN

AKTÜALİTE

47824 348454+9, Deniz Selkan KANMAZ

Zeka Problemleri

SİNEMA

Gösterimde Olanlar, Salih Bulut ÖZHAN

Akademi Ödülleri'nin Tarihi, Yudum KÜÇÜKSAYAN

AYDIN VALİSİ SAYIN MUSTAFA MALAY OKULUMUZU ZİYARET ETTİLER

Okulumuz Aydın Fen Lisesi öğretmen ve öğrencileri 36.TÜBİTAK Türkiye elemelerini geçerek finallerde yarışacak projelerini, düzenledikleri basın toplantısıyla tanıttılar. Üç projeye yarışmaya devam edecek okulumuz öğrencileri bu yolculuğu başarıyla sonlandırmaya kararlı olduklarını söylediler. Bu başarılı arkadaşlarımızı kutlamak için okulumuzu ziyarete gelen Sayın Valimiz Mustafa Malay yapılan programda Aydın Fen Lisesi'nin kuruluş itibarıyla genç bir lise olduğunu, ancak aldığı başarılı sonuçlar nedeniyle asırlık liseler gibi algılandığını söyledi. Bu başarısından dolayı Aydın ve Türkiye'nin gurur duyulacak okullarından olduğunu vurgulayan Vali Malay: "İnsan; inanır, çalışır ve azmederse başarılmayacak bir şey yoktur. Aydın Fen lisesi bunun örneğidir" dedi. Yetişen neslin ezberci zihniyetle yetiştiğini belirten Vali Malay "Çocuklarımızı ezberci yetiştiriyoruz. Ziraat mühendisi yetiştiriyoruz tarlaya sokmuyoruz. Ülkemizde projeye ihtiyaç duyuluyor fakat hazırlayacak insan yok, bu bağlamda proje hazırlayacak öğrenciye, insana ihtiyacımız çok fazla ama Aydın Fen Lisesi bunu başarmıştır. Umuyorum ki bu başarı diğer okullarımıza da örnek olur." dedi.

İl Milli Eğitim müdürü A.Murat Taner ise Aydın Fen Lisesi gibi diğer okullardan da bu başarıları beklediklerini

söyleyerek bugüne kadar 16 proje hazırlayan Aydın Fen lisesi öğrencilerinin başarılarını devam ettirmelerini diledi.

Ayrıca Okul Müdürümüz A.Tansel Sarayköylüoğlu konuşmasında şunları söyledi. "Aydın Fen Lisesi ezbere dayanan eğitimin kökleştiği ülkemizde, yaparak öğrenmenin gerçekleştiği kurumlardan biridir. Teknolojiye verilen önemin daha da arttığı günümüzde insanlık bilgiye ve eğitime her zamankinden daha çok ihtiyaç duyuyor. Günümüzde gelişmiş ülkeler en büyük yatırımlarını eğitime yapıyorlar. Çünkü iyi ve kalıcı bir eğitim alan kuşaklara sahip ülkelerin yarınların gerçek sahibi olacağına inanıyorlar.

Dünyanın en genç ve dinamik ülkelerinden biri olan modern Türkiye'nin gelecekte ileri ülkeler arasında yerini alabilmesi için en önemli unsur eğitim ve öğretim. Bunu çok iyi bilen Atatürk, bu konuda gereken her şeyi yapmak için tüm ülkeyi seferber etmiştir.

Aydın Fen Lisesi, işte bu seferberlikte üzerine düşen görevi en iyi şekilde yerine getirmeye çalışmaktadır.

Öğrencilerimiz:

2001 ÖSS'de Türkiye 2.ligi, 3.lüğü.

2002 ÖSS'de Türkiye 1.ligi

2003 ÖSS'de Türkiye 2.ligi kazanmışlardır.

Bu bireysel başarılar yanında:

2004 ÖSS'de 284,263 puanla Türkiye'nin en iyi puan ortalamasına sahip okul.

2005 ÖSS'de 289,055 puanla Türkiye'de en iyi sayısal ve eşit ağırlık puanına sahip okul olarak başarısını perçinlemiştir.

Fakat bizim iddialı olduğumuz diğer bir alan da bilimsel proje yarışmalarıdır.

2000 yılı TÜBİTAK Bilim Adama Yetiştirme Grubu Lise öğrencileri arası araştırma projeleri yarışması Türkiye Birinciliği.

2001 Yılı Özel Malhun Hatun Proje Yarışması mansiyon ödülü

2003 yılı TÜBİTAK Bilim Adama Yetiştirme Grubu Lise Öğrencileri Arası Araştırma Projeleri Yarışması Yer Bilimleri alanında teşvik ödülü.

2004 Yılı 9 Eylül Üniversitesi tarafından düzenlenen proje yarışmasında Biyoloji dalında üçüncülük, Mühendislik dalında üçüncülük.

2006 yılı TÜBİTAK Bilim Adama Yetiştirme Grubu Lise Öğrencileri Arası Araştırma Projeleri Yarışmasında Biyoloji alanında iki proje, Yer Bilimleri alanında bir proje Ege Bölgesi elemelerini geçerek Ankara'da finallerde yarışmaya hak kazanmıştır.

Son olarak öğrencilerimiz 36.TÜBİTAK Türkiye elemelerini başarıyla geçerek finallere katılmaya hak kazanmışlardır.

Öğrencilerimiz sınıf ve laboratuvar ortamında öğrendiklerini uygulama ortama bulmakta, bilimsel araştırma tekniklerini kavramakta ve projelerini standlarının başında bir bilim adamı edasıyla tanıtabilmektedirler.

Tüm öğretmen ve öğrencilerimizi kutluyor ve bizi çalışmalarında her zaman destekleyen ve gayretimizi artıran Sayın Valimize ve İl Milli Eğitim Müdürlüme teşekkür ediyorum."

Arkadaşlarımız Gamze Gezgen ve Vedat Menderes Özçiftçi "Kuyruklu Kurbağalarda Yuva Bağımlılığı Davranışının Araştırılması", Emre Başpınar ve Ahmet Gürcan "Bazı Bitkisel Ekstraktların Kırmızı Örümceklere

Laboratuvar Koşullarında Etkisinin Saptanması", Senem Ertekin ve Emre Dursun ise "Farklı Mera Bitkilerinin Laboratuvar Koşullarındaki Su ve Toprak Erozyonuna Etkileri" projeleriyle, Ege Bölgesi elemelerini geçerek finalist oldu.

Gamze Gezgen,yaptığı açıklamada projeleriyle, Güney-Batı Anadolu ile Akdeniz Bölgesinde oldukça geniş alana yayılan "Likya Semenderi"olarak bilinen Mertensiella Luschan'i de yuva bağımlılığı olup olmadığını varsa bağımlılığa neden olan faktörleri belirlemeyi amaçladıklarını söyledi.

"Bazı Bitkisel Ekstraktların Kırmızı Örümceklere Laboratuvar Koşullarında Etkisinin Saptanması" projesini hazırlayan öğrencilerden Ahmet Gürcan ve Emre Başpınar ise projelerinde sarımsak, akarisit etkili bir ilaç, kırmızı örümcek, Petri kutuları ve fasulye yapraklarını ana materyal olarak kullandıklarını söylediler.

Ayrıca okulumuz öğrencilerinden Duygu Bilgili ve Ece Akıncı "Ege'nin Mucitleri" yarışmasında Biyoloji dalında "Elektromanyetik Alanın Canlı Sistemler Üzerindeki Etkilerinin Allium Test Sistemi ile Araştırılması" konulu projeleriyle 1. olmuşlardır. Bütün arkadaşlarımızı bize yol gösterdikleri birer örnek oldukları için bir de bizler teşekkür ediyor başarılarının devamını diliyoruz.

Ayrıca dergi basım aşamasındayken aldığımız ve bizi yine havalara fırlatan habere göre arkadaşlarımız aynı projeye Dokuz Eylül Üniversitesi Mühendislik Fakültesinin düzenlediği yarışmada da birinci olmuşlar.

Biz de Çok Oluyoruz Ama...

**Tübitak Birinciliği altı
yıl arayla yine bizde.
Çalıştılar, Kazandılar...**

Okulumuzda sevinç yaratan

**bir haber daha. MEF araştırma proje yarışmasından teşvik ödülü alan Kuyruklu
Kurbağalarda Yuva Bağımlılığı adlı proje 36. Ortaöğretim Öğrencileri Arası Proje
yarışması'nda TÜBİTAK'ta BİRİNCİ oldu.**

İzlenimlerini bizlerle paylaşan Biyoloji öğretmenimiz Hülya Olgun, arkadaşlarımız Vedat Menderes Özçiftçi ve Gamze Gezgen okulumuzu Ankara'da büyük bir başarıyla temsil etti. Biz de onlarla ayaklarının tozuyla bir röportaj yaptık. GÜNEBAKAN'ın onlar için bu son sayısında düşüncelerini öğrenmek istedik.

**Öncelikle tebrikler,
Teşekkür ederiz.**

Kazanmak için neler yaptınız, ne gibi özverilerde bulundunuz?

Vedat: Neler yapmadık ki ?

Gamze: O ara dinletiyile uğraşıyordum. Dinleti oldukça vaktimi alıyordu. Sınavlar da var tabii... Günde üç defa ikişer saat arayla proje deneyi yapıyorduk.

Hülya Olgun: Çocuklarım ve eşimden taviz verdim. Lise son sınıfta bir oğlum var. Bu süre zarfında onunla pek ilgilenemedim. Oldukça yoğunduk. Ders aralarında projeye uğraştık.

Konunuzu seçerken nelere dikkat ettiniz?

Özgünlük oldukça önemli. Bilimsellik ve uygulanabilirlik de öyle. Projenin ekonomik getirisi olmalı.

Gamze: Tübitak kitapçığında bu tür bilgiler var arkadaşlar yararlanabilir.

Hülya Olgun: Projenin konusunu öğrenciler belirlesin ve her türlü bilgiye ulaşmaya çalışsınlar.

Sunum yaparken ne tür şeyler yaşadınız, nasıl davranmak gerekiyor?

Gamze: Profesörler oldukça zor sorular sordu. ama projenin her aşamasında bizzat bulunduğumuz için her soruya rahatlıkla cevap verebildik.

Vedat: Kendine güvenmek çok önemli.

Gamze:Çok sıkı rakipler vardı.Birinciliği paylaştığımız projeyi rakibimiz olarak görüyorduk.Tahminlerimizin hepsi doğru çıktı.

Standınıza ilgi nasıldı?

Vedat: Bir kere hayvanlar çok ilginçti.Herkes semenderlere ilgi gösterdi.

Konuyu Siz mi buldunuz, konunuzla ilgili bilgileri nasıl edindiniz.

Vedat:Evet, konuyu biz bulduk

Gamze:İnternet taramasından pek bir fayda göremedik aslında

Vedat:Üniversiteden özellikle Kurtuluş Olgun Bey'den ve asistanlarından yardım aldık.

Projeyi sunduğunuz yer , kaldığınız mekanlar...genel olarak nasıldı?

Vedat:Şahane

Gamze:Süper

Vedat:Muhteşem.Güzel arkadaşlıklar kurduk.

Hülya Olgun:Beklentilerimiz doğrultusunda.Bilgi edinilebilecek ortamı bulduk.

Gamze:Belli bir seviyenin üstündeki insanlarla birlikteydik.

Vedat:Ortak çalışabileceğimiz insanlar bulduk.Üniversitede ev arkadaşım bile hazır.

En çok hangi okuldan arkadaşlarınız oldu?

Vedat-Gamze:Maltepe Askeri Lisesi ve İzmir Türk Koleji

Gamze:Mail adreslerimizi alıp verdik.Tanıştığımız bu birikimli insanların hepsiyle daha sonra da görüşmek, iletişim kurmak istiyoruz.

En iyi armağan ÖSS'de kullanacağınız artı 10 puan mıydı sizce?

Vedat-Gamze:Değil.kesinlikle arkadaşlık.Kendimizi bu ortamlarda yeniden tanıdık.

İyi ki gitmişim Çünkü:....

Vedat:Özgüvenim inanılmaz arttı ve sanırım bir daha hiç bitmeyecek

Gamze:Ufkum genişledi.Bir şeyi istersen oluyor, mutlaka oluyor.

Hülya Olgun:O gururu yaşamak çok önemli.Yeni projeler gördük.

Dışarıdan projenizle ilgili ne gibi yorumlar geldi:

Gamze: Bir veteriner profesörü standımıza gelip incelemelerde bulundu.Veteriner olduğu halde bu hayvanları yeni gördüğünü söyledi ve teşekkür etti.Çok mutlu olduk.

HülyaOlgun:Hayvanlar çok popüler oldu

Vedat:Üniversiteliler bayıldı.Hacettepe'den gelen bir hoca büyük bir risk aldığımızı söyledi.İyi ki ilk hipotezimizde sonuç istediğimiz gibi çıkmıştı. Biyoloji projesi yaparsanız geniş zaman olmalı bu çok önemli.

Gamze: projeleri lise sona bırakmamalısınız.

Son olarak proje yapmak isteyen arkadaşlarımıza söyleyeceğiniz bir şeyler var mı?

Gamze:Erken başlasınlar

Vedat:Şartlar çok zor olsa da yapsınlar.

Hülya Olgun:Azimli olmak çok önemli.Proje yapmak isteyen öğrenciye okulumuzda her şekilde destek mutlaka verilir.

Okulumuza bu gururu yaşattığınız ve bizimle bu yorgunluğun üstüne röportaj yaptığınız için teşekkür eder, başarılarınızın devamını dileriz.

PROJELERİMİZ

Okulumuz her alanda olduğu gibi, ulusal liseler arası proje yarışmalarında da önemli başarılarla imza attı. Bu yılda MEF'e, Tubitak'a, Ege'nin Mucitleri yarışmasına katıldı. Çoğunluğu biyoloji dalında olan bu projeler, özenli çalışmanın ve özverinin sonucu. Projeleriyle okulumuzun tanıtımını yapan arkadaşlarımıza emeklerinden dolayı teşekkür ediyor, başarılarının devamını diliyoruz. Ve işte projelerimiz:

Proje Adı: Farlı mera bitkilerinin yapay yağış etkisinde su erozyonuna etkileri

SENEM ERTEKİN
EMRE DURSUN

Ülkemizde erozyon ile büyük miktarda toprak kaybı olmaktadır. En büyük erozyon meralarda meydana gelmektedir. Ülkemiz meralarının da %80'i dejenere olmuştur. Meralarda bitki örtüsü zenginleştirildiğinde bu kayıp ciddi ölçüde engellenebilir. Bu amaçla farklı mera bitkilerinin laboratuvar

ortamında yapay yağış (yağmurlama) etkisinde yetiştirerek ortaya çıkan toprak kaybı miktarını ve hangi bitkinin toprak kaybını daha fazla önlediği belirlenmiştir.

30X45 cm ölçülerinde 15 cm derinliğinde 4 adet çinko-metal erozyon kabı kullanılmıştır. Bu kaplara İngiliz çimi, aküçgül ve yonca ekilmiştir. Kabin biri tanık parsel olarak boş bırakılmıştır. Bitkiler yetiştikten sonra %9'luk eğim verilen

parseller yağmurlanmıştır. Erozyon gerçekleştirilmiş ve sonuçlar karşılaştırılmıştır. İngiliz çiminin bu konuda en iyi bitki olduğu tespit edilmiştir.

Projenin Adı: Biyoçeşitliliğin Artırılmasında Nektarlı Bitkilerin Önemi

MELTEM KUNT
ŞÜKRAN DAMGALI

Günümüzde çevremizdeki tarımsal alanlardaki tekdüzeliği her birimiz gözlemleyebilmekteyiz. Bu basit gözlem bile bozulan dengenin bir habercisi. Tarım alanlarında eski verim alınamamakta ve kimyasal takviyelerle bunun giderilme çabası gösterilmektedir. Ancak toprağa gücünü veren evrendeki madde ve canlı dengesidir. Asıl olan verimi anlık yöntemlerle korumanın yanında, bitkisel ve hayvansal dengeyi de bozmamaktır. Bu projede biyodenge için önemli

canlılar olan arılarla çalışılmıştır. Çalışılan arı türlerinden Bombus terrestris %53,60 oranında Phaselia Canifonica cham (arı otu) na; Apis mellifera'nın %41,61 oranında Brassica napus (kolza) a yöneldiği gözlenmiştir.

Sonuç olarak; tarım alanlarının etraflarında arı otu ve kolza bitkilerinin ekiminin yapılmasını ve

yabani floranın korunması ile bu alanlardaki biyoçeşitliliğin sağlanmasını, çekilen arı türleri sayesinde tozlaşmanın arttırılacağını bu sebepten kalıcı verim artışının sağlanabileceği kanıtlanmış oldu.

Projenin Adı: Bazı Bitkisel Ekstratların Kırmızı Örümceklere Laboratuvar Koşullarında Etkisinin Saptanması.

AHMET GÜRCAN
EMRE BAŞPINAR

Bu çalışmada tarımsal üretimde büyük sorunlar oluşturan kırmızı örümceklere (*Tetranychus cinnabarinus*) karşı bazı bitkisel maddelerin etkisinin laboratuvar koşullarında araştırılması amaçlanmıştır. Bunun için çalışmada sarımsak (*Allium sativum*) meyveleri ve günlük (sığla) *Liquidambar orientalis* yapraklarından elde edilen ekstraktların %1 lik çözeltisi ile akarisit etkili bir ilaç püskürtme ve kuru film yöntemleriyle denenmiştir. Sayımlar uygulamadan 24, 48, 72 saat sonra olmak üzere üç kez yapılmıştır. Sonuç olarak sarımsak ekstratıyla elde edilen etkiler sığla ekstiratu ile elde edilenlere

göre daha yüksek olmuştur.

Projenin Adı: Kuyruklu Kurbağalardan *Mertensiella luschni* (Uradela: Amphibia) de Yuva Bağımlılığı Davranışının Araştırılması

-GAMZE GEZGEN
-VEDAT MENDERES ÖZÇİFTÇİ

Bu çalışma "Likya Semenderi" olarak bilinen *Mertensiella luschni* 'de yuva bağımlılığı davranışının olup olmadığını belirlemek ve eğer varsa bağımlılığa neden olan faktörleri saptamak amacıyla yapılmıştır. Denemeler sonucunda, hem erkek hem de dişi bireylerde laboratuvar koşullarında bir yuva bağımlılığı olduğu saptanmış ve bu türe ait hayvanların gece avlanmak, beslenmek veya üremek amacıyla yuvalarını terk etmeleri durumunda, tekrara eski yuvalarına döndükleri, hatta bulundukları alanı olumsuz koşullara rağmen terk etmedikleri sonucuna varılmıştır.

Projenin adı: Hayvanlar (kaplumbağalar) sürekli büyümüyor mü?

-YASİN HAKKI KOCAMAN
-M.BURAK YAŞAR

Bu çalışmada *M. rivulata* türünü üç ay boyunca

gözlemleyerek, bu süre içerisinde morfolojik olarak ne kadar büyüdüğünü, aylara bağlı olarak ortalama morfolojik büyümenin aylara göre nasıl değiştiğini saptamaktır. Çalışmalar sonucu elde edilen verilere göre örneklerde, belirli bir şekilde boy ve eni artışı görülmüştür.

Projenin Adı: İnsanların Ne Düşündüklerinin Göz Hareketlerine Bakarak Anlaşılması.

-RUHTAN UZUN
-ALİ ÖZGÜN

İnsanlar aralarındaki ilişkiler sırasında anlatmak istediklerini çeşitli yollarla anlatabilirler. Kelimeleri, vücut dillerini kullanarak insanlar iletişim kurabilirler. Hatta göz hareketleriyle bile anlatmak istediklerini karşılarındakilere anlatabilirler. Eğer bu göz hareketlerinin neleri ifade ettiğini öğrenirsek bir kitabı ya da haritayı okumayı öğrendiğimiz gibi insanları okumayı da öğrenebiliriz. Sonuç olarak; düşünce faaliyetleri ile göz hareketleri arasında bir bağlantı olduğu kanısına vardık. Bu ilişki tema olarak kavrandığı takdirde insanların düşünceleri göz hareketlerine bakılarak büyük ölçüde anlaşılabilir.

Projenin Adı: Dokuma Zararlısı Güvelerin Bitkisel Yağlarla Kontrolü

-CANSEL KARACA
-ELVAN ÇİFTÇİ

Özellikle dolaplarda muhafaza edilen ipek, yün ve tüylerde uzun zamana fark edilmeden yaşamlarını sürdüren güvelere karşı alınan önlemler çoğu zaman yetersiz kalmıştır. Bu yüzden bu çalışmada adı dokuma güvesinin biyolojisi ve yaşam evreleri incelenmiş ve bitkiler yardımıyla onları yünlerden uzaklaştırma yollarını saptamak amaçlanmıştır. Sonuç olarak; kekik yağı güveleri yünlülerden uzaklaştırmada kullanılabilir. Karanfil yağı, absorbe etme özelliği olan zeolitlere emdirilerek güveleri belli bir bölgeye toplayıp bu şekilde yünlüler güvelerden korumada kullanılabilir. Defne yağının herhangi bir etkisinin olmadığı düşünülmektedir.

BASINDA

Aydın Fen Lisesi finalde yarışacak

Ayдын Fen Lisesi öğrencileri, '2006 TÜBİTAK Projeleri Yarışması'nda Türkiye elemelerini geçerek finallerde yarışmaya hak kazandı. Düzenlenen proje tanıtım ve ödül töreninde öğrencilere plaket

Törene Vali Mustafa Kuyruklu, Milli Eğitim Müdürü, öğrenci ve veli Aydın Fen Lisesi'nin 5. yer bilimlere ve 7 proje tarafından kabul edildi.

Fen Lisesi'ne TÜBİTAK'tan birincilik ödülü

Aydın Fen Lisesi öğrencileri Gamze Gezgen ve Vedat Özçiftçi'nin, 'Kuyruklu Kurbağalarda Yuva Bağımlılığı Davranışının Araştırılması' isimli projeleri, TÜBİTAK ve Milli Eğitim Bakanlığının düzenlediği 36. Ortaöğretim Öğrencileri Arası Proje Yarışmasında, biyoloji dalında Türkiye birincisi seçildi.

DEVAMI

öğrendi ve veli iletişiminin olduğunu ifade eden Sarayköylüoğlu, "Aydın Fen Lisesi"

Aydın sayısal alanda Türkiye birincisi oldu

● GÜLAY BOZKURT (AYDIN)

Ayдын Fen Lisesi Müdürü Tansel Sarayköylüoğlu, Aydın Fen Lisesi'nin 2005 ÖSS Sayısal sonuçları bakımından Türkiye birincisi olduğunu söyledi. Sarayköylüoğlu, başarılarının daha önce duyurulduğunu ancak ÖSYM'nin resmi açıklamasının yeni yapıldığını söyledi. Aydın Fen Lisesi ayrıca 2005 Türkiye Sözel üçüncüsü

22 Temmuz 2005 Cuma

DENGE

Fen Lisesi

Aydın Fen Lisesi, Ç... ederek, bu yıl da 6

"TAKIM BAŞARISI"

Okulların başarı puanlarının önümüzdeki lanacağı için, şimdiden kendilerini "birinci" doğru bulmadıklarını söyleyen Aydın Fen Lisesi Tansel Sarayköylüoğlu, "Ancak okulumuzun puanı bakımından, geçen yıla göre 5 puanı bize rakip olacak diğer okulların puanları ile. Bu durumda, bu yıl da birincilik beklemişiz bu başarılar, bir takım çalışmaların Akademi'nin okulu sevmesi, öğretmen-

çalışmalarımıza aynı gayretle devam ederek, başarılarımızı önümüzdeki yıllarda da sürdürme...

Aydın Fen Lisesi'ni TÜBİTAK'tan 3 ma

Aydın Valisi Mustafa Malay, "Ç... rimiz papağan gibi yetiştiriliyor, kalkınması için ezberden uzak, araştırma bilimsel metotlara ağırlık vermeliyiz." d... yıl ortaöğretim kurumları arasındaki 36. TAK Proje Yarışması'nda Aydın Fen L... (AFL) üç projeye madalya kazandı. Dere... giren öğrencilere madalya ve plaketleri, ok... düzenlenen törenle verildi. Törene Malay... yanısıra İl Milli Eğitim Müdürü Murat Tane... AFL Müdürü Tansel Sarayköylüoğlu, AFL Ba... lım Kurulu Başkanı Hülya Olgun ve öğrenciler... katıldı. Aydın'ın eğitimde ve değişik konularda... gösterdiği başarılarından dolayı çok mutlu oldu... guna değinen Malay, "Bu tür projeler üreterek... Avrupa ülkelerindeki akranlarımızla rekabet et... meniz gerekiyor." diye konuştu. **Aydın, Zaman**

AFL

Sayfa: 9

İşleri ile İş bulduk

de geçen yılki başarısını egale
749 lise arasında birinci oldu.

a ağız
 sayı
 ödünü
 rtağı
 artıq var.
 gerim-
 lide
 dır.
 i
 aborantur
 dir
 yor.
 ım bun-

yer alan öğrencileri alıyor. Diğer ten liseleri de genellikle ilk 2 binde yer alan öğrencileri kaydediyor. Biz ise ilk 3 binde-
li öğrencileri kabul ediyoruz. Hatta geçen yıl son kayıtlar-
sıncı öğrenci Türkiye 3 bin 250'si idi. Yani, bu rakamlar
da, Aydın Feri Lisesi'nin ekile ettiği başarının, değerlerine
göre daha üst seviyede olduğunu göstermektedir" diye
konuştu. (ERDAL AYDIN / AYŞE GANDAN)

Aydın Fen Lisesi öğrencilerinin yarışma başansının yanı sıra dereceye giren öğrenciler elde ettikleri başarıları için ödüllendirildi.

Fen Lisesi Aydın'ın gururu oldu

TUBİTAK Bilm Adanı
Yataylama Grubu 38. Ortakbirlik
Çengellenen Arası Arastırma Proje
Yarışmasında hazırladıkları üç
proje ile finale kalan Aydın Fethi
Lisesi öğrencilerine plaket verildi.
Tümüne katılan Aydın Valisi

'Elektronikleriyle Akıllı Aracı
Sistemleri Üzerinde Etkilerin
Alınım Test Sistemi' ile
Arastırılması' projesiyle, TUBİTAK
tarafından madalya ile ödüllendiril-
enleri Türkiye finaline katılmaya
hak kazandı.

Yeni bir kâğıt, yeni bir yazı tarzı...
Mustafa Akalın, eğitim sistemimizi
yankılarına değinerek, "Öğrenim
kâğıtlarını çok uzatmadan uzak
arazıların ve bilimsel metinlerin
akıllık vermesini" dedi.

Aydın Fani Lise, 38 TUST-K
Ortaöğretim Kurumları Proje yazma-
sında Aydın ilinin gururu oldu.
Okul öğrencilerinin danışma
Gözetim ve Yönetim Kurulu
Çok Bilgi'nin hazırladığı "Kıymetli
Kuşaklarımıza Yuvu Bağladık"
Duyurularından Anladığımız,
Süslene Dargaz ve Meltem Kurtan
hazırladığı "Eğilimlerimiz"
Anlatımında ve Doğan Demirel
Kurumlarında Nektari Bileşim
Ornemi, Dünyu Bâğı ve Ece
Akıncı'nın hazırladığı

"Yargınların arından okula
düzeltmenin öneme öğrencinin
hazırladığı projeyle temildi. Aydın
Fani Lise'nin düzenlenmiş proje
sistemini ilgisizlikle yazı Mustafa
Akalin. Milli Eğitim Müdüğü Kurum
Tatir, öğrenciler ve veliler katıldı.
Aydın Valisi Mustafa Akalın
başarılılarından dolayı öğrenci ve
öğretmenleri kutulayarak TUST-K
sistemimizi en büyük başarıyla
sıyrdı. Aydın il eğitim okulu
söyledi. Aydın il eğitimde ve
değerli konuları gösterdiği
başarılarından dolayı çok müte-
min olduğunu belirtti Vali Mustafa. TUST-K
eğitim sistemimizde bir değişiklik var.
Mustafesin papazın gibi öğretmenleri
devlet bir eğitimci var. Ancak

sonunu app'i arştırmaya ylneler
okul ve öğrenciler bşarye uşar
diye kottu.

[illegible]

merakıyla dinleyen Özden'e, yarı tutuyor. Günümüzde bu tür gelişmiş ülkeler, en büyük yatırımlarını eğitime yapıyorlar. Çünkü iyi ve kalıcı bir eğitim alan kuşaklar, sahip oldukları imkanlarını doğru şekilde değerlendirirler. Bu da bu insanları çağımızın manivoları. Biz de bu insanları yetiştirmeliyiz."

Sarıyer'deki çalışmalarını sürdürüyor.

Sarıyer'deki çalışmalarını sürdüren TUBİTAK Bilim adamı Yalçınlar, Grubu 88 Ortadöğüm Öğrenciler Arası Araştırma Proje Yarışması'na 247 projeyi katıldığını, ilamı yoluyla Türkiye İlimine 23 projeyi katıldığını ve üç projenin hami ilemlerine ait olacağını söyledi.

Vali Muzeyir Kocumutlulu'nun başkanlığında, İlme katar üç proje hazırlayan Serhat Ertekin, Emre Durmuş, Emre Başgün, Ahmet Gürcan, Gamze Geçgin ve Vural Memişler Özlü'yü plakalarını verdi.

Finale kalan üç projesin, 11-14 Mayıs Ankara'da yapılacak Türkiye Fuarında yarışmaya girecektir.

ÖSYM AÇIKLADI!
TÜRKİYE'NİN BİR NUMARASI
AYDIN FEN LİSESİ

Öğrenci Seçme Sınavı'na katılan öğrencilerin, 2004 ÖSS sonuçlarına göre AYT'den Fen Bilimleri'nin 1. sıralarına girdi. Bu başarıya öğrenciler, AYT'den Fen Bilimleri'nin 1. sıralarına girdi. Bu başarıya öğrenciler, AYT'den Fen Bilimleri'nin 1. sıralarına girdi.

A. Tamsel
SARAYKÖYLÜOĞLU
Ofis Müdürü

[illegible]

Fatih ANIL / Felsefe Öğretmeni

[illegible]

Aydan Pen Lassi turun api ter glasng gilas. Oganen-
mau na anakan atika, bag va becarpa beranaka papapan
ter gagan gila alaka cak perapan rihakar gilas.

Be 24 ÖST de kuzarâgheaz, vîncile hîitîi vîncîndrî
vîncîndrî gîc tîncî vîncîndrî de vîncîndrî. Sîndrî
vîncîndrî hîncîndrî vîncîndrî vîncîndrî
vîncîndrî vîncîndrî vîncîndrî vîncîndrî

Sayfa: 6

Sayfa: 6

Aydın'ın altın çocukları

[illegible][illegible]

Novi preparati protiv papaverin.
Chiedi un-vi sono in ogni ditta.
Invece, solo alcuni hanno
questi prodotti in
la tua.

TURKISH Airlines
Cairo, La. (through Cairo) - Ankara

A - F E - L E Y O L U

Arama motorlarına "yol" yazıp bilgilenmek yerine bu yazıyı okumayı tercih ettiğiniz için teşekkür ederim.

Konu "yol"muş duyduğuma göre. Peki madem dedik, yazalım. İyi de ne yazalım?

1. 10b sınıfının müzik grubunun "okul yolu düz gider" şarkısını söylesin mi?
2. Yatılı öğrencilerin evlerine giderken YOL arkadaşlarıyla yapmış olduğu diyaloglar
3. Yolladığımız e-postalarda virüs mü var?
4. Gittiğimiz yol, yol mu?
5. 100 kaza sorduk: Yolunmak nasıl?
6. aYOL!

Bu okuldan kaç öğrenci geçti. Kim bilir daha kaç öğrenci gelecek? Bizim de madem bu okula yolumuz düşmüş, bir yazı yazalım. Konu da yol olsun. Afl yolu... Aydın -İzmir otoban çıkışında fen lisesi tabelasını görebilirsiniz. Merak eder de az gider sağa dönerseniz mor renkli okulumuzu ve fıstık yeşili yurdumuzu görebilirsiniz. AFL yolunun küçük bir kısmını aldınız bile... bir de merak eder de orada okumaya karar verirsiniz işte asıl yol bundan sonra

başlar. Önce yol arkadaşlarınızı merak eder tanışsınız. Adınızı söyler nerden gelip nereye gittiğinizi kabataslak anlatırsınız. Yolculuk ilerledikçe muavinler size kek, su, meyve suyu getirir. Onları iyice sindirmeniz gerekir. Tadını unutmamanız istenir. Bu hazırlık şehrinde lise bir şehrine giden yolda seyahat ettiğiniz aracın ne kadar rahat olduğunu, yiyeceklerin çok hafif olduğunu ve sindirim sorunu yaşamadığınızı düşünürsünüz. Moral gecesi tesisleri ise harikadır. Yol arkadaşlarınızı daha iyi tanır, anons mikrofonundan çalan şarkılar sizi daha da mutlu eder. 09 AFL 1997 plakalı mor otobüs lise bir şehrine girdiğinde hava biraz bulutlanır. Yol kayganlaşır ve dua etmeye başlarsınız. Önceleri yalnızca dua ederken artık ilaveten bir şeyler daha yapmanız gerektiğinin farkına varır ve emniyet kemerinizi takarsınız. Ama yol iyice kötüleşir,engebeli olmaya başlar. Dağ tepe çıkar gibidir. O şirin otobüs sizi sarsmaya başlar. Nihat hoca mahallesinde otobüs çok sert bir çukura girer ve zıplamanın etkisiyle başınızı tavana çarparsınız. Birkaç mahalle daha böyle giderseniz ve birden teker üstü oturduğunuz fark edersiniz. Ağlamaklı söylersiniz yol arkadaşlarınıza. Ama onlar da teker üstü koltukta oturduklarını söyler. Tabii bazıları koltuğa daha hazırlık şehrindeyken öyle bir yapışmıştır ki hafif sarsılır onlar. Muavinlerin sayısı artmıştır. Getirdikleri yiyecekler de midenize oturmakta, sizi susatmaktadır. Yarıyıl tesislerinde durup aynada kendinize bakarsınız. Uykusuzluktan gözlerinizin altı şişmiştir. O aynada yol arkadaşlarınıza da bakarsınız. Kimin hoşsohbet, kimin geveze, kiminse suskun olduğunu anlarsınız. Kiminle yolculuğunuz daha keyifli olur anlarsınız. Kime arta kalan kekinizden uzatacağınızı... Tuvaletten sindirim sorunu nedeniyle kısa sürede çıkamazsınız. Otobüse geri döndüğünüzde artık tedbir almaya karar verir ve kendinizi üzmezsiniz.

Yaz tesislerinde uzun bir ihtiyaç molası verilir. Bu ihtiyaç molasının sonlarına doğru koltuğunuzu ve yol arkadaşlarınızı özlemeye başladığınızı anlarsınız.

Çok geçmeden de oturursunuz koltuğunuza. Lise2 şehrinde ilerlerken herkes daha iyi olacak bakışı fırlatır. Küçük tebessümler belirir dudaklarda. Bir gün bu otobüsten inmenin acı verebileceğini düşünürsünüz. Onca anı onca arkadaş... Küçük telefon defterine yazmışsınızdır numaraları ama sadece düzgün yazılan numaraları okuyabileceksinizdir. Sallanmanın etkisiyle de olsa düzgün yazabildiğiniz numaraları... Son sınıfların kalan yolu hayal güçleriyle aşmalarını, alt dönemdekilerin de bu mor otobüse her seferinde sevgiyle binmelerini diliyorum... Bu yoldan geçip bu otobüsün eski yolcularının da hani o köşeye savurdıkları minik telefon defterine göz atmalarını diliyorum. Özenerek yazdığınız numaralar olmalı... Henüz bu otobüse binmemiş olanların da koltuk ceplerine bir göz atmalarını istiyorum. Belki araya bir günebakan sıkışmıştır...

Deniz Güncel UĞRAŞ

kısa... kısa...

OKŞANI

Yaklaşık bir aydır okulumuzun kedisi olan "okşan", törenlerdeki performansı ile dikkatleri üzerine çekiyor. Ruh sağlığı bozuk olan kedi, Mehmet amcanın böreklerine ise bayılıyor.

GÜLE GÜLE GİDİN!

Okulumuzdan "E artık çalıma vaktidir!" deyip giden arkadaşlarımız.. Hepinizi çok iyi yerlerde görmek isteriz. Bizleri unutmayın. Biz sizi zaten unutamayız! (11-A 11-B anısına)

ZİLLER KİMİN İÇİN ÇALIYOR?

Tenefüslerde ya ağlatıyorsunuz bizi ya coşturup oynatıyorsunuz(!) Ziller siz olmasanız... "Gülpembe"sinden tutun da, "uzun ince bir yoldayım"a kadar uzanan renkli ve geniş yelpazesıyla tüm Elifkent ve Efekten'in dilindeyiz.. Yaşasın türkülerimiz!..

TOBB EKONOMİ ve TEKNOLOJİ ÜNİV. ve YEDİTEPE ÜNİVERSİTESİ

Geçtiğimiz günlerde okulumuzda konferans verdi. Mesleklerin ve üniversitelerin tanıtıldığı konferanslarda oldukça yararlı bilgiler edinildi. Ama sonunda kalem vb. şeylerin verilmemesi hayal kırıklığına uğrattı bizi(!)

OKULUMUZA GEZİLER...

İlköğretimler her gün okulumuzu şenlendirmeye devam ediyor. Meraklı bakışları ile okulumuzu inceliyor ve ileride okulumuza gelmek istediklerini belirtiyorlar. Bilgisayar ve fen laboratuvarlarımızı gezen küçük öğrenciler bu kısa geziden mutlu ayrılıyorlar.

İSTANBUL GEZİSİ

Geçtiğimiz günlerde İstanbul'a üniversite tanıtım amaçlı bir gezi düzenledik. Boğaziçi, Sabancı, Koç ve İstanbul Teknik Üniversitelerini daha önce okulumuzdan

mezun olup orada okuyan arkadaşlarımızın sunumuyla geldik ve tercihlerimize ışık tutacak bilgiler edindik. Gerek yolculuk sırasında gerekse tarihi, turistik mekanlarda güzel sesini(!) ve bilgilerini esirgemeyen rehberimize sonsuz teşekkürler... Fatih Sultan Mehmet Köprüsü'nden geçerken "Köprüden geçti gelin", Üsküdar'a giderken seslendirdiği malum "Üsküdar'a gider iken" parçaları yolculuğumuza oldukça keyif kattı. Kaldığımız otelin yemek salonunda halay bile çeken afl gençliği olarak Aydın'a oldukça moralli döndük.

KOMPOZİSYON YARIŞMALARI

Edebiyat alanında da gürüllemeye devam ediyoruz. "Fen Lisesi" olmamıza rağmen deyim yerindeyse "edebiyatın da tozunu attıyoruz". Kazanan eserler Göksel hocamız tarafından okul panosun asılmış olup üzerleri minik kalplerle (!) süslenmiştir. Gözlerimizi yaşartan bu küçük jüriye minnettarız!.. İşte derece alanlar:

Duygu Bilgili: Öğretmenler Günü Haftası, il birincisi

Cansel Karaca: Cumhuriyet Bayramı, il birincisi

Deniz Güncel Uğraş: Eğitime %100 Destek, il birincisi

Özlem Mercan: Şehitlerimiz, il üçüncüsü

Alev Özyayın: Nevruz, il birincisi

Ramazan Erol: Örnek İnsan Hz. Muhammed, il

üçüncüsü

Sabri Sayılğan: Örnek İnsan Hz. Muhammed, il

ikincisi

Melis Yorulmaz: Nevruz, il ikincisi

Pınar Özcan: Kütüphaneler Haftası, il birincisi

Yudum Küçüksayan: Atatürk Haftası, il birincisi

YENİLER... YENİLER... YENİLER...

Mordu bu ne oldu ya? Yeşerdi bir anda. Bazılarımızın iştahı kabardı hafiften. Yeşil neyi hatırlatıyorsa artık(!)

“Vali Kadir Uysal Öğrenci Pansiyonu”nda dahi değişimlere ayak uydurmak mümkün değil. Nasıl bir teknolojidir bu! Katlarda kamera, odalarda duman avcıları(!), anons sistemi, “Sayın Serhat Bey santrali arayınız lütfen.”

Koridorlara kurulmuş harıl harıl çalışan nam-i diğer dokuzuncu sınıflar, (ileride ne hale gelecekler bilinmez ve düşünmesi bile korkunç!) Matematikten dört alınca ağlayanlar, fizikten iki alınca ne yapacaklar acaba. Vah yazık... Bu sefer koridor da yetmez onlara.

Okul hala mor! Mutluyuz! Teknoloji burayı pek etkilemedi. “Muhteşem zilleri saymazsak tabi.”

Değişen biziz bu sefer. “Aramızdan ayrılanlar ve bize dahil olanlar”. Her yıl olduğu gibi gidenlerin arkasında üzüldük, gizliden gizliye. Yenilere tam alıştık derken geçiyor günler.

Yeni arkadaşlarımızla yaşadığımız sıradan olmayan, biraz ilginç ilişkilere karşın yeni gelen öğretmenlerimize çok ısındık.” Gül Arpa tarihte yeni bir çığır açtı. “Benim böyle tarih öğretmenim olsaydı lisede kesin pekiyi gelirdi karneme!” diyor bazı öğretmenlerimiz. Şanslı mıyız neyiz?(!)

Sezai Küçük, İbrahim Demiral Ortaklar Anadolu Öğretmen Lisesi'nden geldiler okulumuza! Güzel günler geçiriyoruz onlarla.. Gelen gideni arattı mı aratmadı mı bilmiyoruz.. Herkesin yorumu farklı! Onları da çok sevdik ama.

Geçtiğimiz günlerde okuldan ayrılan Serhat Abimizin gidişi üzdü bizi. Odasına kurulan İbrahim Abi'ye projelerimize sağladığı desteklerden dolayı teşekkür ederiz.

Her geçen gün değişik burada! E neyle bağlayalım bu yazıyı dediğimizdeyse “İple!” diye bir ses yükseliyor arkamızdan! Hayır yaa!..

Senem ERTEKİN - Süleyman YILMAZ

Gelecekteki arkadaşlarımıza ışık tutmak ve "diğerlerinin" fikrini de sizlere yansıtmak için gündem bölümüne bir dosya konusu koymak istedik.

Üç bölümden oluşan yazımız bir anket niteliği taşıyor. Yorum kısmına yazdıklarından ötürü "okulun en yakışıklı çocuğu" na ve bulvar, okul, dersane anketlerini yapan "yenilerimiz"e teşekkürü bir borç biliriz. Merakla ve keyifle okumanız dileğiyle...

Öğrencilere sorduk. AFL nasıl bir yer?

Bölüm 1(Afl diğer okullarda)

Kerem Altınsoy (Atatürk Anadolu Lisesi):

Okulda her şey tamam, öğretmenlerin öğrenciler ile ilişkisi çok güzel, öğrencilerin tek sorunu çalışıp çalışmamaları. Çalıştıktan sonra fen lisesi, öğrencilerinin kazanamayacağı üniversite yok.

Fatoş Sancı (Yedi Eylül Anadolu Lisesi):

Ay çok inek tabi ki de.

Gamze Haşım (Yedi Eylül Anadolu Lisesi):

Çok sıkıcı

Beril Karadağ (Atatürk Anadolu Lisesi):

Hiç yakışıklı oğlan yok.

Okan Çokan (Anadolu Teknik Lisesi):

İnek

İhsan Aşucu (Anadolu Teknik Lisesi):

Hiçbir şey.

Orhun Demirci-Aras Çetin (Aydın Lisesi):

İnek Bahçesi.

Ali Yılmaz:

Müthiş, inanılmaz, süper bir okul.

Söylenecek kelime yok.

Arif Ersoy:

Arkadaşlarım var o okulda. Çok iyi bir okul.

Firuze Demirtaş:

Çok çalıştım o okula girmek için ama olmadı.

Çok müthiş bir okul.

Barışcan Seçim

(Adnan Menderes Anadolu Lisesi):

Süper bir okul ama benim okulum da iyi.

Zuhal Güzel:

Dehşet bir okul ama ineklerle dolu.

Yorum.....

Arkadaşlara sorularımıza cevap verdiklerinden dolayı teşekkür edip hepsini teker teker öpüyorum.

Sevgili Kerem, düzgün tespitlerinden dolayı seni kutluyorum. Seni Afl felsefesini anlamış bir kişi olarak keşke aramızda görseydik.

Sana gelince Sayın Fatoş, yaptığın talihsiz açıklamalardan dolayı hepimiz çok üzüldük.

Lütfen bunu bize yapma. Biz tüm okul olarak (toplamda 200'e yakın inek) seni seviyoruz ve devamlı seveceğiz.

Beril, Beril, Beril... Senle hiç karşılaştık mı?

Sevgili Okan; biz seni de seviyoruz arkadaşım toplam 200 inek olarak fakat keşke farklı ortamlarda karşılaşıydık. Belki olaylar daha olumlu gelişirdi.

Sevgili İhsan; hiçbir şey.

Orhun ve Aras, okulumuzun etrafında pek dolaşmayın yahu. Vallahi okulun adı kötüye çıkıyor. Zaten gezdiğiniz muhitin emlak fiyatları taban yapıyormuş.

Firuzeciğim; seni ayın dürtüstü seçiyor ve kutluyorum.

Barışcan, anketi ciddiye alıp, mantık ve terbiye sınırlarını gözeterek seviyeli ve içten cevap verdiğin için seni tebrik ediyorum.

Sevgili Zuhal; bilmeni isterim ki bu okulun dehşetliği, içindeki ineklerin sayesinde.

"Okulun En Yakışıklı Çocuğu"

Bölüm 2 (AFL Dershanede)

1- Geçmişten bugüne kadar, dershanenizin ve sizin AFL hakkındaki düşünceleri nelerdir?

A) Okul ve öğrenciler tam kalite

B) Okul iyi ama öğrenciler konusunda şüpheliyim

C) Okul kötü ama öğrenciler iyi ve çalışkan

D) Okul ve öğrenciler kötü

2- AFL öğrencilerinin dersane başarıları sizin beklentilerinizi karşılıyor mu?

- A) Memnunuz
- B) İyi
- C) Normal
- D) Çok kötü

3) AFL'nin ÖSS başarılarıyla ilgili başındaki yayınlar dershanenizi etkiliyor mu?

- A) Evet etkiliyor
- B) Etkilemiyor
- C) Öğrenciye göre değişiyor
- D) Çok yarar sağlıyor

4) Dergimizin önceki yayınlarından kaç tanesini okudunuz?

- A) 0
- B) 1-5
- C) 6-10
- D) 11-14

5) AFL öğrencilerinin diğer öğrencilerle aralarındaki en önemli fark nedir?

- A) Zeki olmaları
- B) Kişilikleri
- C) Kendilerini fark ettirmeleri
- D) Kötü özellikleri

6) Öğrencilerimizden AFL öğretmenleriyle ilgili nasıl şeyler duyuyorsunuz?

- A) Çok gaddarlar
- B) Çok iyiler
- C) Normaller
- D) Bulunmaz kişilikler

CEVAPLAR

1-a 2-b 3-c 4-a 5-a 6-c

1-a 2-a 3-b 4-b 5-b 6-c

1-a 2-a 3-a 4-a 5-a 6-c

1-a 2-b 3-a 4-b 5-c 6-b

1-a 2-b 3-a 4-b 5-c 6-b

1-a 2-a 3-a 4-a 5-c 6-b

1-a 2-a 3-c 4-a 5-a 6-b

1-a 2-b 3-a 4-b 5-a 6-b

1-a 2-b 3-a 4-a 5-a 6-c

1-a 2-a 3-b 4-a 5-a 6-c

Bölüm 3(AFL Bulvarda!)

Aydın Fen Lisesi hakkında

düşüncelerinizi öğrenebilir miyiz?

Kadir AKTAŞ (Kamu Personeli):

Tabi canım Aydın Fen Lisesi'ni bilmez miyim.

Yıllardır göğsümüzü kabartıyor. Küçük Aydın'ın büyük gurur kaynağı...

Makbule GEZGİN (Ev Hanımı):

Bir fikrim yok...

Ali AKINAL (Şoför):

Benimde lise sınavlarına hazırlanan çocuğum var. Afl'ye gitmesini isterim ama bu çalışmayla zor...

Melisa AKÖZEN (Öğrenci):

Başarılarını duyuyoruz. Oldukça köklü bir geçmişe sahip sanırım, öyle değil mi? (sadece 9 yıllık:)

Tahsin YILMAZ (Emekli öğretmen):

Pek bir bilgim yok ama başarılı bir okul...

Mahmut HALICIOĞLU (Serbest meslek):

Benim çocuğum ilkokulda.. Okul gezisiyle gelmişlerdi okulunuza... Donanımlı bir okul.

Sibel KARASU (Sağlıkçı):

Başarılarını ÖSS'de duyuyoruz. Bu da bizleri sevindiriyor. Ancak bununla kısıtlı aldığımız haberler. Başka etkinlikleri varsa da pek duyulmuyor. Bence daha aktif bir okul olabilir.

Rıza BAŞARAN (Esnaf):

Pek bir fikrim yok. Sadece böyle bir okul olduğunu duydum ama herhangi bir şeyini duymadım. İlilenmiyorum.

Kemal GÜNGÖR (Polis):

Biliyorum. İyi bir okul... başarılı..

Fatma CEYLAN (Ev hanımı):

Çok çalışıyorlar. E tabi gelecekte bizi siz yöneteceksiniz değil mi ama? Ha ha haa :)

Firdevs AKANSU (Ev hanımı):

Buyur... iyidir herhalde sorduğunuza göre!

Remziye YÜZÜAK (Gazeteci):

AFL öğrencileriyle bir Aydın'lı gurur duyuyorum. Öğrencilerin projelerini ilgiyle takip ettim. TÜBİTAK tarafından 1. seçilmelerinden dolayı kutluyorum.

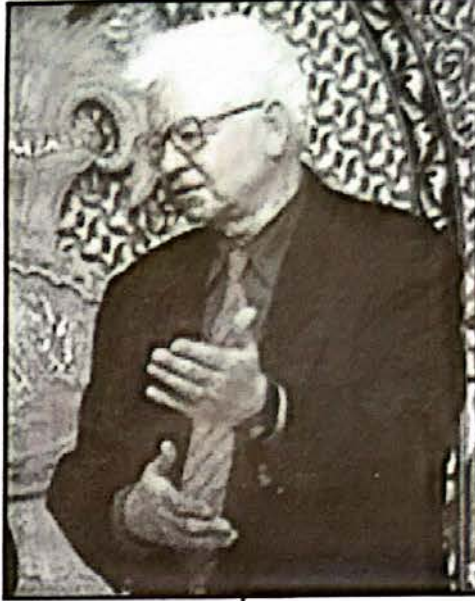
Bir Bilim Adamının Öyküsü...

"Oktay Sinanoğlu"

Bizi 17 yaşımızda apar topar zorla Amerika'ya gönderdiler;çirkin bir gaye ile devşirme olalım diye,çok şükür olmadık" diyen adam Oktay Sinanoğlu. Amerika'nın tepesine oturan, dünya bilim çevrelerinin pesinde koştuğu adam. Döküntülerini toplayanların Nobel aldığı adam bu işte. İşaret ettiğinin Nobel aldığı adam.Yale üniversitesini ve Amerika'yı alt üst etmiş;modern üniversite tarihine adını altın harflerle yazdırmış çılgın Türk.

1935'te doğdu Prof. Dr. Oktay Sinanoğlu, 1953 yılında burslu olarak girdiği TED Yenişehir Lisesini birincilikle bitirdi. TED tarafından Amerika'ya burslu Kimya Mühendisliği için gönderildi. 1956 yılında Amerika Birleşik Devletleri Kaliforniya Üniversitesi, Berkeley'de Kimya Mühendisliğini birincilikle bitirdi. 1957'de Massachusetts Teknoloji Enstitüsü'nü 8 ayda birincilikle bitirerek yüksek kimya mühendisi oldu.

Alfred Sloan ödülünü aldı. 1959'da Kaliforniya Üniversitesi, Berkley'de; Kuramsal Kimya Doktorasını yaptı, doktorasını yaparken iki ödül kazandı. 1959-1960 yıllarında Amerika Birleşik Devletleri Atom Enerjisi Merkezinde araştırmalar yaptı. 1961'de hem Harvard, hem de Yale'de kendisinin yeni Nicem ("Kuantum") Kimyası ve fiziği üzerine teorileri hakkında üst düzey derslerde yeni buluşlarını anlattı ve elli yıldır çözilemeyen bir matematik kuramını bilim dünyasına kazandı. Aynı yıl "full profesör"(profesör) ünvanını alarak. Batının son 300 yıldaki en genç profesörü oldu (26 yaşında).1962 yılında Ortadoğu Teknik Üniversitesi mütevelli heyeti yalnız Oktay Sinanoğlu'na mahsus olmak üzere kendisine Danışman Profesör ünvanını verdi.Yale üniversitesine ikinci bir kürsüye daha profesör olarak atandı.Dünyada daha yeni kurulmaya başlanan MOLEKULER BİYOLOJİ dalının ilk birkaç profesöründen biri oldu.(Watson ve Crick sarmal modelindeki dna sarmalının çözelti içinde o halde nasıl durduğunu keşfetti (Solvofofik kuvvet)) Türkiye'de de kuramsal kimya bölümünü kurdu. Ortadoğu Teknik Üniversitesinde eğitimin Türkçe olması için uğraş verdi. Ama, olmadı. 1973'te Almanya'nın en yüksek Aleksander-von Humboldt Bilim Ödülünü ilk kazanan kişi oldu. 1975'te Japonya'nın Uluslararası Seçkin Bilimci Ödülünü kazandı; yine 1975 yılında özel kanunla Oktay Sinanoğlu'na ilk ve tek, Türkiye Cumhuriyeti Profesörü unvanı verildi. 1976'da Japonya'ya Türkiye Cumhuriyeti Özel Elçisi olarak gönderildi. Kendisi Türk-Japon kültür, bitim ve eğitim ilişkilerinin temellerini atmıştır. Amerika Bilim ve Sanat Akademisinin ilk ve tek Türk üyesidir. Hindistan'ın Devlet Misafiri olarak, Hintli Bakanlarla ve Cumhurbaşkanıyla görüşmüştür. Meksika'da aynı seviyede Üçüncü Dünya Bağımsızlığı için çalışmıştır. Yıldız Teknik

Üniversitesinden yaş sınırında (67) emekli oldu.Yale'deki hayat kaydıyla, ömür boyu olan iki kürsülü profesörlüğünü; Türkiye'nin ve Türkçenin başına gelenlerle daha verimli mücadele edebilmek için, "emeritus professor" unvanına çevirterek Türkiye'deki faaliyetlerini daha da yoğunlaştırdı .1962'den günümüze dek ilk TÜBİTAK Bilim Ödülünü ve ilk Sedat Simavi ödülünü, 1992'de Bilgi Çağı, 1995'te İLESAM Üstün Hizmet Ödülünü, ayrıca Yılın Fikir Adamı, Yılın Bilim Adamı ödüllerini aldı. Yesevi Kazakistan ve benzeri bir çok kuruluşta profesör, mütevelli heyeti üyesi, Atatürk Kültür Kurumu asli üyesidir. 2001'de Yerel gazeteler Birliği'nce kendisine "Halk Kahramanı Ödülü" verildi. Bu yılda

Antalya'da Uğur Mumcu Bilim Ödülü (2002), TÜRKSAV Türk Dünyası'na Hizmet ödülü (2002) verildi. 250 kadar uluslararası bilimsel yayını, bilim kuramları, çeşitli dillere çevrilmiş kitapları vardır. Türkiye'de Türkçe pek çok yayın yapmıştır.

"...Ben baktım, Türk Bayrağı, Atatürk karşımda, cam çerçeveli olduğu için bayrağın üstünde kendi yansımamı görüyorum. İçimden yemin ettim, dedim ki: Gideceğim ve orada söz sahibi olacağım, ondan sonra gelip onlarla burada uğraşacağım. O zaman anlamıştım ki burada kalırsam Amerika'nın kölesi olurum, oraya gidersem Amerika'nın efendisi olur, buraya gelip onlarla daha rahat mücadele ederim. Ve işte bizi gönderdiler..."

Böyle diyor işte Oktay Sinanoğlu ve söylediklerini de yapıyor. Bakın, şimdiki Türk gençliğinin yapması gerekenleri nasıl anlatıyor:

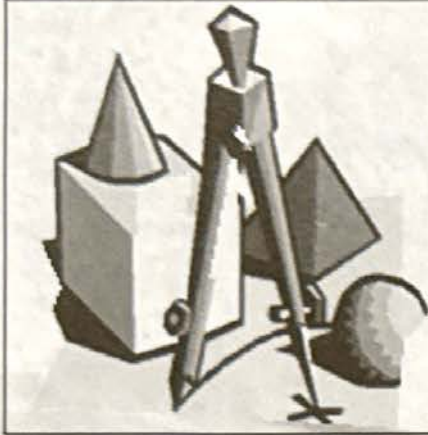
"...GENÇLER, Türkiye' de adet haline gelmiş göstermelik işlerden kaçının. Sırf üniversite bitirdi desinler diye, ananız babanız, "Amerika'da mastır yaptı" diye öğünbilsin diye yükseköğrenime gitmeyin. Sonunda ancak kendinizi kandırırsınız. Temel gayeleriniz, kendinizin ufak çıkarları ötesinde, kendiniz dışında, bu ülke, bu ulus, Türk dünyası, Avrasya, insanlık için olsun yüksek hedefleriniz için çalışın. O zaman, kendi durumunuz da kendiliğinden düzelecektir. Maddiyat ile maneviyatı dengeleyin Formülünüz 'bilim' + 'gönül'dür. Bu iki kanadın biri eksik olursa ne kendinize ne de insanlığa hayrınız dokunur. Atatürk'ün dediklerini bol bol okuyun, onları işte bu günler için demiş, yazmış. Başkasını taklit etmeyin. Kendi yolunuzu çizip azimle yürüyün. O zaman herkes sonradan sizi taklit edecektir. Şimdi yapılacak iş hızla bu toplumun yeniden kaynaşmasına, bilinçleşmesine, vatanını, milletini kendisinden önce düşünen insanların çoğalmasına ön ayak olmaktır.

Türkiye'yi geliştirecek olan Kuvayi Milliye ruhu, Atatürk ruhudur..."

EMRE DURSUN

MATEMATİKTEKİ BÜYÜK AKIMLAR

Tarih öncesi zamanlarda yaşamış olan uzak atalarımızın, bizim matematik dediğimiz şeyin ilk kavramlarını nasıl oluşturduklarını asla öğrenemeyiz. Belki de, gökyüzünde uçan bir çift kuşun tekrar tekrar gözlenmesi, birbirine benzeyen iki koyunun izlenmesi ağır ağır sayı kavramının çıkmasına olanak vermiş olabilir. Öte yandan astronomik hareketler, yıldızların ve gezegenlerin düzenli hareketi ve daha tanımlamaya çalıştığımız bir çok olay matematiğin doğmasına ve bu sistematik kurgunun, insanın çizdiği yolda ilerlemesine neden olmuştur.

yaklaşımları da gündeme getirmiştir.

Kurulabilircilik ve biçimcilik: Kurulabilirciler için, matematikte sezgiyle kavranabilecek yegane olan aritmetik dışında, idealar aleminde keşfedilecek bir şey yoktur; matematiğin tüm nesnelerinin insan tarafından kurulması gerekir. Alman matematikçi Leopold Kronecker şöyle diyordu: "Tanrı tamsayıları yaratmıştır, geri kalan ise insan yapısıdır." Bu görüş açısından çıkan temel sonuca göre bir matematiksel nesne, ancak sonlu sayıda basamakta kurulabiliyorsa matematiğe

kabul edilecektir (bu yaklaşım özellikle sonsuz kümelerle uygulanan klasik mantığa başvuruyu devre dışı bırakmaktadır).

Son iki yüzyılda ise kendisine çizilen yolda uzun mesafeler kat etmiş olan matematiksel düşünce ve matematik felsefesi üç farklı yoldan ilerlemeye başladı: Platonculuk, sezgicilik (kurulabilircilik) ve biçimcilik. Günümüzde hala birbirine yakınlaşmayan üç farklı yol var. Bazı matematikçiler XXI yy'a ilk adımlarımızı atarken meslektaşlarının yüzde 65'inin Platoncu, yüzde 30'unun biçimci ve yüzde 5'inin kuramcı olduğunu düşünmektedir. Bazıları ise, matematikçilerin hafta içi matematik yaparken Platoncu olduklarını hafta sonu işlerini yaparken biçimci ve zaman zaman da kurulabilirci görüşten yana kaydıklarını düşünmektedirler.

Platonculuk: Platon, ideaların insanın doğal çevresinin dışında bir dünyada var olduklarını düşünüyordu. İdeaların varlığı bizim onların bilincinde olup olamamamızdan bağımsız olarak nesnel bir olgudur. Bu açıdan bakıldığında insan kendiliğinden hiçbir şey yaratmamakta, yalnızca bilgisinin dışında var olan büyük bir idealar deposunu keşfetmektedir. Matematiksel yaratı sorunu da budur; hocasının isteği üzerine bir ispat yapan öğrenci kendince yeni bir şey yaratmaktadır, ama aslında tüm yaptığı önceki kuşakların geçtiği yoldan bir kez daha geçmektir. Peki bir matematikçi, daha önce hiçbir meslektaşının bilmediği bir teoremi kanıtlarsa, bu onun yarattığı bir şey midir; yoksa o yalnızca toprağın altında yatan bir hazineyi ilk ele geçiren kişi midir?*

Birçok matematikçi, felsefi yaklaşımları ne olursa olsun, gerçek "şeyler" üzerinde çalıştıkları izlenimine sahiptir. Platoncu konum budur ve Eukleides'in "kendiliğinden apaçık" aksiyomlarından kalkarak geometriyi kurmasında beri egemenliğini sürdürmektedir. Bu aksiyomların, gerçek dünyanın özelliklerini temsil ettiği kabul edilmektedir. Ancak XIX yy'ın ilk yarısından başlayarak bilimsel düşünce yapısını at üst eden her alandaki keşifler, matematiksel nesnelere olan farklı

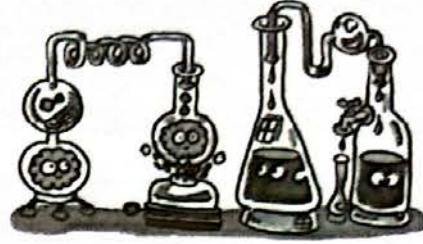
Platonculuk ve kurulabilircilik matematiksel bir nesnenin varlığının anlamını sorgular. Biçimcilik ise böyle bir sorguyu tümünden inkar eder. Biçimciler için matematik, gerçekte olan bağlantısında anlamdan arınmıştır; bu bakımdan yalnızca matematiksel önermeler arasındaki mantıksal bağlar dikkate alınır. Bu bakış açısından, bir teorem (anlamdan yoksun olduğundan) doğru olamaz, yalnızca onun önceki önermelerden geçerli şekilde çıkarım yoluyla elde edilmesi gerekir. Böylece matematik, işlem yapılan nesnelerin varlığının soruşturulmasına gerek olmayan bir mantıksal kurma oyunu olmaktadır. Kavramlarla yapılan işlemlerin izlediği yolda dikkate alınacak tek şey çelişkinin olmamasıdır.

Farklı düşünce okulları arasındaki bu görüş ayrılıkları, Eukleides geometrisinde varsayılan kesinliğin yıkılmasından sonra, matematiğe yeni bir temel anlayışının sürdüğü XX yy başında büyük tartışmalara yol açtı. Kronecker matematiksel nesnelerin kurulmasını bir zorunluluk sayıyordu. Hollandalı matematikçi Luitzen Egbertus Jan Brouwer bu görüşü daha da ileriye vardi ve 1908'den itibaren, matematiksel nesnelerin mantık karşısındaki özerkliğini vurgulayan sezgici görüşü (sezgicilik) öne çıkardı. Geometri yapısını sezgiye hiç başvurmayan bir temel üzerinde kuran David Hilbertle birlikte ("Geometrinin Temelleri" [Grundlagen der Geometrie], 1900), biçimci akım XX. yy'ın ilk otuz yılı içinde matematiğin temellerinin oluşturulması konusunda önemli rol oynamaya başladı. Bu konudaki tartışmalar o dönemden sonra eski hızını kaybetti. 1960'lara doğru biçimci söylemi öne alan "modern matematik" ders kitaplarına ve matematik öğretimine egemen oldu.

*Nihat Hoca'nın bize sorduğu ilk soru: "Matematik icat mıdır yoksa keşif mi"

Nurullah TAŞKIRAN

KİMYA

Bilimsel gelişmeler refah düzeyimizi artırmada gerçekten büyük bir katkıya sahiptir. 21. yüzyılın ve gelecek yüzyılların teknolojisi bilimsel buluşların bir ürünüdür ve bu buluşların büyük bir kısmı yaşamımızın her safhasına damgasını vurmuştur.

Bir hamburger, patates kızartması ya da meşrubat ısmarladığımızda gerçekten ne ısmarladığımızı biliyor muyuz? İştah açıcı koku ve o göz alıcı renk lezzet nereden geliyor. Ketçabın dökülüşündeki kıvam nereden elde edilmiş? Bunların her birinin temelinde yatan sır kimyadır.

Aslında besinlerimizi proteinler yağlar karbonhidratlar bitkiler ve hayvansal besinlerle vitaminler ve bazı mineraller oluşturur. Ama bazı besin maddelerinde bunların çok ötesinde bir özellik vardır. Bitkisel ürünler elde edilirken pek çok kimyasal madde kullanılır. Bu nedenle tarladan toplanan ürünün birçok temel besin özellikleri kaybolur. Mesela buğday un haline getirilirken, içindeki minerallerin çoğunu kaybeder ve geriye sadece nişasta kalır. Meyveler de soyulup pişirilince vitaminlerin çoğu yok olur. Kaybettikleri besleyici gücü geri vermek ve hastalıkları önlemek amacıyla besinlere pek çok kimyasal katkı maddesi ilave edilir.

1924 yılında tiroit bezlerinin şişmesine yol açan guatr hastalığını önlemek için tuza katılan potasyum iyotunu bunun ilk örnekleri olarak verebiliriz. Süte D vitamini konulması raşitizm hastalığını önleyici bir uygulama olmuştur. Ekmek gibi hamurdan yapılan

besinlerimize katılan demir ve B vitamini de onların besleyici gücünü artırır.

Gıda sanayinde besinlerin daha lezzetli, kokusunun daha iyi, daha dayanıklı olmasını sağlamak amacıyla birçok kimyasal katkı maddesi kullanılmaktadır.

Üstelik uzayda nasıl besleneceğiz, vücudumuzu nasıl sağlıklı tutacağız gibi soruların cevabını da kimyasal ürünlerde bulmaktayız. İnsanlık hastalık ve ağrılardan kurtulmak için binlerce yıl bitki özlerinden yapılmış ilaçları çiğnemiş ya da yutmuştur. 1800'lü yılların ortalarında kimya ile uğraşan devrin bilim adamları söğüt ağacının kabuğunda salisilik asit olduğunu bulmuşlardır. 1899 yılında Almanya'nın Bayer firması salisilik asitten aspirin isimli ilacı üretmeye başlamıştır. 1930'lu yıllardan önce bulaşıcı hastalıklar başlıca ölüm sebebiydi. Grip, veba, kızıl hastalıkları birkaç hafta içerisinde neredeyse bütün bir şehri etkisi altına alıyordu. Ama 1960'lı yıllarda bu

hastalıkların büyük bir kısmı kontrol altına alındı. Bunun sebebi kimyagerlerin geliştirdiği anti-biyotiklerdir. Bugün kullanılan penisilin gibi ilaçlar kimya laboratuvarında bakteriler tarafından sentetik olarak elde edilmektedir.

Bilim adamları yeni bir bilim dalı olan biyokimya dalındaki çalışmaları sonunda, birçok mikroorganizmaları kimya yoluyla değişime uğratarak, doğadan elde edebilecekleri ilaçlardan çok daha etkili ilaçları çok miktarda üretmektedir. İnsan hormon ve enzimlerinin yerini alabilen sentetik mikroorganizmalar elde edilmektedir.

Kimya günlük yaşamımızın ayrılmaz bir parçasıdır. Besinlerimiz giysilerimiz ve binlerce malzemenin ham maddesi kimya bilimine dayanmaktadır. Kimya aslında sadece bir araçtır. İçinde yaşadığımız ortamı daha iyi tanımak, daha refah bir ortam içinde yaşayacağımız yarınlara kavuşmak için bir araç...

Kaan CİNGÖZ

ZAMANDA VE MEKANDA YOLCULUK

Gündemden düşmeyen konulardan biri zamanda ve mekanda yolculuk yapılıp yapılamayacağı. Kimi kesimlerce asla mümkün olmayan zaman yolculuğu, kimi kesimlerce matematiksel ve fiziksel olarak mümkün.

Akademisyenler tartışadursun, ben aldım elime kullanma

kılavuzunu; başladım bir zaman makinesi yapmaya...

Zaman makinesi için öncelikle bir kurt deliği gerekiymiş. Kurt deliği de ne, diyeceksiniz. Ben de önce sizin gibi şaşırdım ama küçük bir araştırmayla ne olduğunu öğrendim. Bir örnekle size açıklayayım. Bir elmanın

üstünde karşılıklı iki nokta belirleyelim. Bir noktadan diğerine iki şekilde gidebiliriz: ya elmanın üstünden dolaşırız, ya da bir elma kurdu gibi tünel kazarız. İşte uzayda da elmadaki delikler gibi kurt delikleri vardır. Bu delikler uzayın geniş bölgelerini

birbiriyle irtibatlandırır. Uzayın bir noktasından başka bir noktasına normalde milyarlarca yıl süren yolculuklarla gideriz. Ama aynı noktaya kurt delikleri sayesinde birkaç dakikada gidebiliriz.

Kurt deliğinin ne olduğunu öğrendikten sonra uzayda kendime bir kurt deliği buldum. Şimdi de bu kurt

deliğinin bir karadeliğe dönüşmesini engellemek için deliğe negatif enerji yükledim. Kullanma kılavuzunda yazdığına göre bu aşama çok önemliymiş. Çünkü kurt deliği bir karadeliğe dönüşecek olursa bırakın zamanda yolculuğu, şimdi bir İlyaz bile var olmazdı.

Gelelim son aşamaya... Bu aşama gerçekten büyük bütçe gerektiren bir aşama. Kocaman bir uzay gemisiyle kurt deliğini bir nötron yıldızının yüzeyine yaklaştırdım. Çünkü bir nötron yıldızı çok güçlü kütle çekimine sahiptir. Güçlü kütle çekimi de kurt deliğinin nötron yıldızına yakın ağzında zamanın yavaş geçmesini sağlar. (Kütle çekiminin fazla olduğu yerlerde zaman daha yavaş geçer. Örneğin kutuplarda saatler ekvatora göre daha yavaş çalışır. Ne ilginç değil mi?) Öteki ağızdaysa zaman daha hızlı geçtiğinden, ağızlar yalnızca uzayda değil zamanda da ayrılmış olur. Ben de böylece zaman makinesini yapmış oldum.

Zaman makinesini yaptım yapmasına ama kaç yılına gideceğime bir türlü karar veremedim. Babam, "2026'ya git de bir bak bakalım, AB'ye girmiş miyiz?" diyor. Kardeşim, "Abla abla 2206'git ama beni de yanında götür!" diyor. Annemse, "Zaten Aydın'a gittin, bizi bıraktın. Bir de geleceğe gidersen yüreğim kaldırmaz vallahi" diye sitem ediyor. Kısacası herkes ayrı telden... Ben de kafama göre takıldım, bastım gaza; gittim 2106'ya.

Yolculuğumun sonunda kendimi, ağacın altında oturan bir grup gencin arasında buldum. Onlar çok normal karşıladılar, ortalarında bitivermemi. Bir de demezler mi? Galibateski model bir ışınlanma sistemiyle geldin. Molekül yoğunlaşman biraz erkeldi" diye. Meğer kurt delikleri ve molekül ışınlanması yoluyla zamanda ve mekanda yolculuk herkesçe bilinen ve üzerinde çalışılan

bir konuymuş. Ortalarına düştüğüm bu gençler de bir grup akademisyenmiş. Ben 2006'dan geldim, deyince ne kadar sevindiler anlatamam. Tabii ben İngilizce ortak dildir hesabına konuşuyorum. Ama onların dili ne İngilizceye ne de başka bir dünya diline benziyor. Sordum söylediler. Bu dönem İngilizce bilinmesi gereken geçiş öncesi bir dönemmiş. Asıl ortak dil Çinceymiş. (Çince-İngilizce karışımı çorba gibi bir dil.) Bu arada söyleyeyim, Türkçe de biliyor bazıları. Gururumu okşadı bu durum doğrusu.

Tanışma merasiminden sonra bana dünyanın son durumunu anlatarak çevreyi gezdirdiler. Sağ olsunlar, hiçbir sorumu yanıtsız bırakmadılar. Şimdi ben de size gördüklerimi duyduklarımı anlatacağım.

Öncelikle binalardan bahsedeyim. Bir kere bugünkü gibi gökdelenler yok. Binalar en fazla yedi katlı. Öyle betondan tuğladan evleri gözünüzün önüne getirmeyin boşuna. Binalar glasink denilen bir maddeden yapılı. Bu maddenin görünüşü cam gibi, ama camdan kat kat daha dayanıklı. Binaların içi dışarıdan görünmüyor. Fakat içeriden dışarı çok berrak görünüyor. Hatta sanırsınız içeriyle dışarı arasında glasink masink yok. En azından ben öyle sandım. Binaya girer girmez tüm sakarlığımı gösterip, çarptım duvara. Yolunuz bir gün 2106'ya düşerse siz benim yaptığım hatayı yapmayın sakın!

Binaların içinde neredeyse hiç eşya yok. Antikalara meraklı bayanların tarzı değil yani. Duvarlar glasink ve bilmediğim bir başka maddenin karışımından yapıldığı için yarı saydam. Odalarda kapı namına bir şey yok. Parmak izi okuyan cihazlara dokunulduğunda duvarda bir insanın geçebileceği boyutta delikler oluşuyor. Odaları gezerken televizyon, telefon, bilgisayar falan göremeyince önce bayağı afalladım; sonra bunun sebebini sordum. Meğer herkes, hem televizyon hem telefon hem bilgisayar hem de saat işlevi gören aletler takıyormuş koluna. Vay canına!

Binaları gezerken bir yüzyıl içinde neler değiştiğini de öğrendim. Şimdi politikayla ilgilenen arkadaşlar Türkiye'nin AB'ye girip girmediğini soracak. Siz sormadan ben söyleyeyim: Halen AB'yle müzakereler devam ediyor. Haydi hayırlısı(!?)

Gezdiğim her metrekarede en az bir ağaç dikili. Sokaklarda egzoz gazı çıkaran hiçbir araç yok. Biodizelle veya güneş enerjisiyle çalışan araçlar kullanılıyor her yerde.

Kaynaklar her bölgenin ihtiyacına göre düzenlenmiş. Buna insanlar da dahil. Bir bölgede insan fazlalığı varsa, bu fazlalık insana ihtiyaç duyan bölgelere gönderiliyor. Bir bölgedeki su kaynağı fazlaysa, eksiklik duyulan bölgelere gönderiliyor. Vesaire... Bunu duyunca ağızım bir karışacak kaldı. Hayret! İnsanların her doğal kaynağı har vurup harman savurduğu bir sistemden, tümüyle doğanın ihtiyacına göre hareket edilen bir sisteme geçilmiş.

Astronomiye meraklı arkadaşlarımıza duyurayım, uzay yolculukları devam ediyor. Hem de şimdikinden on kat hızlı araçlarla. Bazı dedikodulara göre uzak gezegenlerdeki uygarlıklarla temas kurulmuş. Nasıl diye sormayın. Çünkü bu konu çok gizli tutuluyor.

Bu dönemde de genetik popülerliğini korumaya devam ediyor. Klonlanma yasaklanmış. Çünkü birkaç yıl önce bazı kötü sonuçlar doğurmuş. Anne karnındayken bebeklerin genetik şifreleri çözülüp karakterleri belirleniyor. Doğduğunda da çocuğa ona göre eğitim veriliyor. Çocuklarda genlere bağlı hastalıkların oluşması önceden engelleniyor. Yani işi ilerletmişler.

Tam sohbete dalmışken, 'zırr' telefonum çalmaya başladı. Telefonu çantamdan çıkardığımda, beni gezdiren grup gözünü dikmiş elimdeki alete bakıyordu merakla. Gülmemek için kendimi zor tutarak onlara telefonun ne olduğunu açıkladım. Ne deseler beğenirsiniz: "Arkeolojik kazılarda bunun gibi birçok alete rastlamıştık."

Telefonu açtım. Arayan annemdi. Gideli kaç yıl oldu, hala gelmedin diye bana sitem ediyor. Ben de hemen geleceğimi söyleyip telefonu kapattım. Anneleri bilirsiniz...

İlkyaz SAĞUŞ

Küçük Bir Gülümseyiş Yollardan...

Yine bir tatil günüydü..Mercan on günlük raporunu alıp herkesten önce evine,sıcak yuvasına kavuşmak istiyordu.İstikamet Ağrı(Artık İstanbul ama neyse..)

Otobüsün her bir köşesinde İbrahim Tatlıses yankılanırken,güneş Mercan'ın gözüne gözüne vurmaktaydı.Bir yandan İbrahim Tatlıses, bir yandan güneş Mercan'ı harap ve bitap düşürüyordu..

Mercan'ın yolculukta yaptığı hiçbir şey yoktu..Yaptığı iş yerçekimi kaynaklı potansiyel enerjisini değiştirmekten ibaretti fakat Mercan bunun farkında değildi.Ayrıca bu iş bir içten yanmalı araçla yapıldığı için enerjinin sadece %10'u kullanılmaktaydı..Geri kalan ise sürtünmeye karşı yapılan ziyandı..

Yanındaki teyze Mercan'ı rahat bırakmıyordu.. Artık konuşmasaydı da Mercan uyusaydı.. Susmuyordu.. Susmayacaktı da.. Mercan'a ne ki onun askerdeki oğlundan.. Bir çare düşündü Mercan..

"Teyze sen bilir misin motorun kimyasal enerjiyi mekanik enerjiye dönüştürme verimi %25 gibi düşük bir düzeyde.." diye başladı sözlerine Mercan.. Başlamaz olaydı..

"Petrol gün geçtikçe tükeniyor. Verim düşüklüğü ek yakıt maliyeti getiriyor. Hem de çevre sorunları artıyor. Yaşam kalitesi düşüyor.

Temiz otomobil tasarımları gündemde.. Bunlardan biri yakıt olarak hidrojen kullanan araçlar. Bu araçlar atmosferi kirletmiyorlar. Eğer kullanılan hidrojen temiz yöntemlerle üretilmişse kirlilik tamamen ortadan kalkmıyor fakat sadece üretim merkezlerinde yoğunlaşıyor.

Diğer tasarım ise elektrikli ulaşım araçları.. Bu araçlar daha yüksek verimle çalışıyor. Atmosferi kirletmiyorlar. Buna karşın yüksek güç taleplerine yanıt vermekte zorlandıklarından kısa sürede hızlanamıyorlar ve manevra yetenekleri sınırlı kalıyor."

Burada derin bir nefes alıyor Mercan ve devam ediyor..

"Ayrıca kullandıkları elektriğin önceden depolanması ve bunun için de akülerin kullanılması gerekiyor.Yüksek güce sahip aküler uzun sürede dolup, kısa sürede

boşalıyor.Kullanışlı değiller pek..

Bu soruna çözüm aracın ihtiyaç duyduğu elektriği yolda üretmesidir. Hem elektrikli hem de sıvı yakıtle çalışan içten yanmalı motoru bulunan hibrid araçlar bunu yapabiliyor.

Elektrikli araçların gereksinim duyduğu elektriği fotovoltaiik kısımlar aracılığıyla güneşten elde etmek mümkün. Güneş panelli otomobil tasarımcıları bu olasılık üzerinde çalışıyor. Bu araçlarda da akü olmak zorunda.

İhtiyaçtan fazla elektrik üretildiğinde akü doldurulmakta ve ihtiyaç anında buradan kullanılabilenekte. Güneş panelli otomobil bir bakıma elektrikli otomobil demek. Bu araçlarda amaç güneş enerjisinin elektrik enerjisine dönüştürülüp, otomobile itiş gücü sağlanmasıdır. Bunun için otomobilin üstüne yerleştirilen özel parçalar kullanılıyor."

Tekrar bir nefes..

"Arabalar hareketin sağlandığı motor, ne kadar elektrik kullanılacağını ayarlayan, enerji akışını denetleyen motor düzenleyicisi, güneş panellerinden oluşan güneş aksamı, güneşten gelen enerjiyi kullanılabilir hale getiren mppt (mini point power tracker) ve elektriğin depolandığı pillerde oluşur.

Şimdilik sınırlı teknolojiye sahip bu araçlar saatte 70-120km/h hıza ulaşabiliyor. Piller sayesinde hız bulutlu, yağmurlu havalarda ve tünelde korunur. Piller olmasaydı aracın hızı ancak 10-20 km/h olurdu."

Sustu nihayet Mercan.. Teyzeye baktı şöyle bir.. Teyze de:"Kızım sen çok akıllısın.. Fen öğretmeni mi olcan? Bak bu benim oğlum,şimdi askerde.." dedi oğlunun fotoğrafını gösterirken.. Ölmek istiyordu Mercan..

Yollar nereden nereye savuruyor bizi belirsiz..Yaşananlar garip..Hepsi geçecek tüm bunların değil mi Mercan?

EINSTEIN YANILIYOR MU ?

On yıldan daha uzun bir zamandır Japonya'daki fizikçiler var olması mümkün olmayan kozmik ışınları gözlüyorlar.

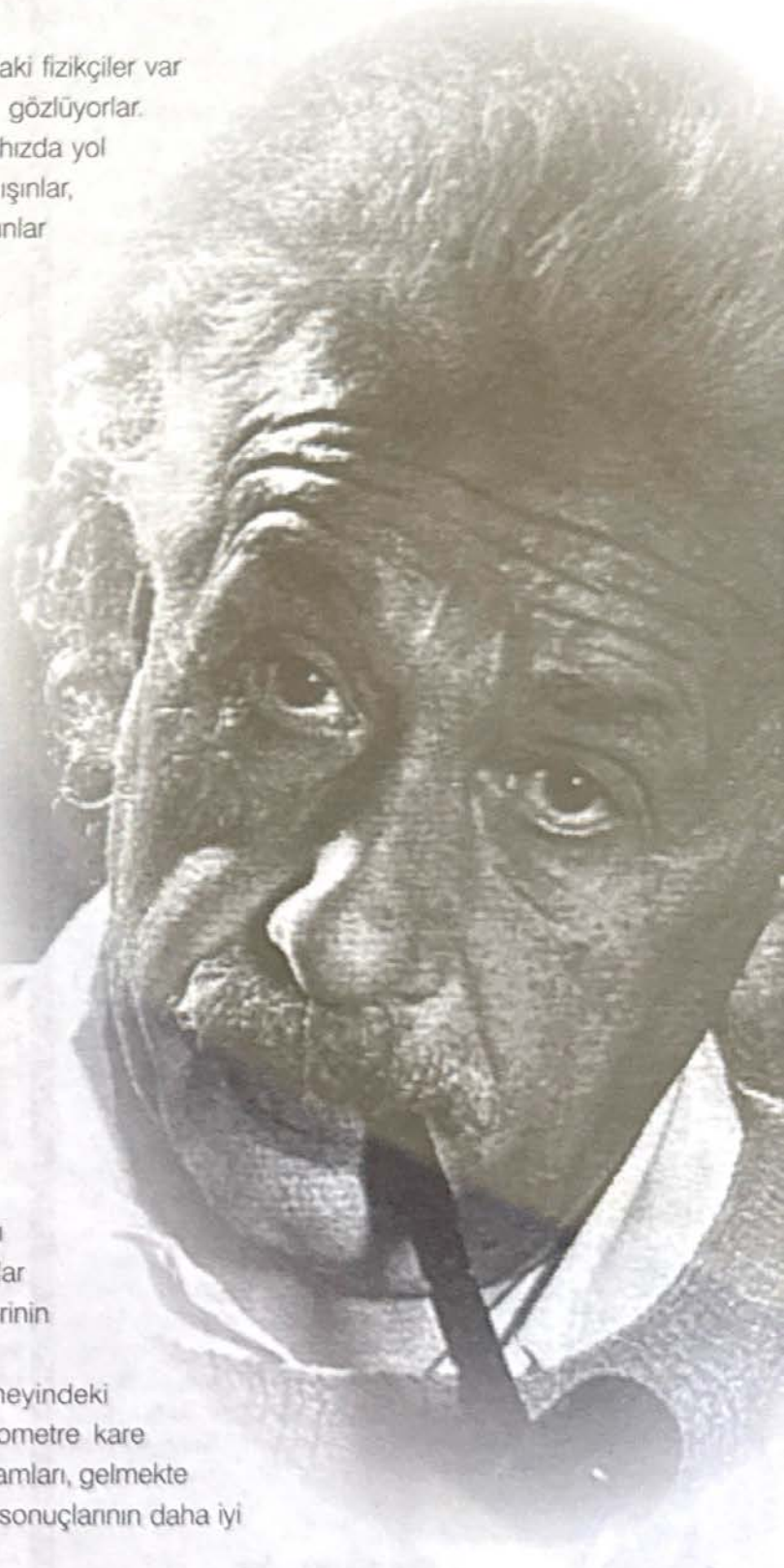
Kozmik ışınlar, evrende ışık hızına yakın bir hızda yol alan parçacıklardır. Dünya'da tespit edilen bazı kozmik ışınlar, süpernova gibi şiddetli olaylar sırasında üretilir ve bunlar doğada görülen en enerjik parçacıklardır.

Kozmik ışın parçacıkları uzayda yol alırken, evreni dolduran düşük enerjili fotonlarla çarpışarak enerjilerini yitirirler. Einstein'ın özel görelilik kuramına göre, bizim galaksimizin dışındaki bir kaynaktan çıkıp Dünya'ya gelen kozmik ışınlar, o kadar fazla sayıda enerji azaltıcı çarpışmaya maruz kalır ki, bunların maksimum olası enerjisi $5 \cdot 10^{19}$ elektronvolta çıkar. (Buna Greisen Zatsepin Kuzmin: GZK sınırı adı verilir.)

Ne var ki, son on yılda Tokyo Üniversitesi'nden Akeno Giant Air Shower Array adı verilen 111 parçacık dedektörü, GZK sınırının üzerinde birkaç kozmik ışın tespit etti. Kuramsal olarak bunların, enerji yitirmemiş olmaları için, bizim galaksimizin içinden gelmesi gerekir. Ancak astronomlar galaksimizin içinde bu kozmik ışınların gelmiş olabileceği bir kaynak bulamadılar. Peki bunlar nereden geliyordu?

Bir olasılığa göre Akeno sonuçları yanlış olabilir. Bir diğer olasılık ise Einstein'ın yanılıyor olmasıdır. Einstein'ın özel görelilik kuramına göre, uzayın her yönde aynı olması gerekir. Ancak parçacıkların bazı yönlerde doğru daha kolay yol alması durumunda ne olacak? O zaman, kozmik ışınlar enerjilerinin daha fazlasını koruyabilirler ve GZK limitlerinin dışına çıkabilirler.

Arjantin, Mendoza'daki Pierre Auger deneyindeki fizikçiler de bu sorun üzerinde çalışıyorlar. 3000 kilometre kare üzerine yayılan 1600 dedektörden yaralanan bilim adamları, gelmekte olan kozmik ışınların enerjilerini tespit ederek, Akeno sonuçlarının daha iyi anlaşılmasını sağlayabilecekler.

Bakışlarım mı uzatıyor yolu? Ya da bastığım yeri göremeden attığım adımlar belki. Ama aslında pek farkı yok değil mi? Neticede

*Kırılan ışıktaki görülen başkalığın rengi
Ya da içinden geçtiğimiz zamanın
Geçilmezliği
Karanlıkta hepsi birdir.*
Murathan Mungan

Yolun uzunluğu kadar varış noktasını da bilmiyorum zaten. Çıkış noktası bendim, vardığım yerde de sen olursun belki. Kim bilir...

Ama bitirmeyeceğim yolumu. Yolcu muyum? Sanmıyorum. Yolculuk yapan herhangi biri daha çok. İyi yolculuklar denmez bir gidene Yapılamaz çünkü

*Çok yolculuk bir seferde
Yolcu denmez her gidene
Herkes o yolun taraftarı olmayabilir
Hiç bir sürgün
Gittiği yolu sevmez mesela*
Yılmaz Erdoğan

Ben yolumu seviyorum ama. Farklıyım bu defa. Daha çok yolla bütünleştiğim için sanırım. Ama hâlâ yeterince değil. Çünkü

*Yol olmak için önce kimse olana dek
eksilmelisin.*
Ece Temelkuran

Oysa ben hâlâ kayıp düşüncelerimin yasını tutuyorum. Yıllar önce karşıma çıkan ihtimaller ve belkiler, artık çok geç kaldığım.

*Şimdi değil sonra
Bakarsınız yaşamak bir gün bırakıverir
Sizi benim yollara
Bir zamanlar kayıtsız önünden geçtiğiniz
Eski kapı
Çıkar sisler içinden karşınıza açık
Sahi
İçeride
Sizin de
Hayatınız vardı...*
Behçet Necatigil

Ama hiç biri önemli değil artık. Şu an sadece yürüyorum. Yolumu uzatıyorum. Ve yol kenarındaki ağaçları izliyorum. Aynı yerden kaçınıcı geçişim acaba? Bilmiyorum. Bugün önemli olan nereye gittiğimden çok gittiğim zaten. Arkandan değil ama. Yanlış anlama sakın. Kendi yoluma gidiyorum bu defa. Asla itiraf edemediklerim aklımda

*Korkuyorum
Sen de kaçma bu şehirden
Yalnız bırakma beni*
Cahit Irgat

Ama bilmezsin sen, bu saatten sonra önemi de yok zaten artık Şimdi sadece ben ve bu soğuk gece...

*Öylece duruyor
Dudaklarımda bıraktığım gülüş
Kıyamam silmeye
Asıp yüzüme büsbütün
Sesini saklarım gecelerin
Şimdi meltemler de soğuk
Biliyor musun yolcum?*

Meral Vurgun

Ama yol benim yolum. Ve istediğim gibi değiştirebilirim her şeyi. Soğuk benimle kalsın istiyorum. Gün ne kadar kısaysa o kadar uzun gece ve ben uyanık kalmalıyım. Yürümeliyim sonuna dek. Sadece düşüncelerim ısıtıyor beni.

*Bütün her şey beraberinde çekip gittiğini
sanma sakın,
Çünkü bir yarısı her zaman kalanlarındır,
ayrılığın...
Artık bende kalan değilim oysaki. Şehre
bırakıyorum anılarımı.
İşte yine yıkıntılar önünde
Kendi yanık günlerini hatırlar
Yaşar dinmiş acılarını yeniden*

Behçet Necatigil

Ama artık günümüze dönme zamanı. Şu an sadece yolum ve ben. Gidiyorum artık.

*Güneşi yanıma alıyorum
Açıyorum önüme denizi
Ağaç, taş, güneş, deniz...*

Melih Cevdet Anday

Sonsuz yolum ve sonsuz gecem. Bir dahaki sefere

*Gün doğmadan,
Deniz daha bembeyazken çıkacağım
yola.**

Orhan Veli

Karanlık ve yol birlikte çok daha zorlar. Ama yürüyorum hâlâ. İnatla ben değil belki ama yol bitene kadar kim bilir.

*Neredeyse gün doğacaktı
Herkes gibi kalkacaktınız
Belki daha uykunuz da vardı
Geceniz geliyor aklıma*

Melih Cevdet Anday

Ama çok var daha o ana. Yolun sonu daha bir uzun sanki. Tanıdığım herkes uykudadır şimdi. Düşündükçe uzuyor yolum. Düşündükçe değişiyor sanki. Kimseler yok benden başka. Ama o kadar da şaşırtıcı değil, değil mi? Neticede

*Benim söylemek için
çarpındığım gecelerde
Siz yoktunuz.*

Özdemir Asaf

* Orhan Veli
*Gün doğmadan,
Deniz daha bembeyazken çıkacaksın yola*

Ezgi Aydın

GİTTİKÇE UZUYOR ALTINDAKİ YOL...

Sıkılmışsın zaten... Kırmızı
yanıyor sen dur diye, umurunda
bile değil... Hiçbir şey umurunda
değil artık... Gökyüzü açmış en
güzel renklerini teker teker... Sen
gör diye... Gidiyorsun... Başını
almış gidiyorsun ömrünü
harcadığın bu yerlerden... Biri
bulsun, tutsun istiyorsun
kollarından sen giderken... Yara
alıp kan kaybetmişsin hayatta
kalmak

adına... Yaşıyorsun... Nedenini
bilmiyorsun...

UZUYOR ALTINDAKİ
YOL... Gökkuşağı gibiydi
hayat... Sen koştukça sonu
gelmiyordu bir türlü... Bir
adım... Bir adım daha
uzak... Sonunda sakladığın
hazineye ulaşırsan bir diye
düşünüyorsun hep... Bulduğunu
sandığın yolun sonunda pinti
gökkuşağı kaçırmıştır senden
hazinesini... Elde hiçbir şey
yok...

Hala gidiyorsun... Önce
durmadın kırmızıda... Bir tür
suçluluk duygusu kapladı her
yanını... Üzıldün... Hayat sen
mutlu ol diye yakar yeşilleri
yolun ortasında bir yerlerde...
Gitmekten vazgeçer gibi
olursun... Ama tek yönlü şerittir
bu seninkisi... Gitmek zorunda
olduğunu

hissedersin... Gidersin...
Kurallar... Hep vardılar... Önce
kırmızı ışık şeklinde bürünüp
geldi gözlerinin önüne... Sonra
hız sınırı... İstemesen de bir hız
sınırı var bu gittiğin
yollarda... Hızlı gittin mi
insanların seni anlamasını
bekleme zaten... Geride kaldın
mı yaklaşıma yollarına,
Gidiyorsun neresi olduğunu
bilmiyorsun... Karşına çıkan
fırsatları hep ittin sen elinin
tersiyle... İsyanın kimeydi
bilmedi diğerleri... Anlamalarını
da hiç beklemedin sen zaten...
Narindi kişiliğin fazlasıyla
hassas bu ezilmişliğinin

altında... Kendine verdin tüm
zararları başkalarına değil,
kendini yargıladın içindeki
mahkeme sahnesinde... Tek
celsede verdin tüm kararlarını
sonunu düşünmeden... Yolun
sonu...

Karşıda yaya geçidinden
geçenleri fark etti artık yorulmuş
gözlerin yavaşladın, ama
yapmamalıydın... Hayat bu... Ne
hızlı, ne yavaş tabi... Kimseye
zarar vermedin sen...
Hassaslığın izin
vermedi... Vermezdi... Bilirdin...
Zorluklara alışmışsın
işte... Ezemedi kimseyi
ezilmişliğinin...

ALTINDAKİ YOL gittikçe uzar
demiştin sana ta en
başından... Hazine gözüktü ve
sen kimseyi incitmeden ulaştın
yolun sonu sandığına içindeki
kabuk bağlayan yaralarınla...
Çoğu zaman insanların yüzüne
bakamadın sen... Yaparım diye
vazgeçtiğinde her şeyden
yargılar gözleri acıttı
içini... Bilemedin... Niye
böyleydin? Hayat hep aynı oyunu
oyladı sana karşı sense kuralları
bir türlü öğrenemedin...
Hep mi gözükmek insanlara
mutlu...? Bildiğin her şey yanlış
çıktı ya da bildiğin gibi çıkmadı
hiçbir şey... Öyle...

Bu yol hiç bitmeyecek inan ve
sürekli hayatına el koyanlarla
karşılaşacaksın yol boyunca...
Kurallar... Hep var... Hazine
olduğunu zannettiğin yere
varınca fark edeceksin geldiğin
yol kadar daha gitmen
gerektiğini... Belki sararsın
yaralarını yalnızken... Belki
dindirirsin kesiklerin
acısını... Belki maskeni çıkarıp
yüzünden sarılırsın
küçüklüğüne... Belki artık
bakarsın yüzleri olmayan
suratlara... Silüetler bırakır peşini
ve sen belki hep var olan
kuralları sevebilirsin bu kez...

Ama emin ol hiç
bitmeyecek...

YOL...

Ashı BIÇAKCI

Yol Yorgunu

Durmadan akşam, durmadan sabah,
durmadan

Sonra akşam, sonra sabah, durmadan
Zorla akşam, zorla sabah, durmadan
Yaşar Kurt

Bıktım yemin ederim. Ulan ne hayat be!
Sabahın körüyle gecenin körünün birbirini her
yakalayışında küfredesim geliyor hayata.
Hayatmış! At gitsin çöpe.

Saygıdeğer okuyucu,

Öfkemi ve tepemdeki sinirlerimi sana niye
acımasızca yansıttığımı açıklamamı bekliyorsun.
Haklısın. Kim olduğumu bilmediğini ve benim de
senin kim olduğunu bilmediğimi anladığında,
harcadığın birkaç dakikan için üzülmeceksin.
Sana garanti verebilirim. Çünkü anlatacaklarım
seni Tanrı'na şükrettirecek.

Ben bir muavinim. Bir otobüs şoförü
muavini. Aydın- Giresun istikametinde ikamet
ediyorum. Gündüzleri yolları izlemeyi, geceleri
yolları izlemeyi, boş zamanlarımda yolları
izlemeyi severim. Daha doğrusu severdim. Artık
hiç sevmiyorum bu yaşam tarzını. "tarz"
kelimesini filan kullandım diye bilgili, görgülü
biri sanmışsındır beni Allah bilir. Bildiğim ve
gördüğüm en belirgin yaşam parçaları, trafik
levhaları. Tasarımlarını başarılı bulsam da daha
sürrealist yaklaşılabilmemiş diye düşünüyorum.
Bu "sürrealist" kelimesini de bir yolculardan
duymuştum. Bir bayandı. Konuşacak birini
bulamayınca beni çağırmıştı yanına. Tam iki saat
aralıksız konuşmuştu. Entel dantel dedikleri
cinsten.

Seni tanımadığımı söylemiştim ya biraz
önce, aslında kısmen tanıyorum seni. Kaşının,
gözünün rengini, sağ profilin kırk beş derece
açıyla nasıl olduğunu bilmesem de ne denli sinir
bozucu bir yolcu olabileceğin ihtimalini adım gibi

biliyorum. Kızma bana saygıdeğer okuyucu.
Biraz ukalayım, idare ediver. Sinirlenme bana ve
bu mektubu sonuna kadar oku.

Bir sürü şoför tanıdığım var benim.
Anadolu'yu gezip dolaşmak istesem, her
tarafına götürür beni bu bıyıklı, gözlüklü
adamlar. Seve seve götürürler. Hem de tek
kuruş harcatmadan. Ama zaman yok ki anasını
satayım. Gece gündüz yolları
izlemekten zaman yok! " Olur
mu öyle şey? Hem muavin
olacaksın hem de
dolaşamayacaksın
istediğin yerleri!
Saçmalık!"
diyeceksin
saygıdeğer
okuyucu
biliyorum. Ama
senin sandığın gibi
değil işin gerçeği.
Ekmek dediğin gezip
tozmak bilmez. Sabitçe
durur aslanın ağzında. Ben
gideyim de alayım diye bekler.
Giderim de alamam bir türlü. Beni
hapseder aslan ağzına, ben de sabitçe dururum
ekmek gibi.

Yirmi altı yaşındayım ben saygıdeğer
okuyucu. Ömrümün baharındayım anlayacağın.
Ama senden çok insan tanıdığımdan hızla
geçiyor benim baharım. Bir gün küçük bir çocuk
geldi yanıma, ön tarafa. Su istedi, verdim.
Teşekkür etti. Tam dönüp gidecekken yaşımı
sordu. " Ohoo! Sen daha küçükmüşsün. Ben de
otuzundan fazla sandıydım seni." Ulan, dedim.
Veledede bak! Ne anlar ki küçücük çocuk benim
kaç yaşında gösterdiğimden. Anlamaz değil mi
saygıdeğer okuyucu?

Bıktım billahi bu hayattan! Ömrüm sonu

olmayan gelgitlerle geçiyor. Aynı yollarda gelip gidiyorum sürekli. Yol yorgunluğu dedikleri, ilacı olmayan bir de hastalığım var. Geçmek bilmiyor.

"Niye bana söylüyorsun bunları?"

diyeceksen saygıdeğer okuyucu, söyleyeyim. Çünkü etten kemikten insanlar çare olamıyorlar derdime. Seninse uzaklardan, su buharın yardım eder diye umuyorum.

Bir gün genç bir matematik öğretmenine anlattım sıkıntımı.

Kafasını sallaya sallaya dinledi. Ben anlattıkça o dinledi. Sustum, o da durdu. Birkaç

saniye anlamsızca baktı yüzüme, sonra şöyle dedi:

"Üzgünüm arkadaşım ben matematikçiyim.

Senin derdine çare fizikçilerde. Çünkü

senin hayatın basit bir harmonik hareket." Bir şey

anlamadım dediğinden. Harmonik

ne ki ulan, dedim kendi kendime. Sonra bizim Süleyman Abi'ye sordum, üflemler bir çalgı, dedi. Neyse saygıdeğer okuyucu, anlayacağın ümitsiz vakayım ben.

Saygı, sevgi dedikleri şeyden de kalmadı artık içimde. Saygıyı sadece sana değer buluyorum saygıdeğer okuyucu. Sevgiyi de bırakalı uzun zaman oldu. Sen hiç âşık oldun mu saygıdeğer okuyucu? Ben olmuştum bir keresinde. Öyle güzeldi ki, şerefsizim. Sol yanımdan yakalayivermişti beni. Bir bardak çay istese, bütün çay tarlalarını alıveresim geliyordu. Su istese şarıl şarıl akıveresim... Bir teşekkür ediyordu, bütün vidalarım gevşeyiveriyordu, raylarım salıveriyordu kendini. Pek güzel kızdı

Zeynep'im. Adını yolcu listesinden öğrenmiştim. Hafif meşrep filandı ama pek güzel kızdı. Kısa sürdü ilişkimiz. On sekiz saat kadar. Bir ara dedim ki, bozayım şu arabanın motorunu, beş saat daha uzatayım şu ilişkiyi. Vazgeçtim sonra.

Ah saygıdeğer okuyucu, bilsen ne zor haldeyim! Bana yardım edebilecek olsan etmek ister miydin? En azından benimle birkaç saatliğine sohbet etmek ister miydin? Bu mektubu buraya kadar okuduğun için ben seninle tanışmak isterdim. Bir de sol profilinden bakmak isterdim sana. Binerdin Giresun'dan 22.15 arabasına, sabaha kadar muhabbet ederdik. Afyon'da kahvaltımızı ederdik. Çaylar şirketten olurdu. Aydın'a varınca bir iki saat bir parkta otururduk. Senin cebinde paran olurdu, alışveriş yapardın. Güzel bir kırmızı kazak alırdın. Dönüşte o kazağını giyerdin. Giresun' a döndüğümüzde seninle iyi birer dost olarak ayrılırdık. Ve sen, her üç günde bir 22.15 arabasına binerdin.

Seni tanımak isterdim saygıdeğer okuyucu. Öyle çaresiz ve yalnızım ki, seninle dost olmak isterdim. Biraz önce sinir bozucu filan demiştim ya senin için, ciddiye alma o sözlerimi. Onları seni tanımak istemedenden önce söylemişim. Ama şimdi seni gerçekten tanımak istiyorum.

Benim hayatım kısa ve kesik çizgilerden oluşan bir yangın alarmı gibi. Seninki nasıl acaba?

Yok yok, anladım ben. Sen iyi insansın. Yarın akşam 22.15 arabasına bineceğinden de eminim. Yanına küçük bir çanta al sadece. Fazla yüklenme. Aydın'da gezerken ağırlık olmasın. Geleceksin biliyorum. Ve Perşembe gecemi cumaya bağlayan bu yolculuğumu, buradan, sana ithaf ediyorum.

İlke Keleşoğlu

(Bu yazı Patika dergisinde de yayımlanmıştır.)

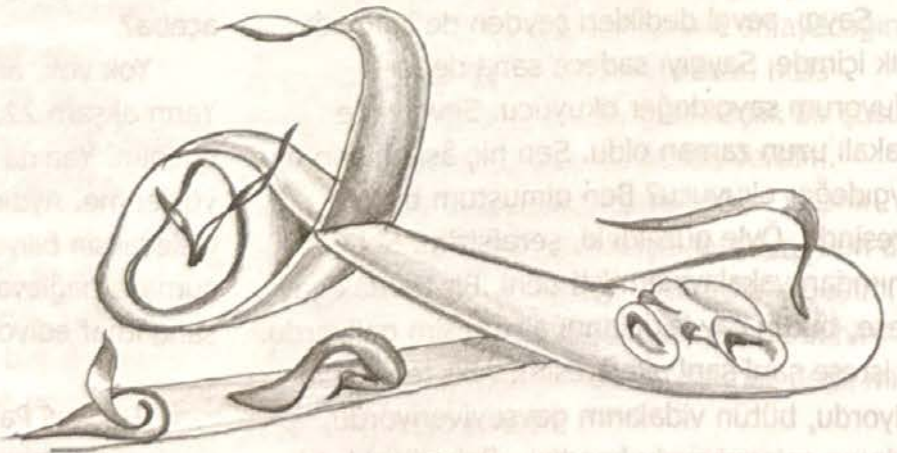
Bazen gökyüzü buzdandır.
Toğuk, beyaz ve sert
Kum saatinde kumlar
Birbiriyle yarıyor.
Zaman alıp seni gölürsün diye.

İn luhaf bisikletli gibi seni de
Koralar bazen geçmiş
Dünle bugün arasına,
Hafsedip yenmek için seni.

Geçmiş bırakırsa peşini,
Gelecek çıkar önüne
Toğuk ve kuru rüzgar gibi.
Belki boğucu sisli
Yüreğini korkutan.

Keş düz gülmez yolun.
Dönemeçlerle dolu belki
İlk dönemeçte bekler bir rakip.
Geçemezsin onu belki
Ruhun genç değilse.

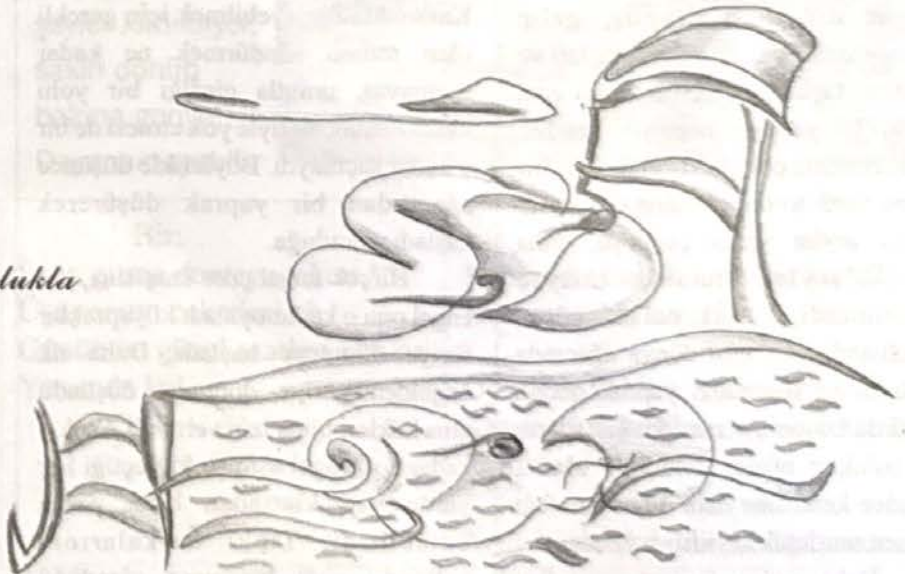

Kanalların yok ama
Kuşlar seni kışanır.
Arkandan birkaç el uzanır,
Yelipip sana, geçmek ve
Tutup geçmek için geçmişe.

Yağmur yağar bazen.
Islanırsın, üzürsün belki ama
Umutların çiçek açar
Aydınlanır yolun sonu.

Bulutlar çekilir, güneş açar.
Gökkuşağı görünür o zaman.
Altına halı gibi serilmiş gün ışığı
Önünde rehber, götürür seni bilize

Nihayet sonu gelir yolun.
Küçük bir göl kenarında.
Sen yarışı bitirirken yorgunlukla
Göldeki silüetin beklemeden
Başlamıştı yeni bir yarışa.

■ Dümeni ufuklara çevrilmiş
bir gemide gibi gidiyorsun
sularda. Yelkenini zaman
dolduruyor. Kimi zaman
fırtınalara yakalanıyorsun, tam
batacak derken gemi yeniden
güneş doğuyor. Kimi zaman serin
bir rüzgar alıyor seni, bulutlarda
yüzüyorsun. Bir an bile
düşünmeden nereye gittiğini,
zaman seni sürüklüyor derinlere.
Arkana bakmadan kaçtığını
hissediyorsun bazen. Niçin
uzaklaşıyorum diye
düşünüyorsun sığ sulardan.

Gemin batmaya yakinken atlıyorsun sulara ve
anıyorsun ki yüzmek çok güzelmış. Hep gemin
yüzmüş, sen sadece gitmişsin. Anlıyorsun ki
boğulacaksın çok derinlerdesin. Yine de yüzmek
ne de güzelmış? Şimdi anlıyorsun yüz demiş
fırtınalar sana, yüz demiş bulutlar sığ sularda.

Yaşayın Hayatınızı Şimdi Pişman Olmamak İçin Sonra

Sense çok geç kalmışsın hayata.
Zaman seni ittirdikçe sen
korkmuşsun yüzmeye. Şimdi
lanet ediyorsun o gemiye.
Atlamak varmış zamanında.
Amacının gemiyle denizler
aşmak olduğunu sandığın şu
dünyada meğer her gemi
batarmış. Meğer amaç suyun
tadını çıkarmakmış. Geç
kalmışsın... Sen geç kalmışsın
ama ben şöyle diyorum yeni yola
çıkanlara. Tadına varın serin
suların. Yaşayın hayatınızı
gençken. Sevgiler girsin

sularınıza umutlar girsin. Nefretleri
barındırmayın hayatınızda. Zaman zaten yol
aldıracak sizlere çaresiz. Sığken sular atlayın
denizlere. Yaşamınız sizi sürüklemesin, siz
yaşamınıza yön verin. Yaşayın hayatınızı şimdi
pişman olmamak için sonra.

Doğukan Demir

DUYGU SOKAKLARI

Kalbinin soluklarıydı kol gezen
duygu sokaklarında. Biliyordu
harfsiz, kelimesiz ama en büyüleyici
sesi olduklarını kalbin soluklarının.
Henüz dillere düşmemiş, gelip
kulaklara ulaşmamış, kalem uçları ve
daktilo tuşlarıyla tanışmamış ama
bütün bu yolların hepsiyle kendini
ifade etmenin çok çok üstünde öyle bir
şivesi vardı ki onlara sahip olan artık
başka şeyler yazıp çizmeye, daha
tesirli şeyler aramaya ihtiyaç
hissetmezdi. Sanki onlar sadece
kendisindeymiş gibi dünya ağacında
dalların en üstündeki yaprak olarak
görürdü kendini, ayrıcalıklı hissedirdi
bu soluklar hüzün dolu bile olsa....
İçinden kendisine dahi duyuramadığı
bir ses, mutluluk haykırdı yavaşça.

Daha yolun başındayım diye

düşündü kendi kendine. Duygu
sokaklarını sis kapladı bir anda. Eğer o
bir örümcekse kendi ördüğü ağdan
düşmek istemezdi herhalde.
Karanlıkta ilerleyebilmek için gerekli
olan mumu söndürmek ne kadar
saçmaysa, umutla girdiği bir yolu
kendi düşünceleriyle yok etmesi de bir
o kadar saçmaydı. Böylelikle düşünce
ağacından bir yaprak düşürerek
başladı yolculuğa.

Birçok engel çıktı karşısına, her
engel onu o kadar oyaladı ki yapraklar
sarıya dönmeye başladı. Daha ilk
engelden geriye dönmeyi düşündü
ama kökleri buna izin vermedi. Artık o
kadar çok engel aşmıştı ki geçtiği her
yerde yapraklarından birer parça
bulabilirdi. Tıpkı başkalarının
kalbinde gizli bir yere gömdüğü

hatıraları gibi. Acaba yapraklarının
hepsi döküldüğünde o gizli yerler
açılıp hiç kimse arar mıydı onun
izlerini? hep bunu merak etti
yolculuğu boyunca. Varlığıyla değil
ama izleriyle yer bırakmayı istedi bu
uzun ve engelli yolda.

Yolun sonu görünmüştü son
anların zevkini çıkarmak için hızını
biraz daha yavaşlattı. Nasıl olsa engel
kalmamıştı artık önünde. Büyük bir
pastanın son parçasını yerken aldığı
zevki duydu içinde. Kendisini girdiği
zorlu maratonun galibi gibi hissetti bir
anda. Ve son yaprağını dökerken
başkalarının kalbindeki o gizli yerler
açılmış ve onlara dağıttığı her bir
parça, döküldü yapraklar misali biz
hala buradayız diye haykırmışlardı.

Bedriye AÇIKGÖZ

BİR, İKİ

Bir: Sana "Gitme!" demeyeceğim**. Öylesine sensin ki gitmek isteyen, öylesine çocuk... Öylesine heyecanlısın ki yüreğinin atılışı duyuluyor okuduğun masallardaki Kaf Dağı'nın ardından. Öylesine umutla bakıyorsun ki yollara; demeyeceğim, sana "Gitme!" diyemeyeceğim.

İki: Özleyecek miyim giderken bu şehirden, hayatın kıyısında gecelerin karanlığını; yalnızlığımı yoldaş, düşlerime sırdaş yıldızları?

Bir: Sana "Gitme!" demeyeceğim**. Düşlerine dar bu şehir, hayatına pranga... İçine attıklarını boşaltabileceğin, nefes alabileceğin bir boşluk bırak-mıyor sana. Uzak şehirler süslüyor rüyaların, başka

denizler... "Kal!" demek bileğine yeni bir kelepçe, boğazında bir düğüm... Gidip görmen lazım biliyorum- görüp hissetmen, başka hayatlara dokunman lazım; kendi hayatını hepten kaybetmek uğruna ve kendinde kendini yeniden bulmak için...

İki: Özleyecek miyim dört duvarımı görünmeyen ama hep var olan sınırlarımı, kendime saklanışlarımı? Ya ucu kıvrılmış anılarımı, arttırılmış zamanlar kumbaramı?

Bir: Sana "Gitme!" demeyeceğim**. Ceplerinde hayal kırıklıkları... Çocuk düşlerin baş valizine bile sığmazken, sesin boğulurken istasyonun telaşı içinde bir şey yine ayaklanmış; son sözlerini haykıрма, türküsünü söyleme derdinde ardında bıraktığı bu şehre. İçinde bir şeyler kımıldıyor, sakın dönüp bakma geriye! Dayanamayabilir

sin dayana-mayabilirim...

İki: Özleyecek miyim kaçışlarımı, varamayışlarımı, bakışlarımı ya da bakamayışlarımı, susuşlarımı? Soru işaretlerimi, ünlemlerimi, hepsinden önemlisi üç noktalarımı özleyecek miyim bu şehirde bıraktığım?

Bir: Sana "Gitme!" demeyeceğim**. Farklı iklimlerde üşümek*** isteyen sen fazla oyalandın bu kıyıda. "Bir çay daha içelim" diyenlere aldanma aldanma. Bırakmak zor olsa da elini yakan çay bardağını, geç oldu kalkman gerek... Deniz bekler seni, fırtına ve yağmurlar bekle. Hadi onlar neyse de "şehir" bekler.

İki: Son karesi gibi Red Kit'in* Batan güneşe doğru Sürerken atımı Gitme, kal demeni bekliyorum Ama yalnızca Rüzgar çekiştiriyor aklımı	Bir: Sana gitme demeyeceğim.** Üşüyorsun ceketimi al. Günün en güzel saatleri bunlar. Yanımda kal.	İki: Ruhumda kanadı kırık bir kartal Kurumuş düş kanatları Oysa geç kaldım, yoruldum Karıştırdım birbirine yalnızlıklarla Kadınları Artık bir başka iklimde üşüyorum.
---	--	---

Bir Şarkı Bilinmedik

Hisseyebiliyorsam bu hayatı, canım acımıyorsa artık, önceden bu yolları yürümüş olmalıyım. Geçmiş olmalıyım bu dikenlerin üstünden tek tek.. Şimdiler yaşanmış olmalı. Ne gariptir ki tanıdık geliyor hepsi bana.. O zaman gece korkutmamalı beni.. Ağlamamalıyım ve ben yazabilmeliyim tüm söylemek istediklerimi.. Bir yerlerde sakladıklarımı..

Yine yapmacık bir gülümseme yüzlerinde.. Çaresizliğimin soluksuzlaşmama ulaşması tek istedikleri.. Hayat da istemiyor mu bunu sanki.. Diğerlerinin tarafında o da..

Alıkoysalar beni yine, üzülsem, ağlasam.. Neşret etsem dünyadan.. Her şey yeniden anlamını yitirse.. Zor..

Aynı sahne sıkıyor beni.. Yenilmek yok bu sefer.. Şu an.. Bak işte.. Bir tünelden geçiyorsunuz sanki hepimiz. Sonrasızca bir yol uzanıyor.. Sonrasızlık önümüzde ve arkamızda..

Kapkaralık etraf. Neredeyim ki ben böyle.. Hep aynı sorular akılda..

Sadece çevreyi izliyorum şu küçücük camdan. Dünyaya açılan pencere belki o.. Sadece o katta.. Başka hiçbir şey yok bağlantı kuracak.. İzin veriyorum o pencerenin beni kavasız bırakmasına ve zaman zaman önümü görmemi engellemesine.. Rahat bırakıyorum onu, O da diğerleri gibi olsun. Sonunda tekrar ışığı yakalamama yardım etsin ama..

Tünelin sonunu, aydınlığı yakalamaya hevesli gözlerim.. Bir yerlerde saklanıyor olmalı. Bulmam gerek ama nasıl bilmiyorum.. Uğraşıyorum boş yere.. Karanlıkta

çırpınıp duruyorum sadece..

Olmuyor yine.. Demiştim ya sonsuzluk hep.. Tam kurtuluyorum, ışığı yakalıyorum sanıyorum.. Tekrar kayboluyorum karanlıkta. Işık yok. Etraf simsiyah yeniden.. Bir döngü.. Yeniden yeniden..

Kaybolmak, yollara sapıp, doğru yönde olduğunu sanmak, sonra da saçmalığına üzülme.. Hep bunu yaşıyorum.. Hayat bundan ibaret olsa gerek.. Savrulup gitmek belki de bir yerlere.. Farkında olmamak hiçbir şeyin.. Bir şey yapamamak..

Işık mutluluk demek biraz da. Onu bulmaya hevesliyim. Her şeye rağmen.. Yılmak, her şeyi bir kenara bırakıp vazgeçmek yok.. Tünelin ucunda bir yerlerde olmalı. Yol kenarındaki küçük bir delikten içeri sızıyor olabilir belki ama o kadar yitmişim ki fark edemiyorum..

Çabalıyorum.. Biliyorum ki yakın bir yerlerde.. Sadece pencere izin vermeli bana ve ben biraz daha gayret etmeliyim..

Camdan uzatsam elimi, biraz daha dokunsam hayata, umut kendini göstermeye başlasa.. Elime düşecek.. Gözlerimin ta içine işleyecek sonra da.. Hiç çıkmamacasına, bırakmamacasına beni..

Zaman gerek.. Devam etmeliyim bu karanlık yola.. Gece susmamalı, bilmediğim şarkıları söylemeye devam etmeli. Her yaşandan sonra daha da dayanıklı olmalıyım. Acımamalıyım artık. Görmemeliyim ki yapmacık gülümsemeleri hayata dokunabileyim..

Senem Entekin

Mevsim SONBAHAR...

O kadar da zor değilmiş demek ki gitmek. Ben gidememiştim. Yerine seni izliyorum şimdi, arkandan... Adımlarını sayıyorum. Dönersin belki diye. Belki durursun, arkana bakarsın diye... Ama çok geç artık. Dudaklarında hüzünden çok yeni günlerin umudu, yeni başlangıçların heyecanı var, görüyorum. Bakıyorum sana son kez, hala seni görebileceğim kadar yakınımdayken, asla geri dönülmeyecek yolları arkana alacak kadar uzağımdayken ya da, bilmiyorum sadece izliyorum seni.

Benimsedin bile yolu değil mi? Yolculuktan çok yolcu olmayı yakıştırdın kendine. Yolların sürerken, arkandan izliyorum seni. Bak çıkmazlarım bana döndü gene. Kayboluyorum kendi içimde. Kaybolmaya çalışıyorum ama daha kötüsü tüm yollarım aynı yere çıkıyor gene. Olduğum yerde kalıyorum. Yollarım bana tuzak kurmuş fark ettin mi? Kaybolamıyorum.

Ama sen gittin bile çoktan. Yolların senin oldu. Ama bununla yetinmeyeceksin biliyorum. Yolcudan çok yolun sahibi olmak şimdi çabaladığın. Hâlâ yürüyorsun. Ufukta bulanık silüetler ve sen...

Ellerim uzatsam da yetişmiyor artık. Sesimi bağırsam da duymayacaksın, ama ben hala seslenemiyorum sana, nedense...

Hala izliyorum arkandan, sadece izliyorum. Dön desem bile dönemezsin artık. Aramızda yollardan kötüsü senin yolların var artık. Ama bu da sana yetmeyecek biliyorum. Ufukta karaltın bile kalmayacak birkaç adım sonra.

Yürüyorsun hâlâ. Yani yürüyorsun sanırım. Uzaklaşıyorsun inatla. Hissedebiliyorum gittiğini, mesafeleri. Ellerimde tek kalan umutsuzluğum, gözlerimde kederim artık. Oysa sen yeni günlere başlıyorsun. Mutlu günlerden çok bilinmeyenin heyecanı yüreğinde. Güzel günler yakıştırıyorum bu defa sana. İlk defa razıyım bu yüzden gitmene. Güzel günlerin senin olsun, ben sensizliğimde yaşayabilirim bu defa. Yalnızlığım sığınabilirim. Sen mutlu ol bu defa. Git yeni günlerine, yeni başlangıçlarına. Ben kalacağım burada. İstemesem de kalacağım. Bana tuzak kurmuş yollarımda kıpırdayamıyorum bile.

Sadece bakıyorum arkandan. Sen artık görünmesen de yollarına bakıyorum, yağmur da yaşatmıyor

beni güneş de artık ama ben kurumuş yapraklarını arıyorum hala. Sen başkalarına çiçek aç artık. Ben ardında kalıyorum. Cözlerin yeni ufuklarda biliyorum. Nefesinde yeni kokular. Ben ardında kalıyorum.

O kadar da zor değilmiş demek ki gitmek. Ben gidememiştim ya, hâlâ gidemiyorum. Ama sen çoktan vardın bile. Aramızda senin yolların artık. Gülümse artık yolcu. Tüm bunlara sen mutlu ol diye katlanıyorum. Yolun açık olsun, yolcu. Ben seni hâlâ seviyorum...

Tomurcuk

(Tomurcuk gibi, ama değil bu! Başka bir şey benim bulduğum)

Boşverin... Şimdi unutun gitsin hepsini...

Yorgunum. Çürükçül aşklar yıprattı bedenimi, benliğimi. Bu kez biraz sus, rahat ver sessizliğe gecenin karanlığında n olur. Bu kez ben anlatayım masallarımı rüyalarıma. Uyuyayım, öyle git öyle karış o karanlığın yağmuruna.

Yemyeşil bir tırtıldım üzüm bağlarında gezinen ve sonrası tam vaktiydi... Öyle uzun bir bekleyişin ardından geldin ki sen aniden... Kanatlarını kozasından çıkartmaya çalışan bir kelebektim artık, uçtum, kondum dudaklarına, yapraklarına yada... Bir şey nasıl büyüledi bilmiyorum... Sadece kendimi birden yere bırakverdiğimi hatırlıyorum uçmayı bilmezken daha... Birden, savunmasızken, kendimi kollarında bulduğumu hatırlıyorum. Koca bir baharı birlikte geçirdiğimizi hatırlıyorum bide geçmişe dair. Üzüm bağlarını hatırlamıyorum. Kalp kırıntılarını, polenlerini mi yada? Hangisi doğrudu bilemedim şimdi taşırken öbürkölere, her çiçekte aradığım sendin belki. Ve ben gezdikçe çiçek bahçelerimi senin gibisine rastlamamıştım henüz...

Sonra o bahar gitti... Teker teker döktün yapraklarını sen, kollarındayken... Ve ben öylese kalakaldım... Yalnız...

Ve kış soğuk... Çok soğuk...

Mutualist birliktelikler niye hep sıkar ki seni sanki sonunda?

'Öbür bahara' dedin ve gittin... Soğuk...

Hâlâ soğuk kollarını ararken...

Çürükçül aşktan zarar görmüş kalbin kendini yenileme süreci uzun sürer ve yine ardından bir bekleyiş... İki satır arası bir ayrılık şimdi...

Yorgunum...

Artık her çaldığım kalbin kapısında 'tadilat var' yazısı ve artık hiç kimse sen değil, senin gibi değil... Fiksasyonlu kalpler koruma altında satılık aşklar şehrinde bir başka bahara...

Tamam... Şimdi git sessizce karanlığın yağmurunu dinlemeden... Git, istemiyorum... Yada istemiyorum derken bile sen koku tenine sarılmak istiyorum...

Hayır hayır! Sen bana bakma... Zor olur bilirsin yitik bir aşkın ardından bakakalmak...

Yorgunum... Bitişim

Git tabi git...

Gecenin karanlığından bir yıldız çal kendine...

Henüz sokaklarına bile alışamadığım

Bu kente ver beni...

Ve kollarınsız üşüyen bedenimi al,

Öyle git...

Gidesen git tabi... Yıkılmaz bu şehir.

Yalnızca dokunduğum bütün kelekler ölür.

Ellerim üşür...

Korkarım yağmur yağarsa,
Ellerimi de götür*

Asma bahçelerindeki yeşil tırtılken henüz, ipek kozamdan çıktığımda ilk seni görmüştü karaman gözlerim... Bir mantara sarılan parazit bakterilerin çürükçül aşkları gibi değildi bu... En rahat hissettiğim yerdin ellerin. Kendimi en mutlu hissettiğim... Su yosununun kollarına sıkıca tutunmuş algin mutualist birlikteliği gibi belki... Su alıpgötürmesin algi diye iyice açmıştır kollarını fedakar sevgili su yosunu ve bırakmamıştır bir kere bile... Onların bir başka baharları yoktur artık çünkü...

Masallarım bitti şimdi sevgili, mutlu sonları erteledim bir başka bahara... Gitmişsin... Karanlığın yağmuruna karışıp giden atlı mı bu yoksa? Süvarisi kim? Niye şimdi? Ve niye ben?

Boşverin... Şimdi unutun gitsin hepsini...

*İçine bir şey katabilmişsem bana dair,
bu şiir benim demek değil midir?

ASLI BIÇAKCI

BÜYÜ DÜKKANI

Bugün, yaptığı bilimsel çalışmalarla ilgili bir teklif almıştı. Bu teklif onun hayatını değiştirebilirdi. Sadece onun hayatını değil bütün insanlığın hayatını değiştirebilirdi. Ayrıca verilen para oldukça yüksekti. Ama bir problem vardı. Tamam, insanları kopyalayacaktı; sonra onları organlarında bozukluk olan sahipleri için öldürecek. Ayrıca klonların da duyguları olacak, onlarda hissedecekti. Çünkü duygusuz, hissiz organlar yaşamıyordu. Tıpkı insanların da yaşamayacağı gibi... Yani kendi şaheserlerini öldürecek hem de küçük organ için. Ayrıca öldürdüğü de kendisi gibi hissedebilen bir klondu. Bu vahşilikti. Ama insanlar buna bilimsel buluş diyor ve bundan kazanıyorlardı. Tamam, insanların ömrünü uzatmak güzeldi, hoştu ama kendi benzerlerini öldürmek vahşilikten farklı değildi. Bunları düşünürken kendisini dükkanların bulunduğu bir sokakta buldu. Bu sokak kendi bağ evlerinin sokağına benziyordu. Tek farkı burada her evin üstünde bir tabela vardı ve bu tabelalarda dükkanların isimleri yazıyordu.

Kendi evlerine çok benzeyen bir ev gördü. Bu evin tabelasında "BÜYÜ DÜKKANI" yazıyordu. İgisini çekmişti. Oraya doğru gitmeye başladı. Aklından da bir yanda insanlar klonlanıyor, diğer yandaysa hala büyüler yapılıyor diye geçirdi. Sonra da en iyisinin büyü yapmak olduğuna karar verdi. En azından hisseden, duyguları olan varlıklar yani klonlar öldürülüyordu. Bunları düşünürken dükkanın kapısına gelmişti. Ürperdi. Kapıyı araladı.

İçeriye baktığında burada büyü yapılmadığını, antikalarn satıldığını anladı. Kapının hemen yanında altın varaklı, yılların kendisinden aldığı birçok şeye aldirmayarak hâlâ tüm güzelliğini koruyan bir ayna vardı. Daha ileride ince, uzun tüm güzelliği, o duru sesi, yılların onda gizlediği birçok ince çizginin şimdi dökülmesi gibi her tarafı çizili olan, kendi çocukluğunu hatırlatan tik taklı saat geçmişten sesleniyordu. Odanın en ucunda Osmanlının en ünlü oymacılarının yaptığından bile daha güzel olan bir tahta kapı; onun yanındaysa bütün güzelliğiyle geçmiş dünyayı yansıtan bir gramofon vardı.

Bedense bütün dikkatini; küçük, diğer eşyalar kadar güzel olmayan, masanın üstünde duran çerçeve çekt. Çerçevenin içinde siyah-beyaz bir köy resim vardı. Şaşırmıştı. Uzun zamandan beri siyah-beyaz resim görmemişti. Resme daha dikkatli bakınca resmin annesiyle son kez çektiikleri resme çok benzediğini fark etti. Annesi böbrek yetmezliğinden ölmüşü. Aklına annesine verdiği söz gelmişti. Ona, bu hastalığa çare bulacağına dair söz vermişti. Bu fırsat eline kadar gelmişti. O ise ne yapacağını bilemiyordu. Sanki gelecekte geçmişe bakıyordu. Geçmiş bütün inceliği, sadeliği, asilliği ve güzelliğiyle önünde serilirken; kendisinin geleceği de geçmişin önüne bütün esrarı ve gizemiyle seriliyordu. O, geçmiş ve gelecek üçü de zamansız bir ortamda aynı zamandaydılar. Üçü birleşmiş ve ayrılmaz olmuşlardı. Tam bu esnada ince gramofon iğnesinin gölde süzülen bir kuğu gibi plağın üstünde süzülüşünü ve çıkardığı cızırtılı sesi duydu. Şarkı başlamıştı. Bu annesinin en sevdiği şarkıydı. Şarkıya içinden eşlik ederek onu sessizce dinledi. Şarkı bitmişti. Dükkanın sahibi olan yaşlı adam ona bir şey isteyip istemediğini sordu. Bu görmüş geçirmiş adam tıpkı kendi dedesine benziyordu. Burada gördüğü her şey gibi onu da sahiplenmek istedi. Sonra dükkana girerken aklına takılan soruyu sordu.

"Burada gerçekten büyü yapılıyor mu?"

Yaşlı adam sessizce sanki bu zamanın da yavaşladığı yerde başını evet anlamında salladı. Şaşırmıştı. Yaşlı adam da

onun yüzünden geçen hafif bir endişenin izini yakalamıştı. Bir problemi olmalıydı.

Pencere kenarındaki berjer koltuğa oturttu. Gelip geçen arabalarla içerisi tam bir tezat oluşturunuyordu. Bir süre sonra kendisi de karşısındaki koltuğa oturdu. Yaşlı adam

"Evet burada büyü yapılıyor. Fakat büyüü ben değil, zaman ve siz yapıyorsunuz."

Onun endişeli ve şaşkın bakışları altında sordu.

"Bir probleminiz mi var?"

Önce hayır demeyi düşünmüştü. Çünkü bu kendi hayatıydı ve insanlığa karşı sorumlu olacak olan da oydu. Kararlarını kendisi vermeliydi.

Dedesiyse her derdini paylaşırdı. Bu yaşlı adamı da ilk başta dedesine benzetmişti ve "Evet!" dedi. Başına gelen her şeyi anlattı. O anlatırken yaşlı adam, gözleri zıt zamanların ortasında onu dinliyordu. Anlatımı bittiğinde gözlerini şömineden kaldırdı. Şimdi dinleme sırasının kendisine geldiğini anladı ve gözlerini şömineye dikti. Yaşlı adam ona kansının ölümünü anlatmaya başladı. Kansı karaciğer hastasıydı. Tek uyum sağlayan 20 yaşındaki kızının karaciğeri idi. Kansı

"Kızımın hayatına ben yön veremem. Tamam, belki ben büyüttüm, eğittim, yetiştirdim, ona emek verdim. Ama insan kendi şaheserini kendi bozmamalıdır."

Bu kararını hiç değiştirmede ve öldü. Yaşlı adam

"Belki karımı kaybettim ama kanım hala yaşıyor kızımın içinde."

Ve ekledi.

"İnsan kendi şaheserini kendisi bozmamalı."

Sohbetin başından beri elinde olan çerçeveyi masanın üstüne bıraktı. Yaşlı adam çerçevedeki resimde kendi ailesinin olduğunu söyledi ve bu sohbeti hiç unutmaması için de ona verdi. Kapıdan çıkmadan önce gerçekten etkileyici olan bu "BÜYÜ DÜKKANI"na son kez bakıp yaşlı adama fikirleri, hoş sohbeti ve resim için teşekkür etti. Sonra o ürpererek, aklı karışık, içerde ne olduğunu bilmeyerek girdiği kapıdan; kendinden emin, aklı oldukça berrak ve hoşnut bir şekilde çıktı. Sokağa çıktığında bu "BÜYÜ DÜKKANI"nı asla unutamayacağını anlamıştı.

Evine vardığında hava kararmak üzereydi. Hiç duraksamadan kendisine iş teklifinde bulunan kişiyi aradı.

Ona yaşlı adamın hikayesini anlattı. Karşıdaki kişi ise bir bilim adamının, bir adamın sözüne göre hareket etmemesi gerektiğini söyledi. O ise

"Ben sizin paranızın değil, insanlığın sorumluluğunu taşıyorum." dedi ve telefonu kapattı. Artık huzurluydu. Tıpkı "BÜYÜ DÜKKANI"ndan çıkarkenki gibi...

TUTULAN DÜNYA

Ne yorucu bir gündü.

Ofisinden çıkıp arabasına bindiğinde bunu geçirmişti aklından. Onun için günün yarısı yeni başlıyordu. Acele yenen akşam yemeğinden sonra eşine, darılmasın diye bir iki laf söyleyerek, çocuklarına iyi görünmeye çalışarak odasına kapanacaktı yine. Uzun zaman önce işlenen bir cinayetin dosyasını bulup inceleyecekti o akşam.

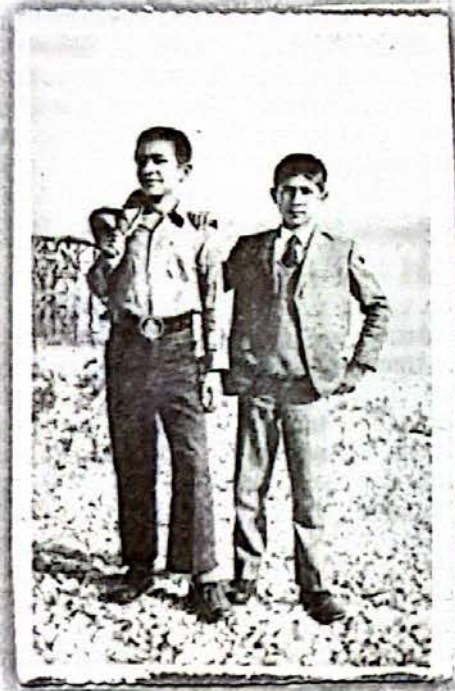
Yaklaşık bir saat sonra odasındaydı. Raflar, dosyaların ağırlığına karşı koyamayarak eğilmişti. Hepsinin arasına sıkıştırılmış zarflar, kağıtlar burada oldukça normal görünüyordu. Masa lambasının dışında ışık yakmadığı odası kararmak üzereydi.

Aradığı dosyayı bir türlü bulamıyordu. Sonunda alt raflardan bir tanesini aldı. Ama aradığı bu da değildi. Yerine koyacağı sırada, yıllardır ellenmemiş gibi görünen, kenarları yırtılmış, yer yer küflenmiş sarı bir zarf gördü orada. Eline alır almaz onlarca siyah beyaz fotoğraf saçıldı yere: annesi, babası, arkadaşları, çocukluğu, askerlik yılları... Birden hepsi de çok yabancı geldi kendine. Sanki o yılları hiç yaşamamıştı.

Artık işi umurunda bile değildi. Tek tek bakıyordu fotoğraflara. Uzun zaman önce yüreğine gömdüğü duyguları tek tek görüyordu şimdi. Kalbine ardı ardına bıçak saplanıyormuş gibi hissetti. Gidip pencereyi açtı. Yüzüne çarpan keskin rüzgar onu hafiften kendine getirdi. Güneş batmıştı, ufukta hala kızılalık vardı.

Ertesi gün ofise gidiyorum diye çıksa da evden, oraya kesinlikle gitmeyecekti. Kendini yıllardır hapsettiği yerden çıkarmanın tuhaflığını yaşıyordu. Şehrin son binalarını da geçtikten sonra geniş bir ova çıktı önüne. Hatırladığı kadıyla sağ taraftaki dağ yolundan devam edecekti. Öyle yaptı. İşte o çıplak tepeler, yabancı nergisler, yol kenarındaki birkaç kavak. O bomboş

yerdeki eksikliği anında fark etti. Okulu.. Bir odada beş sınıfın ders gördüğü okulu.. Önceden yapının olduğu yere çıktı. Temeli dışında binadan geriye hiçbir şey kalmamıştı. Fazla da dayanamazdı hani. Onun okuduğu sıralarda zaten, duvarlar çatlıktı. Sıva yaparak düzeltmeye çalışmışlarsa da olmamıştı. Pencere niyetine kullandıkları yerlere kışın ilk defa naylon çakıldığında ne kadar da sevinmişlerdi, acımasız rüzgardan korunacaklarını düşünerek.

Zamanında buraya gelmeyi ne kadar da istemişti. Çünkü, ilkokulu bitirdiğinde bir türlü babasını ikna edememişti, orta okula devam etmek için. Kendini soğuk yüzlü duvarlara vermiş, kızmış, ağlamış; dışa vurmamıştı. Haykırmıştı çaresizliğe. Kalbindeki canavarı bir türlü durduramamıştı. Babasının bunu fark etse de aldırmadığının farkındaydı.

Mucize bir yıl sonraydı. Bomboş geçen bir yıl sonra.. Ona takım elbise almak için gitmişlerdi çarşıya. Satıcı, okula gidip gitmediğini sormuş; istediği halde gönderilmediğini duyunca şaşkına dönmüş ve kavgaya etmişti babasıyla. Sonra razı olmuştu

babası. O gün dönüşünde yaşadığı heyecana kapıldı birden. Tüyleri ürperdi. Tamamen unuttuğu hislerdi bunlar. İki gün sonra okula başladığında, takım elbisesini giymiş; kararlılıkla bakmıştı kendine. Şu an bulunduğu yerde fotoğraf çektiymişti ilk günün anısına. Onu buraya getiren fotoğrafı!

Yanındaki arkadaşını hayal meyal hatırlıyordu. Onun gülen yüzünün yanında, kendisinin kaygı dolu bakışları; sevinmek inanmamak duyguları arasında gidip gelen düşünceleri yeterince hissediliyordu.

Annesiyle babası çoktan ölmüştü. Ev fazla uzak değildi. Gitmesi zordu onun için hatta vazgeçmeyi bile düşündü bir ara. Ama gitti yine de. Anahtar hep kapının üzerinde dururdu. Elini attı öylesine, inanılmazdı, anahtar oradaydı küflenmişti, fakat işe yaradı. Evin içi örümcek ağlarıyla kaplanmıştı. Kendini bulduğu odaya baktı. Duvarlara çizilmiş bazı şekiller, rakamlar, hala duruyordu ince bir küf tabakasının, sararmış su izlerinin altında. İnceledi hepsini de. Ne günler geçmişti. Soğukta bile burada çalışmıştı. Birçok kez kitabın üzerinde uyuyakalmıştı. Hatırladıkları buruk bir gülümsemeyle kıvrırdı dudaklarını.

Batan güneşi hep bu tepeden izlemişti; ağaçlarla burada konuşmuştu, hayallerini burada kurmuştu. Ama unutmuştu hepsini. Kalbini avucuna alıp, kenetlemişti. Zenginlik onu koparmıştı bu dünyadan. Fotoğraftaki kararlı, canlı bakışların yerini çoktan karanlık bürümüşü bitmek bilmeyen çalışma hırsı yüzünden.

O anın kendisi için bir dönüm noktası olduğunu hissediyordu yavaş yavaş. Ardından rüzgarla çılgınca savrulan dalları, gökte fazla kalmak istemezcesine aceleyle uçan iki kuşu ve batmak üzere olan güneşi gördü. Aynı otuz beş yıl önceki gibi... Aynı fotoğraftaki çocuk gibi...

Öznur EGE

Afl Ne Okuyor?

Mahalle Kahvesi

Sait Faik ABASIYANIK

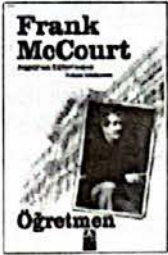
"Yolda bir cigara yakmak canınız istese, kibritiniz de olmasa, gidip de kimden yakarsınız? Bir yol sormanız lazım gelse, kime sorarsınız? Bir kalabalığın toplandığı yerde, ne oldu acaba, diye kime dersiniz? Ben öyle adamlardan biriyim. Daha çok kendisinden cigara yakılabilen, yol sorulabilenlerden olduğum için hayatımdan memnun olduğum da olur, olmadığım da."

Sait Faik, öykücülüğün, bir olayı zaman sırasına göre belli bir düzende anlatmak demek olmadığını Türk edebiyatına hatırlatan en önemli öykücülerimizdendir. Durağanlıktan da, insanların ruhsal hareketliliklerinden de öyküler çıkabileceğini "Mahalle Kahvesi"nde de göstermiş. Aslında hepimizin günlük hayatta karşılaşabileceğimiz ama çoğu zaman farkına varamadığımız, basit gibi görünen ama belki de büyük olayların temellerinden oluşan çözümlemeler var kitapta.

"Dört Zaif" adlı öykü ise bu çözümlemelerin en çarpıcı olanı. İnsanın, üzülse mi üzülme mi bilemediği türden bir öykü.

Dili sade ve pürüzsüz olan Mahalle Kahvesi sizi bir anlık düşünmeye sevk edecek. Düşünce tembelliğinden kurtulmak isteyenlere...

İlke KELEŞOĞLU

Öğretmen

Frank MCCOURT

Öğretmen, Frank McCourt'un Angela'nın Külleri'yle aldığı Pulitzer ödülünden sonra ne üslubunu ne de hayata bakışını hiç değiştirmediklerinin en büyük kanıtı. Yine İrlanda'da geçen acı dolu çocukluğunun etkileri görülse de bu defaki çok daha iyimser bir kitap. Bir öğretmenin neler çektiği, nasıl yaşadığı,

neler düşündüğü ve daha onlarca. McCourt yine muhteşem bir kitap ortaya koymuş. Herkese tavsiye ederim.

Ezgi AYDIN

Zahir

Paulo COELHO

Her kitabında farklı duyguları işleyen, onları sorgulayan Paulo Coelho bu sefer aşkı inceleyen, aşkı ve evliliği sorgulayan bir kitapla okuyucularına ulaşıyor.

Ünlü, başarılı, zengin bir yazarın savaş muhabiri olan eşi aniden ortadan kaybolur. Hiç kimse ne olduğunu bilmemektedir. Ama biri vardır ki hem karısı Esther'i arayışında ona yardımcı olacak hem de bu arayışı bir iç yolculuğa dönüştürecek. Yazar yazgının gücü ve aşkın doğasını yeniden keşfedecektir. Kitabı okuduğunuzda aşk üzerine yeniden düşünmeye başlayacaksınız.

Ece AKINCI

Biyografi

1960 doğumlu. Lisans, master ve doktora eğitimini Ege Üniversitesi Felsefe Bölümü'nde yaptı. Halen aynı okulda öğretim üyesi. Yayımlanmış dört kitabı var: Puslu Kıtalar Atlası (1995), Kitab-ül Hiye (1996), Efrâsiyâb'ın Hikâyeleri (1998), Amat (2005).

Kitap Eklerinde okudum önce İhsan Oktay Anar'ı. Amat'ın çıkışını müjdeliyor ve uzun zamandır beklenen bir roman olduğu söyleniyordu. İyi bir okur olduğum halde daha önce hiç duymamıştım yazarın adını. Kitap okumayı özümsemiş, "Kitabı dünyaya açılan bir pencere" olmaktan çıkarıp, kitap okumayı bir yaşam biçimi olarak seçen insanlar için Anar'ın kitapları. Tek bir kitabını okumak yetmiyor onu anlamak için. Ayrıca kitapları yayımlanış tarihlerine göre de okumak gerekiyor. Felsefe alt yapınız varsa hele, lezzetli bir sofraya karşısında hangi yemekten başlayacağını şaşırarak insanlar gibi hissedeceksiniz kendinizi. Dili kullanmadaki becerisi, düşselliği, yoğunluğu ile son zamanlarda okuduğum en mükemmel eserler diyebilirim Anar'ın kitapları için.

Onun Kitaplarında ruhunu şeytana satan Dr Faust'a da gönderme var Nuh peygambere de. Kırmızı Başlıklı Kız da var, Süpermen de. Amat'ta ölümsüzlüğü, Puslu Kıtalar Atlası'nda varlık ve yokluğu anlatıyor Anar. Bir fikir vermek için Puslu Kıtalar Atlası'ndan şu kısacık paragraf yeter sanırım:

"Rendekâr doğru mu söylüyor? düşünüyorum, öyleyse varım. Oldukça makûl. Fakat bundan tam tersi bir sonuç, varolmadığım, bir düş olduğum sonucu da çıkar: Düşünen bir adamı düşünüyorum. Düşündüğümü bildiğim için ben varım. Düşündüğünü bildiğim için, düşlediğim bu adamın da varolduğunu biliyorum. Böylece o da benim kadar gerçek oluyor. Bundan sonrası çok daha hüzünlü bir sonuca varıyor. Düşündüğünü düşündüğüm bu adamın beni düşlediğini düşünüyorum. Öyleyse gerçek olan biri beni düşlüyor. O gerçek, ben ise bir düş oluyorum."

(Ayrıca İhsan Oktay Anar'ın kitaplarından faydalandıran Sevgili Figen'in ağabeyi Ömer Faruk Kaya'ya da teşekkürü borç biliyoruz.)

Emine ALTINSOY

Karanlık Bir Dünyada Bilimin Mum Işığı- Carl Sagan

Popüler bilim kitabında Carl Sagan gerçek bilim ile sahte bilim kaynaklı hurafelerin ayırımı yapmaya çalışıyor. Sahte bilim üretimi elbette ki bilim üretiminden daha kolay çünkü akıl çelici gerçek dışılıkları, karşılaştırma olanağı olmaksızın deney süzgecinden geçiremeyiz. Doğal olarak insanlar kendileri için en rahatlatıcı olanı bulana değin çeşitli inanç sistemlerini denerler. Sahte bilim, bilimin genelde doyumsuz bıraktığı güçlü, duygusal gereksinimlere hitap ediyor (büyüler, fallar,

ufolar, cadılar...). Bazı ülkelerde hükümet liderleri de dahil olmak üzere hemen herkes yıldız falına ve önceden yaşamış olduğuna inanıyor. Günümüz

popüler kültürü de bunu teşvik ediyor. Peki ülkemizde durum nasıl sorusunun yanıtı için ise televizyonlara bakmak yeterli oluyor.

Fizikçi Robert Wood son noktayı şöyle koyuyor. Fizik ile metafizik arasındaki fark birinin uygulayıcılığının diğerinden daha üstün olması değil metafiziğin laboratuvarının olmamasıdır.

Emine TİRİÇ

POSTA KUTUSU

Şibumi- Nicolai Hel

Bay Hel;

Öncelikle sizden pek hoşlanmadığımı söylemek istiyorum. İnsanlardan kaçmanıza açıkçası pek anlam veremiyorum. Tamam, dünya kötülüklerle dolu ama davranışlarınız ve sözlerinizle içinde eminim ki sizden daha iyi, daha zeki kişilerin de bulunduğu koca bir insanlığı kötülük ve aptallık zannı altında bırakıyorsunuz. Bir de küçük dağları yaratma konusunda bir iddianız varmış gibi görünüyor. Anladım, biraz aşmış bir kişiliğiniz ama çevrenizdekileri küçük, amatör ve gereksiz görmekle ne kendiniz ne de çevrenizdekiler yeterince mutlu değilmişsiniz gibi. Neden bu kadar sıkıyorsunuz ki kendinizi? Tabi sizi çok da takdir ediyorum. Özellikle cezaevi günleriniz için. Üç senelik boş vakit ancak bu kadar verimli değerlendirilebilirdi bence. Kendinizi geliştirmeniz gerçekten dahiceydi. Düşününce, siz gerçek bir dahisiniz aslında. Ayrıca vefa duygunuz beni çok etkiledi. Ne de olsa günümüzde pek rastlanmaz oldu. Diyorum ya, kendinizi çok sıkıyorsunuz. Bence çok uğraşmayın bu dünyada kusursuzluğa, mükemmelliğe ulaşamayacaksınız. Çünkü bütün üstün meziyetlerinize rağmen siz bir katilsiniz değil mi? Sizin için söylüyorum; kusursuzluğa değil de huzura, mutluluğa ulaşmaya çalışın bence. Huzur ve mutluluk o kadar zor ve uzaklarda değildir belki, o kadar ulaşılmaz değildir.

Merve GÜLŞEN

İstanbul'da Bir Yahudi Ailesi- Rebecca

Sevgili Rebecca;

Seninle tanıştığıma memnun oldum. Sende bizi hissettim. Senin lanetli üçlünde biz ikisine sahibiz; Yahudi, doğulu ve kadın lanetli üçlüsü... Bunların arasından sıyrılmaya çalışmak ve uyum sağlayamamak... Sana kızamıyorum. Kızmam için aslında bir sebep yok. Bu üçlünden ikisinin içinde bulunduğumu hissettirmene önce sinirlenmiştim, Rebecca. Ama sonra, nasıl denir, haklıydın. Yaşadığın süre boyunca, gezdiğin her ülkede, nasırlaşan parmakların dokunduğu her daktilo tuşunda hayat bulan sen... Senden hem nefret ediyor hem de sana hayranlık duyuyorum. Yaşıyorsan sevgiyle kal... Deniz Güncel UĞRAŞ

Yüzüklerin Efendisi Serisi

Frodo'ya

Daha yüzüğü eline ilk aldığın gün anlamıştım senin ne kadar iradesiz olduğunu. İki de bir bayılman da çok sinirimi bozuyor. Sen verseydin o yüzüğü Boramir'e kurtulmuştu. Adama da yazık sana da. Bacak kadar boyunla koskoca güç yüzüğü senin neyine! Sana da son sözüm şu: Git sen tarlanı ek, biç. Ciddi şeylerle büyükler ilgilensin.

İsildur'a

O yüzüğü orda atsaydın hiç savaş falan olmayacaktı. Ama ne diyim, orda ben olsaydım Elrond'un o sersem tipini görmek için ben de atmazdım yüzüğü. Ayrıca sana bugüne kadar haksızlık yapıldığını düşünüyorum. Sen malına sahip çık tabi. Başkalarını takma. Hadi kendine iyi bak! Dikkat et, orklar tuzak kurabilir. N. Utkan TUNCA

Dünden Seyyah..... Bugünden Gezgin

Evliya Çelebi

Evliya Çelebi, milli gezginimiz. Seyahate başlayışı kendi özgün ifadesi ile bir rüyadan sonradır. Çelebi bir gece rüyasında Hz. Muhammed'i görmüş ve çok heyecanlandığı için 'Şefa'at ya Rasulallah' diyeceğine 'Seyahat ya Rasulallah' deyivermiştir. Bunun üzerine Evliya Çelebi'ye Hz. Peygamberden hem şefa'at hem seyahat müjdelenmiştir. Seyahate olan ilgisi çocukken babasından dinlediği masallardan öykülerden kaynaklanır. Olaylara çoğu zaman alaycı bir tavırla yaklaşır. Bazen de yazıyı renklendirmek için uydurma haberlerle olaylar da ortaya atar. Seyahatle yaşayan Çelebi'nin yine bir seyahat sırasında öldüğü sanılmaktadır.

"Moğol dilinde Tivris derler. Dürri lisanında Tivriz, Dehkan dilinde de Tabriz. Esas Farisi lisanında Tebriz denir ki "sıtma dökücü" demektir. Gerçekten bir sıtmalı adam başka yerden gelip de Tebriz'e gelince suyundan taze can bulup sıtmadan kurtulur. Mısır Kahire'si iç kalesinde de böyle sıtma olmaz. Tebriz'i halife Harun Reşit kurmuştur. Adı geçen halifenin hanımı Zübeyde, buranın su ve havasından hoşlanarak Memun Halife'ye hamile kaldığı için bu temiz toprağı uğur yeri edinmiş, çok paralar harcanarak bu büyük şehrin yapımına başlanmış."

Eski Kale ve Büyük Şehir Tebriz Seyahatname

"Hepsi darıdan pişmiş pasta yerler. Yani darı lapasını kolayca pişirip ellerinde top top, sıcak sıcak sezbalı batırıp yerler. Sezbal bir çeşit yemektir ki cevizi

havanda dövüp hardal ve tuz ile karıştırıp kaselere korlar. Cevizin yağını çıkarıp kırmızı frenk biberiyle döverler. O kırmızı ceviz yağıyla peynir yağını adı geçen sezbal içine koyarak pastayı bu sezbalı batıra batıra yerler."

Çerkes Yemekleri/
Seyahatname

-Gurme- Mehmet Yaşın

"Akmaya başla gözlerim, akmaya ve uzaklara yönel, denize doğru ırmaklar nasıl akıyorsa, işte öyle ve sen inil inil iç çekişlerim, dön de bak gökyüzüne, o boşluk içindeki şeylere. Hani dilin gücü yetmez olur ya daha fazlasını söylemeye..."

Günümüzün modern Evliya Çelebi'si, gezgin, gurme, şair, yayın danışmanı, dernek başkanı, genel müdürlük, köşe yazarı...

Mehmet Yaşın.

İlk gezisini ilkokul son sınıfta yapar; sırt çantasını alır, arkadaşını ayartıp Bursa'ya gider. Bir röportajında bu Bursa gezisinden "Bu Bursa'da bir şeyler olmalı. Evliya'mız da ilk seyahatini Bursa'ya yapmıştı da babasından okkalı bir tokat yemişti." sonra duramadığını söyler ve kendisinde "gezme geni" bulunduğunu iddia eder.

"Bilecik'ten sonra Geyve Vadisi'ni aşım Adapazarı'na vardım. Kendimi öylesine yorgun hissediyordum ki 'İslama Köfteyi' bile es geçip, soluğu İstanbul'da aldım. Yolculuğum 10 gün sürmüştü, bu süre içinde tam 4690 kilometre yol kat etmiştim. Karadeniz'de, Doğu ve Orta Anadolu'da birbirinden güzel ve enteresan yerler görmüştüm. Aklım fikrim oralarda kalmıştı. Bu süre içinde her yörede çok güzel konaklama tesisleri, temiz lokantalar tespit etmiştim. Yörelerin konuksever ve yiğit insanlarına hayran kalmıştım."

"Sanırım beni tanısalılar 'zır deli' derlerdi. Tam 10 günden beri yollardayım. Dere, tepe, ova, dağ önüme ne geldiyse aşmış, kentleri, kasabaları, köyleri tanımış, biraz da yorulmuşum. Ama öylesine keyif almışım ki haritayı açıp, yeni bir rota bulmak için sabırsızlanıyorum."

Mehmet Yaşın aynı zamanda Türkiye'nin tanınan gurmelerinden biri. Hayatı gezme, yazma ve yeme üzerine kurulu.

"Ashında aklımda fikrimde Ereğli'nin ünlü 'kıyır pidesi' vardı. Bundan önceki gelişimde bu pidenin tadına bakmış, bir daha da unutamamıştım. Geçmiş dönemlerle işimizi bitirip soluğu, Erdemir Caddesi'ndeki 'Meşhur Pideci'de aldık. Masaya oturmadan önce fırına pide süren Hasan Kuru'ya selam saldı. Hasan usta işi babası Ali

Kuru'dan öğrenmişti. Arka kısımdaki masalardan birine oturduk. İki tane birer buçuk söyleyip beklemeye başladık. Beklerken gözüm duvardaki yazıya ilişti. Her yere giden Evliya Çelebi Ereğli'ye de gelmiş, bizim gibi bu pidenin tadına bakmıştı. Daha sonra 'Seyahatname'sinde bu pideye övgüler düzüp onu tüm Osmanlıya tanıtmıştı. (Mehmet Yaşin daha sonra seyahatameyi taramış böyle bir metin bulamamış.) Biraz sonra pideler sökün etti. Çıtır çıtır pidelerden yükselen kokular aklımı başımdan aldı. Yedikçe, hamurla kıymanın birbirlerini nasıl bütünlediğini fark ettim. Kapalı pidenin içine saklanmış lezzetin tadına baktıkça, Hasan ustaya tebrik üstüne tebrik yağdırdım."

Mehmet Yaşin hayallerini şöyle dile getiriyor:

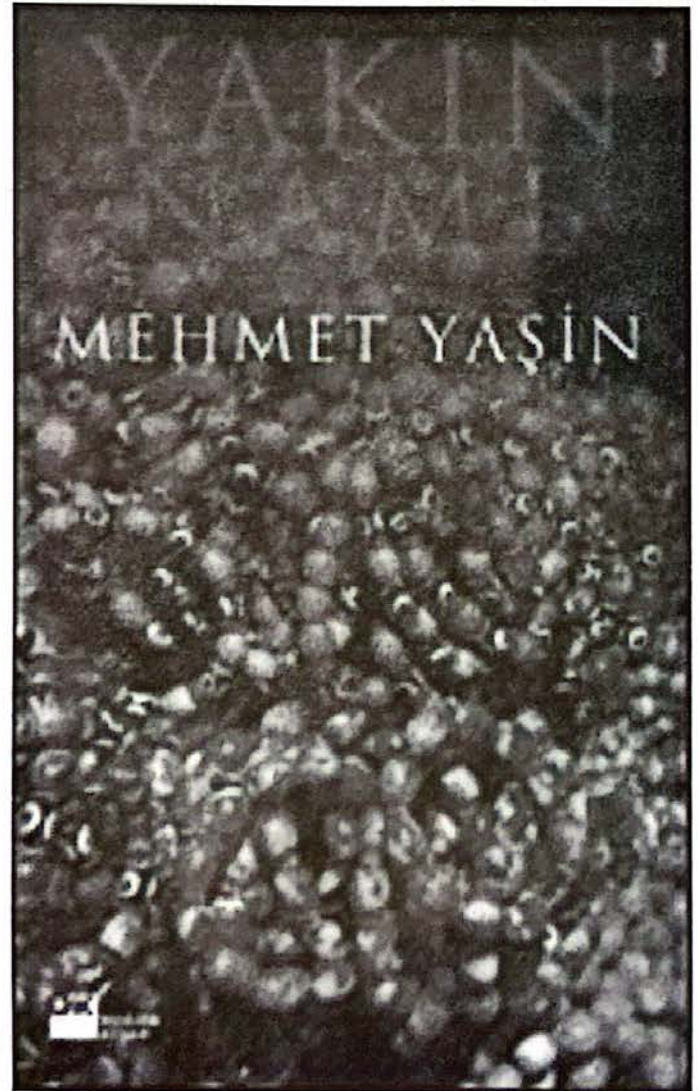
"Benim bütün hayalim masa sayısı 5-6'yı geçmeyen, bir tek çeşit yemek veren; ama o yemeği de dünyada en iyi yapan bir yer açmak. Bu yemeğin ne olduğunu henüz bulamadığım için ona şimdi köfteci dükkânı diyorum. İşte böyle küçük bir aşevi açmak istiyorum, dünyanın herhangi bir yerinde. İnsan hayalleriyle ölmüş. Ben de zannediyorum bu hayalimle öleceğim. Aslında ben hizmet etmeyi değil de hizmet edilmeyi seviyorum. Yani, gidip bir lokantada yemek yemesini seviyorum. Çünkü kırılgan bir yanım var. Biliyorum ki, o dükkânı açtığım zaman birisi gelip de o dükkânı sevmezse, orada verdiklerimi sevmezse, o emeğin aleyhine laflar ederse üzülürüm; dükkânı kapatıp giderim. O üzüntüyü yaşamamak için, tek başıma kaldığımda benim dükkânım şöyle olur, örtüsü böyle olur, yemeği şöyle olur, diye hayal kuruyorum."

Şair, gezgin, gurme, genel müdür, köşe yazarı... Mehmet Yaşin günümüzün özgün kişiliklerinden, modern Evliya Çelebi... Kendisiyle aynı "gen"i paylaşanlara sesleniyor:

"Bizler vücudumuzla yorulmuyoruz, beynimizle yoruluyoruz; denizin karşısında vücudumu niye dinlendireyim ki, beynim dinlensin. Eğer Türkiye'yi keşfederek kafanızı dinlendirmek istiyorsanız çekinmeyin çıkın yola. Pişman olmazsınız."

Türkiye'nin bir ucundan diğerine, köşe bucak yapılmış, büyük küçük ayırt etmeden ilginç olabilecek

her yere uğranmış bir yolculuk bu. Mehmet Yaşin'in Türkiye coğrafyasını baştan başa kat ettiği bir yolculuk. Daha önce "Uzakname"yle dünya haritasında yapmıştı aynı yolculuğu Yaşin. Onun gittiği yerleri haritada raptiyeleme alışkanlığı var. Şimdi de Türkiye'nin üzerinde raptiyelenmedik nokta bırakmıyor ve ortaya "Yakınname" çıkıyor. Nedim Gürsel'in kitabın önsözünde söylediği gibi "gelincik tarlasına çeviriyor Türkiye haritasını". "Yakınname'de, Yaşin Türkiye'nin dört bir yanını anlatıyor. Ve oralardan bir ses, bir nefes getiriyor. Gittiği yörenin lezzetleri, o yöre hakkında daha önce yazılmış olanlar, karşısına çıkan çarpıklıklar, sorunlar, yokluklar, hepsi yazılarında yer buluyor. Gittiği yerlerin kıyısında kalmıyor, içine giriyor, onlarla yaşıyor, o doğayı dolu dolu içine çekiyor, okura da yaşıyor. Kısaca, Türkiye'yi baştan başa kat etmek için bulunmaz bir fırsat bekliyor sizi. "Yakınname büyük bir yolculukta size rehberlik ediyor. Çünkü kalınacak, bir şeyler yenilecek yerler, telefon numaraları, gerekli bilgiler de es geçilmemiş.

TARİHTE YOLLAR VE DEMİR YOLLARI

Acaba tarihin başlangıcından bu yana kaç medeniyetin kurulmasına aracılık etmiştir yollar? Ya da hangi devletlerin sonunu getirmiştir?

Ekonomik kalkınmışlık düzeyini yükseltmek isteyen devletler tarafından asırlar boyunca kontrol altına alınmak istenen yolların, bu devletlerin rakipleriyle olan çekişmelerinde ne gibi entrika ve acıya tanık olduğunu hayal etmek pek zor olmasa gerek.

15. yüzyıla kadar bir tarafta ticaretin, kültür etkileşiminin can damarı olan yollar; diğer tarafta o yollara sahip olmak, dünya üzerindeki emellerini bir ne b z e d a h a gerçekleştirmek için düşmanın kapısında aç kedi gibi bekleyen güç sahipleri...

İstanbul'un fethinden sonra kaybettikleri ticaret merkezleri yerine yeni yollar aramaya koyulan ve bu arayışlarında da başarılı olan Avrupalı devletlerin keşfettikleri, Ümit Burnunu dolaşarak Hindistan'a varan yol, Asya üzerinden bir çok devletten geçtikten sonra Avrupa'ya ulaşan ipek ve baharat yollarına alternatif olmuştur. Doğal olarak avrupalı devletler de birçok devlet üzerinden gelen yüksek gümrük vergili malları kullanmaya devam etmektense, kendi buldukları yoldan getirilirken çok daha ucuza mal olan ürünlere rağbet etmişlerdir.

Ayrıca coğrafi keşiflerle ortaya çıkan, sömürgecilik diğer bir adıyla "yerli halkların kanını emme" oyununda ham madde taşıma ihtiyacı günden güne artmıştır.

O kadar fazla ham maddenin en kalabalık insan topluluklarıyla dahi taşınması ticaretin aksamasına engel olamayacağını anlayan devletler, sömürgelerinde ham madde ikmalinin daha kolay yapılabilmesi için yeni teknolojiler geliştirme ihtiyacı duymuşlardır.

Bu yeni teknoloji, kocaman demir yığını vagonların iki çizgi üzerinde, hızla ilerlemesiyle sömürgeci devletlere oldukça zaman kazandırmıştır. Hızlı ve işlevsel olması yönüyle de öncelikle dünyanın dört bir yanındaki sömürge topraklarında yayılmaya başlamıştır.

Daha sonraki yıllarda Osmanlı Devletinin yabancı devletlere verdiği ayrıcalıkların iyice artmasıyla, demir yolu Osmanlı Devletine de girebilmiştir. İlk defa 1856 da

ingilizler tarafından babalarının hayırına(!) yapılan demir yolu daha sonraki yıllarda oldukça önem kazanmıştır.

Özellikle milli mücadele döneminde işgal devletleri tarafından fazlasıyla kullanışlı hale getirilen demir yolları, bizim açımızdan büyük bir hayal kırıklıkları zinciri oluşturmıştır.

O yıllarda asker ve cephane ikmali için oldukça yararlı olan lokomotiflerden elimizde on sekiz tane vardır.

Yirmi üç lokomotif daha gerekse de maddi olanaksızlıklar bunların alımına müsaade etmemektedir. Zaten elimizdeki vagon ve lokomotifler de oldukça eskidir. Bunların onarımı için yedek parça bulmak hemen hemen mümkün değildir. Ayrıca kömürün olmaması kısıtlı miktardaki odunu kullanmamızı gerektirmektedir. Üstüne üstlük Osmanlının demir yollarını gözü kapalı yabancılara teslim etmesi ve onların da tek Türk bile yetiştirmemesi, aymazlığın doruk noktasını oluşturmaktadır.

Biz Türk Milleti olarak tarihten ders almasını her ne kadar bilmesek de, seksen yıl önce Mustafa Kemal uygarlığın gelişmesinde yolların ve özellikle demir yollarının önemini şu sözleriyle belirtmiştir:

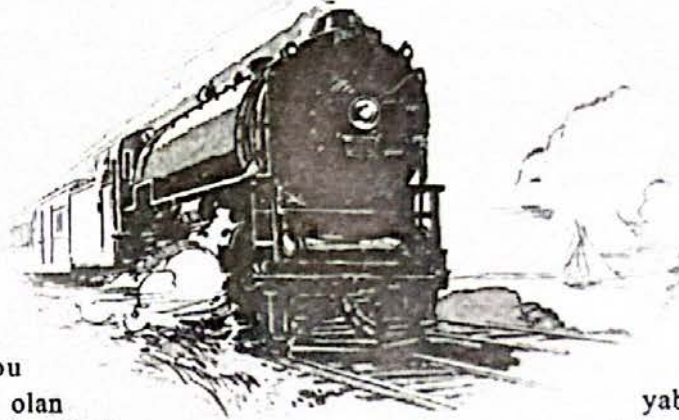
"Ekonomik hayatın faaliyet ve canlılığı, ancak ulaştırma vasıtalarının, yolların, trenlerin, limanların durumu ve derecesiyle orantılıdır."

"Türkiye hükümetinin tespit ettiği projeler dahilinde kararlaştırılan zamanlar içinde vatanın bütün bölgeleri çelik raylarla birbirine bağlanacaktır. Bütün vatan bir demir kütle haline gelecektir. Demir yolları memleketin tüfekten, toptan, daha mühim bir güvenlik silahıdır. Demir yollarını kullanacak olan Türk Milleti geçmişindeki ilk sanatkarlığının, demirciliğinin eserini tekrar göstermiş olmakla övünç duyacaktır. Demir yolları Türk Milletinin refah ve medeniyet yollarıdır."

Onca yıl sonra yollarımızın gelişmişliğine şöyle bir baktığımızda bu sözleri kavrayamadığımız su götürmez bir gerçek olarak karşımıza çıkıyor.

Umarım da bunları en kısa zamanda kavrayabilelim.

Ahmet Kamil ALTUĞ

ŞAN'DAN İSTANBUL'A KADAR İPEK YOLU

İstanbul

İstanbul hiçbir şehrin yaşatmadığı hazzı yaşıyor bize. İnanılmaz güzelliğiyle, tarihiyle sağlıyor yedi tepeli şehir. Neyse... Fazla söze gerek yok artık çünkü yolun sonuna eriştik. Kaç medeniyetin üzerinden geçtik, kim bilir? Kaç insanla tanıştık? Yüreğimiz kaç tane yara aldı? Ya ne kadar iz bıraktık geçmişe?

*Zulüm bırakmadı peşimizi hiç
Biz gittik o buldu izimizi
Konar göçer olduk yedi iklimde
Tanıgımızdır dağlar taşlar*

AHMET TELLİ

Karatuğ Ozan Bircan

Anadolu, belki de Dünya'nın en güzel yerlerinden biri. Anlatmaya sözcükler yetersiz kalıyor Nutkumuz tutuluyor.

Anadolu, coğrafi konumu nedeniyle hem uygarlıkların olduğu hem de doğu ve batı arasında köprü olan bir yer. Zaten Anadolu'nun ticaret yolu olarak kullanılması çok eskilere dayanıyor. Örneğin, Kral Yolu (İ.Ö. 6. yy.) ve Roma Devri Yolları (İ.Ö. 2. yy.) gibi yollarla bu görevi en iyi şekilde yapmıştır. Daha öncelerinde ticaret kolonileri de kurulmuş Anadolu'da. Yani eskiye dayanan değişik ticaret yollarına sahip bir yer.

Zaman zaman konaklayarak devam ediyoruz yolumuza. Anadolu'nun nimetlerinden faydalanmayı ihmal etmiyoruz. Verimli toprakları, sıcak insanlarıyla bir cennet Anadolu.

Yol alırken Doğu'nun kültürünü de tanıtıyoruz. Bu sayede kültürler de birbirleriyle tanışıyorlar.

*tarlalarda uzar gider al kısrak
gökçe çiçek tozar durur sılalarda
oysa ölüm, bir uçtan bir uca
bir uzun kervansaraydır ki
savrulur günü saati gelince
yıkılır yırtıla yırtıla*

HİLMİ YAVUZ

Kimin aklına gelir ölümü kervansarayla benzetmek? Oysa ki kervansaray yaşamın kendisidir Anadolu'da.

Kervansaraylar, kaleye benzeyen görünüşleri, taş süslemeleri, gelişmiş mekan tasarımlarıyla güçlü bir ticaret politikasının eseridir. Yaya yürüyüşüyle 8-10 saat, deveyle bir gün süren mesafelere kurulmuşlardır. Üstelik her türlü hizmet de verilmektedir üç günlüğüne bedava.

Kervansaraylar arasında bir zincirin halkalarında ilerler gibi giderken Sultan Han'a varıyoruz. Aksaray'a kırk iki kilometre uzaklıktaki bu kervansarayı Alaaddin Keykubat yaptırmış. Yaklaşık 5000 m²'lik bir alana sahip. Dışarıdan bakınca kaleyi andırıyor. Anadolu'daki Selçuklu kervansaraylarının en büyüğü.

Anadolu'da daha bunun gibi yaklaşık iki yüz tane han ve kervansaray var.

Kaldığımız kervansaraydan ayrılarak yönümüzü İstanbul'a dönüyoruz. Birkaç defa daha hanlarda kalarak ve gündüzleri yol alıp geceleri dinlenerek ulaşıyoruz en sonunda. O eşsiz güzelliği görüyoruz.

şimdiye kadar olmadı

*ama şimdi, nedense, her şeyde
ansızın dağılan kelebek tadı*

HİLMİ YAVUZ

Hoşumuza gidiyor Semerkand. Değişik bir havası var. Yiyoruz, içiyoruz ama yolculuk vakti. Mecburen gidiyoruz istesek de istemesek de.

Semerkand'dan ayrıldıktan sonra Merv ve Tahran arasında Hazar Gölü'nün yakınına düşüyor yolumuz.

Ve kayıkçı "Türkmenistanlı bir Buda heykeli" gibi dümenin yanına bağdaş kurup oturmuş, fakat sanma ki Hazer'in karşısında el pençe divan durmuş, taştan sükûnu gibi kendinden emin dümenin yanına bağdaş kurup oturmuş.

NÂZİM HİKMET

Öyle güzel ki Hazar. Öyle büyüleyici ama elden ne gelir.

*Yelken rüzgâr istiyor
Bırak dolsun*

ÖZCAN YALIM

Hazar'dan esen rüzgârları arkamıza alıp varıyoruz Tahran'a. Biraz dînensek de fayda etmiyor. Geldiğimiz yolların yorgunluğu üzerimizde. Tahran, eski köyleriyle, dağlardan inen ırmaklarıyla güzel bir kente benziyor.

Biraz daha yol alınca Tebriz'e varıyoruz. Bir zamanlar İran'a başkentlik yapmış bir şehir Tebriz. Üstelik oldukça tarihi bir kent. Defalarca el değiştirmiş ve defalarca istilaya uğramış bir kent. Yani çok çile çekmiş ve çok savaş görmüş bir kent.

*Hele bir yokla uygarlığını
Hele bir düşün*

FERİHA ALTIÖK

Elbet bizim de öykümüzü yazacaktır tarih. Tebriz'de mutlaka bir hatıramız kalacaktır.

*Bu kenti sevdim dedim
Benim olsun demedim ki*

HASAN HÜSEYİN

Halimiz böyle işte. Ne kadar çok seversek sevelim bir kenti gitmek mecburiyetindeyiz. Bir kentte duramıyoruz. Aslında Tebriz'e varış bizim için bir müjde. Çünkü yurdu muza yaklaşıyoruz.

*Ben bu gönül tezgahında
Aşk okudum aşk dokudum
Erenlerin dergahında
Aşk okudum aşk dokudum*

ÜMİT YAŞAR OĞUZCAN

■ Bundan 4600 yıl önce meraklı Çin İmparatoru sarayın bahçesinde fark etmiş tırtılları. Topu topu 25-30 gün sürecek olan ipekböceğinin yaşamöyküsü ilk kez burada önemini kazanmış insanoğlu için.

*Atlasları getirin! Tarih atlaslarını!
En geniş zamanlı bir şiir yazacağız.*

*Yeryüzüne nasıl dağılmıştır
Tarihi düzünden okumaya ayaklanan
çocuklar?*

*Daha yavuz bir belge var mıdır ha
Gerçeği ararken parçalanmayı göze
almaktan?*

ECEAYHAN

Kozacılık başlamış Çin'de sonraları ama Çin dışına çıkmasını diye ölüm cezaları konmuş. Yine de bir şeye yaramamış bunlar. Türk Hakanı evlendiği Çin Prensesine düğün armağanı vermek için ipekböceği tohumlarını saçlarının arasında ülke dışına çıkarmış. Böyle böyle başlamış ipeğin binlerce kilometrelik macerası. Uğruna savaşlar verilen İpek Yolu da tarihe köklerini atmış. Yüzlerce yıllık İpek Yolu sadece ipeği taşımakla kalmamış; kültürleri, dinleri, inanışları da taşımıştır.

*Evrende iki büyük yol vardır;
Gökyüzünde Samanyolu,
Yeryüzünde İpek Yolu.*

ÖZBEK ATASÖZÜ

Şian'dan başlıyor İpek Yolu. İpek ve porselen yüklü kervanlar çoğu kez yüz develik konvoylarla ve bir o kadar da muhafızla gidiyorlardı önceleri. Bugün bile o geçitleri aşmak kolay değildir.

Sonra yolumuz Lançou'ya, Hami'ye, Turfan'a, Aksu'ya uğruyor. Hepsinden bir şeyler alıyor ve bir şeyler bırakıyoruz. Günler kovalarken birbirini yolumuz Kaşgar'a düşüyor. Şöyle bir duraksıyoruz. Dile kolay! Şian'dan Kaşgar'a beş ayımız geçmiş oluyor deve üstünde.

*Büyülü masallar limanında
En erken kalkan gemi benim*

ERCÜMENT UÇARI

Kaşgar da her şehir gibi geride kalırken biz arkamıza bakmadan yola devam ediyoruz. Yönümüzü bir süreliğine kuzeye çeviriyoruz bu kez ve şimdiki sınırlarla Kırgızistan, Kazakistan, Özbekistan ve Türkmenistan'dan geçiyoruz.

Hazar'a yaklaşıırken Semerkand'a uğruyoruz.

*Bi sen eksiktin ay ışığı
Gümüş bir tüy dikmek için manzaraya*

CAN YÜCEL

47824 348454+9

Bir zamanlar kara kaşlı, kara gözlü, 'uzun' bir ağabeyimiz yazardı tam bu sayfada. Tüm okulu gülme krizine sokardı her günebakan zamanı. Dergiyi eline alan kendi yazısını bile okumdan ilk bu sayfayı okurdu. Hatta derginin bu sayfası dışında başka sayfa okumayan arkadaşların olduğu bile rivayet edilir. Yani sonuç olarak herkesin okuduğu ve en sevdiği sayfa bir zamanlar burasıydı. Burası 'Uzun Emrah'ın İştah Şurubu idi. O gitti gideli Günebakan'ın bir parçası eksik. Ve kimse onun bu boşluğunu dolduramayacak. Ama sayfa bu sayılık bende.

Yazıma matematik öğretmenimiz Nihat Afşin'in 'Kurtlar Vadisinin Unutulmaz Replikleri'nden esinlenerek yazdığı kitabı 'Tepesi Delik Muhabbetler'le başlamak istiyorum. Geçen hafta çıkan kitap Afl'de büyük yankı uyandırdı. Kitabı nasıl yazdınız sorusuna lap diye yazdım şeklinde cevap veren hocamız Heyecanlanmıyor musunuz? diye de sormuş. Hocamıza gelecek hakkındaki hayallerini sorduğumuzda 'Çine'ye belediye başkanı olacağım ve Çine'yi bir dünya kenti yapacağım.' demiş. Hocam 'fantezi yapmayın.'

Senenin başından beri spor ayakkabı karşıtlığı ile bildiğimiz dünyanın en iyi iki müdür yardımcısı arasında bulunan Özer Akyıldız (diğer müdür yardımcısı İsmail Üngör'dür) yaratıcı zekası ile kunduratör adlı bir icatta bulunmuş. Yakın bir zaman içinde patentini alacağı alet ikiyüz metre öteden spor ayakkabısını ayırt edebildiği gibi gömleği pantolon veya eteğinin dışında olan öğrencileri de parmak ile gösterip kahkaha atmak suretiyle rezil ediyormuş. Ayrıca hocamız 'Ben bunun saç-sakal için olanını da yapmazsam bana da Özer demesinler.' demiş.

Bir diğer matematik hocamız olan Eyüp Arslan nisanın başında 'Allah Çektirmesin' adında bir albüm çıkarmış. Albümde İsmail Y.K.'dan şapır-şupur'unun cover olarak bulunduğunu belirten hocamız ilk klibini sınav salonunda çekecekmış. Ayrıca klip kırkbeş dakika sürmekle beraber, klipte konuşmak, birbirine bakmak yasakmış. Ayrıca klipte zorla onuncu sınıflar oynatılacaktı. Hocamız son olarak bu piyasada rakibim yok fakat CanKan ile düete hayır demem demiş.

Koyu Fenerbahçeli kimya öğretmenimiz Süleyman Çelik fenerin galatasaray 4-0 yendiği maç sonrası kendini tutamayıp arabaya atladığı gibi konvoyun birine takılmış. İşin dozunu kaçıran hocamız şehirde üç yüz

tur atmış. Bir gecede bir depo benzin yaktığını fark eden hocamız cinnet geçirmiş. Son kalan benzini ile kendini sarı kanaryalılar lokalinin ortasında yakmaya çalışmış. Duyarlı vatandaşlar hocamızı son anda kurtarmış. Hocamızın kendine gelince ilk kelimeleri 'oran kimya, buran kimya' olmuş.

Tarih hocamız Gül Arpa edebiyat öğretmenimiz Emine Altınsoy'a 'Ya tarihte Hitler mi ne bir adam var, Yahudilerden sabun düğme gibi bir şeyler yapıyor. Adam köşeyi döndü be. Bak bu öğrencilerde zaten bir işe yaramıyor, biz bunlardan sabun falan yapıp satsak mı?' demiş. Fakat Gürkan 'Hocam benim yahnim güzel olur, boş verin sabunu düğmeyi.' deyince Gürkan'ın etinden, Tayfun'un sütünden yararlanmaya karar vermişler.

Üçgenin iç açılarının toplamının yüz seksen ettiğini daha yedi yaşındayken ispatlayan edebiyat hocamız Göksel Avcı borsadan yüklü bir miktar para vurmuş. Aldığı parayla piril (bulaşık deterjanı) stoğu yapmış. Ne yapacaksınız hocam siz bu kadar deterjanı diyen arkadaşlara 'Evde sekiz tane gardırop var. Canım sıkıldı mı altlarına piril sürüp kaydırıyorum.' diye cevap vermiş. Hocamız geometri zekasının yanında fizikte de ne kadar bilgili olduğunu hepimize gösterdi. (k=0 hesabı...)

Okulun yurttan sorunlu ve sorumlu müdür yardımcısı İsmail Üngör öğrencileri yurttan atmaya karar vermiş. Hocamıza sebebini sorduğumuzda 'Gelecek ay Almanya'dan oğlum gelecek, çıkın yurttan, haftaya boşaltın.' demiş. !Hocam yapmayın!' diye yalvaran arkadaşlara da !Beni bağlamaz kendinize yurt bulun.! demiş. Neyse ki araya giren okul temsilcisi ve büyük başkan Kamil Altuğ olayı yüksek ikna gücü ile halletmiş.

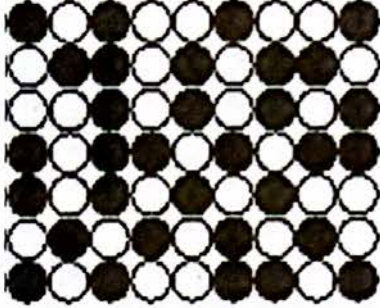
Afl'den haberler bu aylık bu sayılık bu kadar. Gelecek Günebakan ben mezun olmadan çıkarsa ben buradayım. Bu arada tüm çocuk ve çocuk kalmayı becerebilenlerin 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramını kutluyorum. Görüşmek üzere...

Not: Bu arada yazımın başlığını sansürden geçirebilmek için şifrelemek zorunda kaldım. Şifreyi çözen arkadaşları kantinde yüksek standartlarda bir öğle yemeği bekliyor.

Not 2: Bu arada İngilizce öğretmenimiz Serkan Tiren evlenmiş. Kendisine ve müstakbel eşine ömür boyu mutluluklar diliyorum.

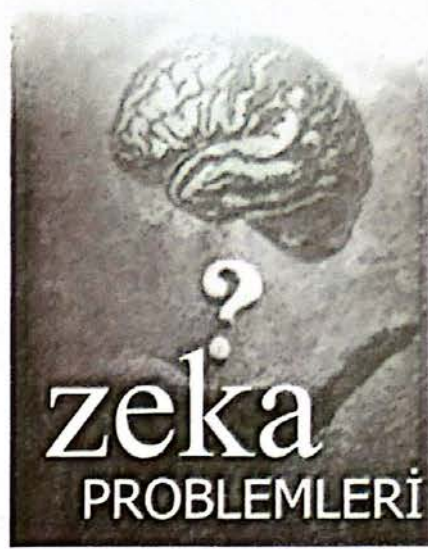
SİYAH VE BEYAZ TOPLAR

Bir suçluya iki kutu ve 10'u siyah 10'u beyaz olmak üzere 20 top verilir. Kral suçluya şöyle der: "Bu topları kutuya istediğin gibi yerleştirebilirsin, ben daha sonra

senin yanına gelip kapakları kapatılmış bu iki kutudan birini seçeceğim. Daha sonra bu seçtiğim kutudan gözlerim kapalı olarak rast gele bir top seçeceğim. Seçtiğim top siyahsa öleceksin, beyazsa yaşayacaksın." Siz olsaydınız yaşama şansınızı mümkün olduğu kadar artırmak için topları kutuya nasıl koyardınız?

Yanıt: Bir kutuya tek bir beyaz

top, kalan bütün toplar (9 beyaz + 10 siyah) diğer kutuya konmalıdır.

KOL SAATLERİ

Telefon çalınca Dedektif Kafacan yerde iki kol saati gördü. Saatler durmuştu. Kafacan hemen iki saati de kurup doğru zamana getirdi ve birini sağ diğerini sol koluna taktı. Bir saat sonra sol saat 1 dakika ileri gitmiş, sağ saat iki dakika geri kalmıştı. Ertesi sabah sol saat 7'yi gösterirken; sağ saat 6'yı gösteriyordu. Telefon saat kaçta çalmıştı?

Yanıt: İki saat arasında 1 saatte 3 dakika fark meydana

geliyor. O halde 60 dakikalık fark (6 ile 7 arası) meydana geliş 20 saat alır. Bu 20 saatte sol saat 20 dakika

ileri giderken, sağ saat 40 dakika geri gelecektir. O halde sol saat 7'yi, sağ saat 6'yı gösterirken doğru saatler sabah 6:40'ı göstermektedir. 20 saat geri gidersek telefonun bir gün önce 10:40'da çaldığı anlaşılır.

LASTİKLER

4 tekerlekli bir yarış arabası 48 km'lik bir pistte toplam 6 lastik kullanıyor. Tüm lastiklerin kullanım mesafeleri eşit olduğuna göre her birinin ne kadar yol aldığını bulunuz.

Zeka Problemlerinin Çözümleri: 1- Bir kutuya tek bir beyaz top, kalan bütün toplar (9 beyaz + 10 siyah) diğer kutuya konmalıdır. 2- İki saat arasında 1 saatte 3 dakika fark meydana geliyor. O halde 60 dakikalık fark (6 ile 7 arası) meydana geliş 20 saat alır. Bu 20 saatte sol saat 20 dakika ileri giderken, sağ saat 40 dakika geri gelecektir. O halde sol saat 7'yi, sağ saat 6'yı gösterirken doğru saatler sabah 6:40'ı göstermektedir. 20 saat geri gidersek telefonun bir gün önce 10:40'da çaldığı anlaşılır. 3- A kişisinin 1. ve 2. önmeleri yanlış, B kişisinin 3. önmeleri yanlış fakat 4. önmeleri doğrudur. C kişisinin 5. önmeleri yanlış fakat 6. önmeleri doğrudur. Bu durumda kabil A kişisidir ve de C kişisinin 6. önmelerini doğrulayacak şekilde 4 ve 6). Sadece iki kişi alkollüdür (A ve C). 4- Lastikler A, B, C, D, E ve F olsun. Araba ilk önce 16 km'lik yolu A, B, C ve D lastikleriyle alır. Sonra C ve D lastiklerini çakıp yerine E ve F lastiklerini takar. Bu lastiklerle de 16 km yol aldıktan sonra A ve B lastiklerini çakıp yerine E ve F lastiklerini takar. Böylece her lastikle toplam 32 km yol gitmiş olur.

GÖSTERİMDE OLANLAR

Salih Bulut ÖZHAN

Aeon Flux: Gelecek Fluxta**Tür : Bilim Kurgu/Macera/Aksiyon****Gösterim Tarihi : 17 Şubat 2006**

Geleceğin ahlaksız ve de amansız dünyasındayız. Kahramanımız uzun bacaklı Aeon Flux. Dev duvarlarla çevrili Bregna'yı yöneten Goodchild hanedanını devirmeye çalışan gizli örgütün tek umudu. Trevor Goodchild tarafından diktatörlükle yönetilen Bregna halkının her ihtiyacı karşılanırsa da en önemlisi olan özgürlük onlara çok görülmektedir. Trevor ve Aeon arasındaki anlaşılmaz aşk nefret ilişkisi filmi rezil etmektedir. Baştan sona sıkıcı sahnelerle dolu olan filmi Charlize Theron bile kurtaramamış. Gidenler üstüne bir bardak su içsin!

Buz Devri 2**Tür : Komedi/Animasyon/3D****Gösterim Tarihi : 14 Nisan 2006**

Filmimizin üç kahramanı Manny, Sid ve Diego erimeye başlayan buzların arasından çıkıyorlar ve ısınan dünyanın keyfini sürüyorlar. Bir ailesi olsun isteyen bahtsız mamut Manny dünyada kalan tek dişi

mamut Ellie ile tanışır ama Ellie ona pek de yüz vermez. Çünkü Ellie kendisini bir opossum (bir hayvan ama ne olduğunu bilmiyorum) sanmaktadır. Üstelik kendi gibi çılgın iki kardeşi de vardır. Hep birlik toplanıp adanın karşısına geçmeye çalışacak olan sevimli hayvanlarımız felaketten kurtulmaya çalışırlar. Bunların yanında psikopat sincap Scrat da her zamanki gibi biricik

aşkı meşe palamuduyla onlara eşlik eder.

Telefondaki Yabancı**Tür : Gerilim/Korku****Gösterim Tarihi : 14 Nisan 2006**

Film hakkında hiçbir fikrim yok. Konusunu okudum ve bir şeye benzetemedim gereksiz ve de özentili bir korku filmi..filmin özeti aynen aşağıda:

Çocuk bakıcısı Jill Johnson'un yeni işi şehirden oldukça uzak, güzel ve kocaman bir evdedir. Genç kız anne ve babayı uğurladıktan sonra çocukları yatırır ve bu kocaman evin keyfini çıkarma niyetindedir.

Evdeki sessizlik telefonun çalmasıyla bozulur. Arayan garip ve ürkütücü ses Jill'e çocukları kontrol etmesini söyler. Ard arda gelen aramalarla Jill endişelenmeye başlar ve numarayı takip ettirmeye karar verir. Arayanın evden olduğunu öğrenince şok olur ve henüz tanışmadığı bu yabancı'nın kötü planları Jill'i esir almak üzeredir.

Da Vinci Şifresi

Tür : Polisiye/Gerilim/Dram
Gösterim Tarihi : 19 Mayıs 2006
 Büyük çoğunluğumuzun okuduğu Dan Brown'un sürükleyici romanı ilk göz ağrısı Da Vinci Şifresi sonunda sinemaya uyarlandı. Baş rolde de tecrübeli aktör Tom hanks var. Kaliteli bir yapım olduğunu umuyorum. Simgebilimci Profesör Robert Langdon bir toplantı için Paris'tedir. Gece oteline gelen bir telefonla polis tarafından Louvre müzesine çağrılır.... Aman neyse okulun yarısı okudu zaten bu kitabı. Şimdi filmin özetini verip sizi sıkmak istemem okumayan varsa gitsin okuyan birinden öğrensin. Uğraştırmayın beni..

DÜNYAYI KURTARAN ADAMIN OĞLU

Tür : Aksiyon/Bilim Kurgu
Gösterim Tarihi : Ekim 2006

Trash filmler kategorisinde kült mertebesine ulaşan yapımın devamı uzun yıllar sonra başrolünde yeniden Cüneyt Arkın 'la geliyor. Tüdü için aksiyon/bilim kurgu denilse de ilk filmi olduğu gibi bu filmi de komedi filmi niyetine izleyeceğimizi düşünüyorum.

Yapımında Türk sinemasında bugüne kadar görülmemiş kapsamda animasyonları barındıracak olan ve de 2 milyon dolarlık bilgisayar teknolojisinin de kullanılacağını açıklanan filmnden açıkçası o kadar umutlu değilim. Umarım yanılırim da düzgün bir bilim kurgu filmimiz olur.

Neyse filmin özeti şöyle: 2055 yılında kainat hala huzura kavuşamamış, evreni sükunete erdirecek bir hükümet kurulamamıştır. Aradan yarım asır geçmesine rağmen pek değişmediğimizi kanıtlarcasına Türkler uzayı da parsellemiş, bir nevi otopark mafyalığına devam etmektedirler. Çeteler, krallar, kraliçeler... Bir cümbüş süregitmektedir evrende.

Şahsen bu filmi çok merak ediyorum ve size de gitmenizi tavsiye ederim en azından biraz güler stres atarsınız. Hem Türk sinemasına da bir katkınız olur.

Karayip Korsanları 2

Tür : Aksiyon/Fantastik/Macera
Gösterim Tarihi : 7 Temmuz 2006

Zevkle izlediğimiz ilk filmin ardından sonunda ikinci film gösterime girecek. Bu filmde Will Turner ve yavuklusu Elizabeth düğün hazırlıklarını yaparken; eksantrik Kaptan Jack Sparrow yine bela aramaktadır ve belasını bulur. Jack'in, efsanevi Uçan Hollanda-lı'nın kaptanı Davey Jones'a kan borcu olduğu ortaya çıkar ve tekrar ortalık birbirine girer. Siyah İncinin Laneti'ndeki lap diye oturmuş kadro bu filmde de devam etmekte.

AKADEMİ ÖDÜLLERİ'NİN TARİHİ

Akademi Ödülleri'nin 78 yıllık görkemli tarihi 1927'de ABD Sahne Sanatları ve Bilimler Akademisi'nin kurulmasıyla başladı. Akademi Oscar adı verilen heykelticikleri ilk olarak 16 Mayıs 1929'da dağıttı. İlk yıl on beş ödül verilirken ikinci yıl yalnızca yedi heykelticik sahibiyle buluşabildi. Ödül verilen dallar; En İyi Film, En İyi Yönetmen, En İyi Kadın ve Erkek Oyuncu, En İyi Senaryo, En İyi Görüntü Yönetmeni ve En İyi Sanat Yönetimi idi. 1936 yılından itibaren En İyi Yardımcı Kadın/Erkek Oyuncu dallarında da ödül verilmeye başlandı.

2. Dünya Savaşı sırasında ekonomik kriz nedeniyle alçıdan yapılan heykeller dağıtıldı. Daha sonra altından yapılmış olanlarıyla değiştirildiler. Bu tarihlerde savaştaki askerlerin dinleyebilmesi için tören radyo aracılığıyla dünyaya duyuruldu. Akademi Ödülleri ilk kez 1953'te televizyonda yayınlandı.

Günümüzde Oscar'ın en önemli dalları olarak En İyi Film, Yönetmen, Kadın Oyuncu, Erkek Oyuncu ve Senaryo gösteriliyor. Bugüne kadar bu alanların hepsinden ödül alabilen yalnızca üç film var.

Bunlar;

1934'te 'Hepsi Bir Gecede Oldu'

1975'te 'Guguk Kuşu'

1991'de 'Kuzuların Sessizliği'

Morgan Freeman

Clark Gable

Jodie Foster

OSCAR VE AKADEMİNİN POLİTİKASI

78 yıllık Oscar tarihini incelediğimizde Akademi'nin de dünyayla birlikte yeni akımlara kapıldığını görüyoruz. Örneğin 60'lı yıllarda John F. Kennedy, başkan seçilmesiyle hastalık, savaş ve yoksullukla mücadele edilmesi mesajını verdi. Sonuçta oluşan 'yeni dalga' rüzgarı Hollywood'da da esmeye başladı.

Son yıllarda Amerika'nın ve savaşı eleştiren filmlerin büyük değer kazanması da George W. Bush'un yürüttüğü politikalarla ilgili olsa gerek. Artık Oscar törenlerinde spotların altında daha fazla zenci oyuncu görebilmemizle de 11 Eylül sonrası Amerika'nın ilan ettiği toplumsal barış arasında sıkı bir bağlantı var.

OSCAR KAZANAMAYAN BÜYÜK SİNEMACILAR

Oscar'a 4 kez aday olan Greta Garbo hiç ödül alamadı. Garbo 'ya 1954'te onur ödülü verildi.

Bob Hope törenden 5 kez onur ödülüyle ayrıldı; fakat oyunculuk kategorilerinde hiç heykelticik kazanamadı.

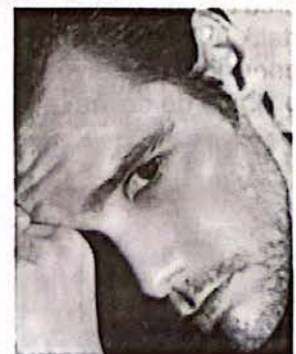
Bunun yanında Jim Carrey, Meg Ryan, Marilyn Monroe, Ronald Reagan Oscar'a hiç aday gösterilmedi.

Efsanevi yönetmen Alfred Hitchcock 5 kez aday olmasına rağmen ödül alamadı.

Hollywood'un en çok kazanan ve en fazla gişesi olan aktörü olan Tom Cruise 3 kez aday gösterildi fakat hiç Oscar alamadı.

Yudum KÜÇÜKSAYAN

Bu oyunun sonunu bir yamдық.

Hayatında ilk kez
Sabah okula erken gitmekten şikayetçi olurdum
İlk kez saçını kendi isteğiyle kestirdim.
İlk kez öğrenmi olmaktan mutluluk duydum.
Ve ilk kez sınıfı olmakla ne demekmiş anladım.
Artık okul hayatı bitse de hayatımın
Çünkü bundan iyisi olamazdı.

Hep bir koşuşturmadır gitti.
Artık son metrelere yaklaşıncan
Yaşamın güzel şeyleri fark ediyordun
Belki o günleri tekrar yaşamak isteyebilir,
Bütünün diyebiliriz.
Ama o günleri güzel yapan bir şey
Yaşamın güzel olmasıydı.

Noktanın
virgüle
dönüşmediği
yerdeyiz.

Geldiğinde yer
doldurandan değil
gittiğinde yeri
dolanımlardan olan.

Hayatımızın en güzel baharında
çiçeklerinizi bu bahçeye ettik.

Günəbakan

Bu səfər imza atırsan
çünki imza hər okula

**her insan
bir
dünyadır.**

**biz bunun
farkındayız...**

final dergisi dershaneleri

"Hiçbir başarı tesadüf değildir"

ÖSS Şube : Zafer Mah. Doğu Gazi Bulvarı No: 55 - 57

AYDIN Tel. : 0.256 214 10 00 (pbx)

OKS Şube : R.paşa Mah. Sabuncuoğlu İşhanı Kat : 3-4-5

AYDIN Tel. : 0.256 225 80 80